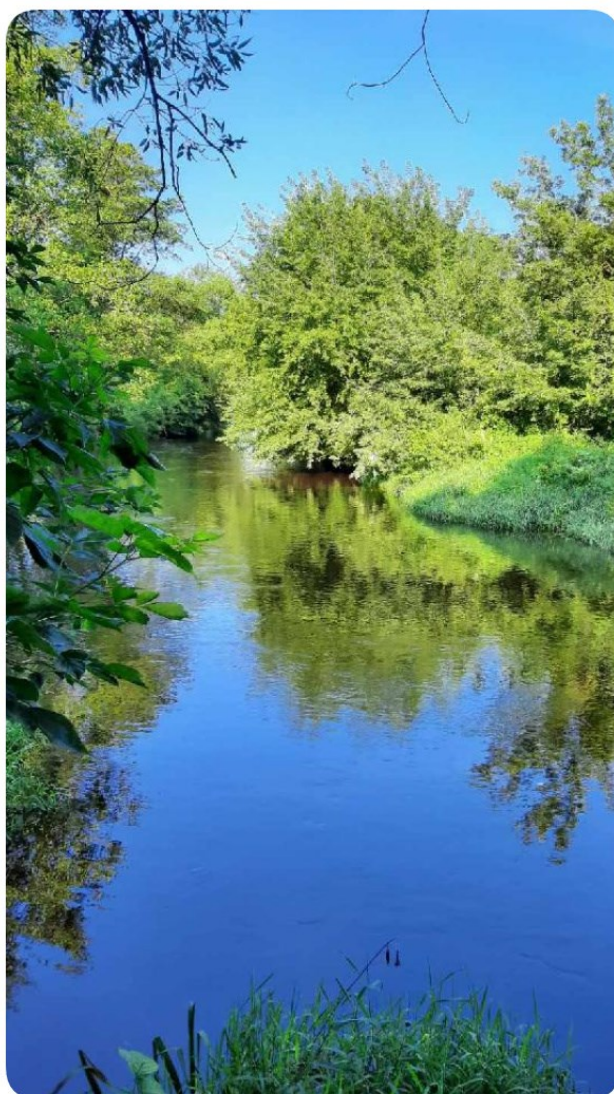
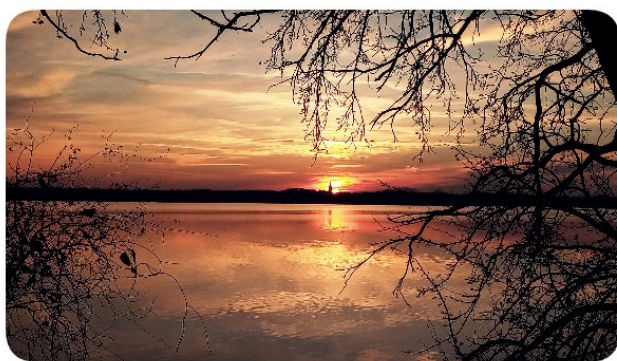

R A P O R T

O STANIE GMINY BRUDZEŃ DUŻY ZA ROK 2021

Spis treści

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
1.1. Położenie i powierzchnia gminy	5
1.2. Organy gminy	6
1.3. Gminne jednostki organizacyjne	23
1.4. Sołectwa	23
1.5. Partnerstwo międzygminne	28
1.6. Ludność i dynamika zmian	30
1.7. Gospodarstwa Rolne	34
1.8. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021	36
1.9. Podmioty gospodarcze	37
1.10. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Brudzeń Duży	38
1.11. Ochotnicze Straże Pożarne na terenie gminy	41
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	43
2.1. Wysokość budżetu i poziom zadłużenia	43
2.2. Zaległości podatkowe podatników	47
3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI	48
3.1. Zadania i poziom wydatków inwestycyjnych	48
3.2. Wnioski o dofinansowanie złożone i otrzymane przez Gminę w 2021 r.	53
4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W 2021 ROKU W SOŁECTWACH	56
4.1. Remonty dróg i świetlic	56
4.2. Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw	56
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	61
5.1. Infrastruktura techniczna	61
5.2. Zagospodarowanie przestrzenne	65
6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	67
6.1. Gospodarowanie odpadami	67
6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	70
6.3. Edukacja ekologiczna w gminie	75
6.4. Program opieki nad zwierzętami	76
7. TRANSPORT	78
7.1. Komunikacja miejska	78
7.2. Dowożenie dzieci	79
7.3. Komunikacja wewnętrzna na terenie Gminy	80
8. OŚWIATA	81

8.1.	Oświata w 2021 roku w czasie pandemii	81
8.2.	Sieć szkolno-przedszkolna w 2021 roku w gminie Brudzeń Duży	81
8.3.	Baza oświatowa.....	82
8.4.	Realizowane zadania oświatowe.....	82
8.5.	Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje	86
9.	WAŻNE WYDARZENIA I PROMOCJA GMINY	89
9.1.	Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	89
9.2.	Sport w gminie	102
9.3.	Gminna Biblioteka Publiczna.....	103
10.	STAN MIENIA KOMUNALNEGO	111
10.1.	Przysługujące gminie prawa własności	111
10.2.	Zmiany w stanie mienia komunalnego w 2021 roku	111
10.3.	Wysokość dochodów oraz wartość własności nieruchomości.....	111
10.4.	Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy	112
11.	POMOC SPOŁECZNA	114
11.1.	Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku	114
11.2.	Gminne programy wspierania rodziny	119
11.3.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	128
11.4.	Ochrona zdrowia	131
11.5.	Działania profilaktyczne gminy w czasie pandemii.....	133
12.	DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO BRUDZEŃ DUŻY SP. Z O.O.	136

WSTĘP

Fot. 1. Wójt Gminy Brudzeń Duży Andrzej Dwojnych

wdzięczność za kompletne i profesjonalne przygotowanie raportu. Zachęcam Państwa do lektury.

Szanowni Państwo,
kolejny raz mam zaszczyt zaprezentować Wam raport o stanie Gminy Brudzeń Duży – tym razem za rok 2021. Zawarte w nim informacje stanowią cenny materiał opisujący naszą dotychczasową działalność. Jednocześnie wskazują potencjalne możliwości rozwoju naszej „małej ojczyzny”. Dokument zawiera wszystkie obszary tematyczne, którymi zajmują się w swojej pracy Wójt Gminy Brudzeń Duży jako organ wykonawczy i Rada Gminy jako organ uchwałodawczy. Wszystkim swoim współpracownikom z Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych wyrażam

Z poważaniem
Andrzej Dwojnych
Wójt Gminy Brudzeń Duży

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

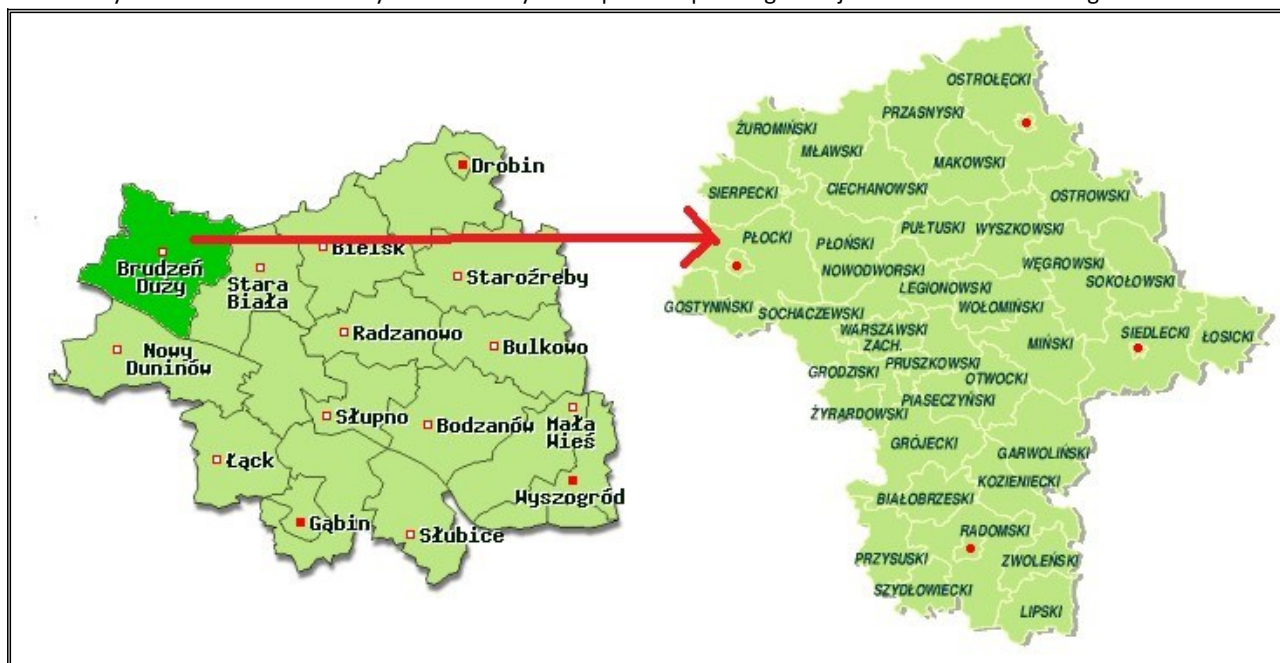
1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gminę Brudzeń Duży, w obecnych granicach administracyjnych, utworzono Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie, z dniem 1 stycznia 1973 roku.

Gmina składa się z 43 miejscowości i podzielona jest na 33 sołectwa.

Położna jest w województwie mazowieckim, w zachodniej części powiatu płockiego nad rzeką Wisłą, a także wzdłuż meandrującej rzeki Skrwy. Na terenie gminy znajduje się Brudzeński Park Krajobrazowy. Wśród gmin powiatu płockiego gmina Brudzeń Duży zajmuje pierwszą lokatę pod względem wielkości z powierzchnią 162 km kwadratowych, co stanowi 9% powierzchni powiatu. Liczba mieszkańców gminy na koniec 2021 roku wyniosła 8114 mieszkańców.

Rysunek 1. Położenie Gminy Brudzeń Duży na tle powiatu płockiego i województwa mazowieckiego

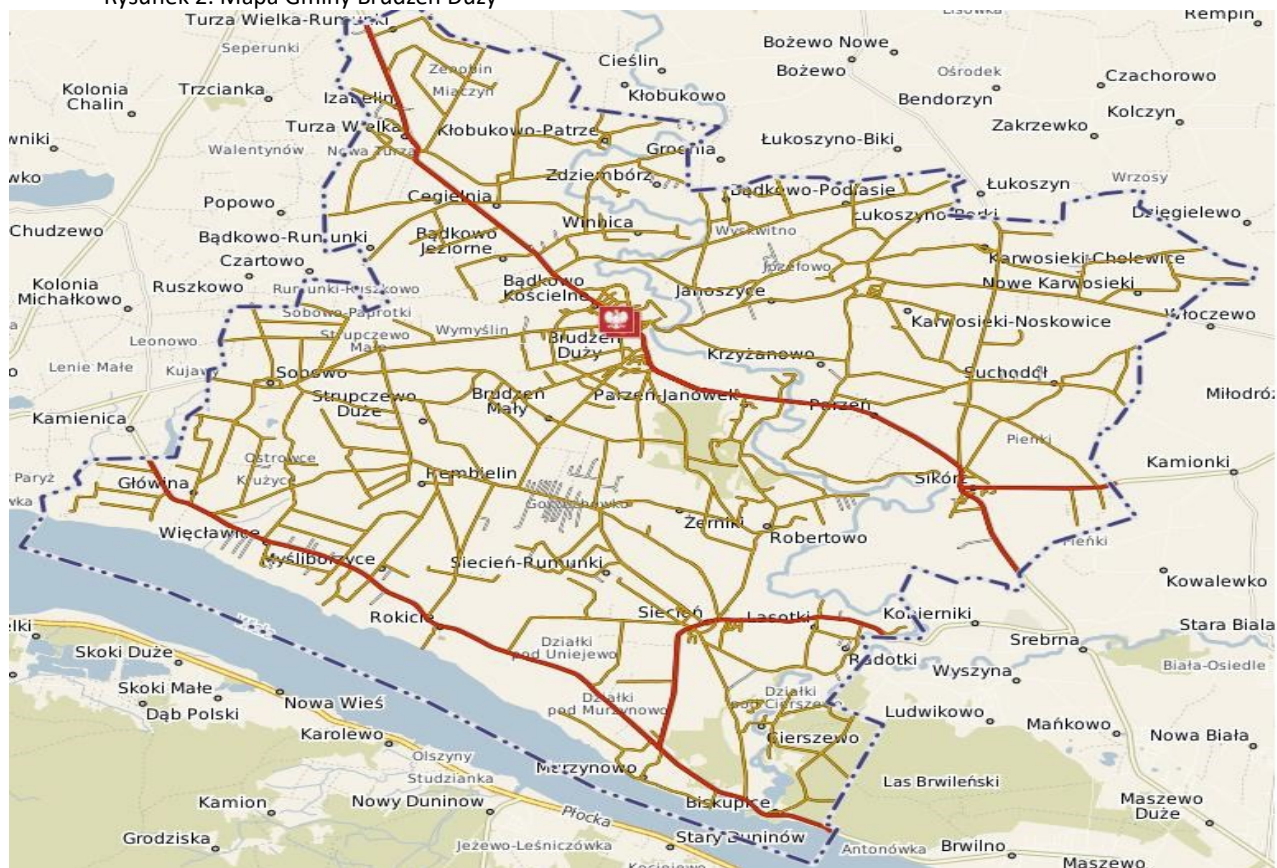

Gmina graniczy :

- od strony północno-zachodniej z gminą Tłuchowo powiatu lipnowskiego,
- od północnego wschodu z gminą Mochowo powiatu sierpeckiego,
- od wschodu z gminą Stara Biała powiatu płockiego,
- od strony południowej z rzeką Wisłą (a za nią z gminą Nowy Duninów),
- od strony południowo-zachodniej z gminą Dobrzyń nad Wisłą (a za nią z gminą Włocławek).

Gmina zlokalizowana jest na skrzyżowaniu ważnych dróg, dzięki którym możliwy jest dojazd do takich miast jak Płock, Włocławek, Toruń.

Rysunek 2. Mapa Gminy Brudzeń Duży

Siedzibą gminy jest miejscowość Brudzeń Duży, który leży na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 559 z Płocka do Lipna i dalej do Torunia oraz drogi powiatowej nr 179 prowadzącej do Dobrzynia nad Wisłą i dalej do Włocławka. Miejscowość Brudzeń Duży leży w odległości 20 km od Płocka, 30 km od Lipna, 14 km od Dobrzynia n/Wisłą, 40 km od Włocławka, 70 km od Torunia i 130 km od Warszawy.

1.2. Organy gminy

Gmina jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Wszystkie osoby, które na stałe zamieszkują na obszarze gminy, z mocy ustawy o samorządzie gminnym, stanowią gminną wspólnotę samorządową.

WÓJT GMINY

Wójt jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat. Wójtem gminy Brudzeń Duży jest Andrzej Paweł Dwojnych, który w wyborach z dnia 21 października 2018 r. został przez mieszkańców wybrany na to stanowisko na kolejną, trzecią kadencję.

Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania gminy określone przepisami prawa (ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym z późn. zm.) oraz innymi przepisami określającymi status Wójta. Jest kierownikiem Urzędu a tym samym jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników Urzędu.

Podstawowym celem działalności Urzędu jest zapewnienie klientom profesjonalnej, kompetentnej i przychylnej obsługi. Urząd Gminy realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, pomoc społeczną, ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów i obronności.

Do zadań Wójta, zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, należy w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
- opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- określanie sposobu wykonywania uchwał;
- gospodarowanie mieniem komunalnym;
- wykonywanie budżetu;
- polityka kadrowa wobec pracowników Urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Wójt Gminy wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy oraz jednostek pomocniczych. Urząd Gminy w Brudzeniu Dużym spełnia zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej, zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Wójt kieruje Urzędem również poprzez wprowadzanie Zarządzeń. W 2021 roku zostało wydanych 68 Zarządzeń Wójta Gminy Brudzeń Duży.

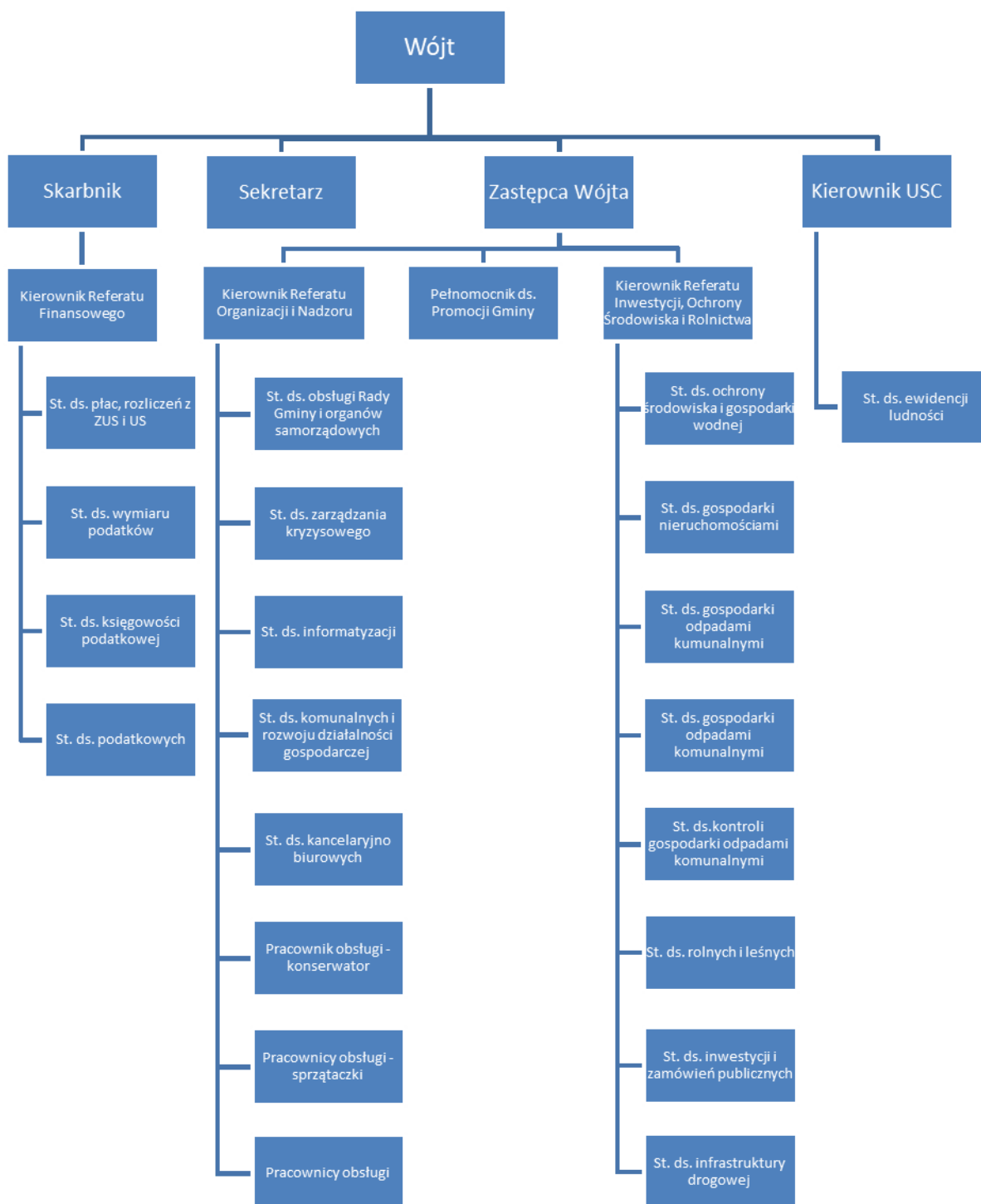
Fot. 2. Budynek Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym

Strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania Urzędu określa *Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Brudzeń Duży* nadany przez Wójta Gminy Brudzeń Duży w drodze Zarządzenia Nr 145/20 z dnia 22 października 2020 r. W skład Urzędu wchodzi referaty i samodzielne stanowisko.

Struktura Organizacyjna Urzędu Gminy Brudzeń Duży kształtuje się następująco:

Tabela 1. Schemat organizacyjny w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży

Zmiany w organizacji pracy Urzędu w 2021 roku w związku z pandemią COVID-19

W 2021 roku z uwagi fakt, że to już kolejny rok, w którym codzienne życie zdominowane było przez pandemię wywołana wirusem SARS-CoV-2, kontynuowana była również zmiana w funkcjonowaniu Urzędu Gminy oraz zmiany w obsłudze Interesantów.

W związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze RP stanu zagrożenia epidemicznego koronawirusem COVID-19, Urząd Gminy w Brudzeniu Dużym, począwszy od dnia 17 marca 2020 roku do odwołania wprowadził ograniczenia w dostępie do Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym oraz do jednostek podległych /GOPS, BOSS/. W roku 2021 obsługa Interesantów odbywała się w reżimie sanitarnym podobnie jak w roku ubiegłym. W związku z utrzymującym się stanem epidemii obowiązującym na terenie RP obowiązkowe było noszenie maseczek ochronnych celem zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa oraz zachowywanie dystansu.

W 2021 r. z uwagi na trwający stan epidemii i rosnącą liczbę zachorowań na terenie całego kraju oraz mając na względzie troskę o zdrowie obsługiwanych mieszkańców i pracowników Urzędu Gminy Brudzeń Duży jak również dbając o ciągłą obsługę Interesantów przy możliwie pełnej obsadzie urzędniczej, Zarządzeniem Wójta Gminy Brudzeń Duży z 2020 r. wprowadzono zmiany w organizacji pracy Urzędu Gminy Brudzeń Duży w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Zmiany dotyczyły m. in. następujących ograniczeń w obsłudze Interesantów Urzędu Gminy Brudzeń Duży:

- Interesanci byli obsługiwani wyłącznie w wydzielonej strefie obsługi tj. w biurze podawczym budynku Urzędu Gminy (wejście do biura od frontu budynku Urzędu, drzwi po lewej stronie);
- Interesanci Urzędu Stanu Cywilnego byli obsługiwani wyłącznie w wydzielonej strefie obsługi tj. w biurze podawczym budynku Urzędu Gminy (wejście do biura od frontu budynku Urzędu, drzwi po prawej stronie);
- Interesanci obsługiwani byli pojedynczo (w biurze może znajdować się wyłącznie jedna osoba);
- Oprócz obowiązku zakrywania nosa i ust wprowadzono obowiązek korzystania ze środków dezynfekujących, które znajdowały się przy wejściu do biura podawczego;
- Obowiązywał zakaz swobodnego wstępu Interesantów do pozostałych pomieszczeń Urzędu;
- Kasa Urzędu Gminy Brudzeń Duży była czynna przy zachowaniu obowiązującego reżimu sanitarnego, w biurze podawczym, niemniej jednak, zalecano dokonywanie płatności w formie bezgotówkowej – przelewem bankowym albo przekazem pocztowym na właściwy rachunek bankowy Urzędu Gminy.

Ponadto wprowadzono następujące zalecenia i wytyczne dotyczące pracy Urzędników:

- Zalecano pracownikom Urzędu ograniczanie kontaktu bezpośredniego z innym pracownikami Urzędu;

- Zalecaną formą kontaktu pracowników był kontakt telefoniczny przy wykorzystaniu numerów wewnętrznych oraz kontakt e-mailowy przy wykorzystaniu służbowej poczty elektronicznej;
- Zobowiązano pracowników do stosowania maseczek zakrywających nos i usta podczas opuszczania stanowiska pracy w związku z koniecznością udania się do innego pomieszczenia w budynku Urzędu tj. pomieszczeń biurowych pozostałych pracowników Urzędu, toalety, pomieszczenia socjalnego, korytarza, sali konferencyjnej itp.;
- Obowiązek zakrywania nosa i ust nie dotyczył własnego stanowiska pracy przy zachowaniu odstępów min. 1,5 m od innego pracownika, z którym pracujemy wspólnie w jednym pokoju;
- Wprowadzono ograniczenia w wyjazdach służbowych pracowników Urzędu, wyjazdy służbowe mogły dotyczyć wyłącznie spraw, które nie można załatwić telefonicznie, elektronicznie lub za pośrednictwem poczty oraz spraw, których terminu załatwienia nie można odroczyć.

W 2021 r. podobnie jak w roku poprzednim obowiązywało Zarządzenie Wójta Gminy Brudzeń Duży wprowadzone w 2020 r. dotyczące Regulaminu pracy zdalnej, umożliwiające prace urzędnika w domu np. w sytuacji nałożonej kwarantanny lub podejrzenia zakażenia COVID-19.

Wyżej opisane działania prewencyjne i Zarządzenia podjęte przez Wójta Gminy Brudzeń Duży, przyniosły oczekiwany skutek, tj. zapewniono ciągłą i stałą obsługę Interesantów przy możliwie pełnej obsadzie urzędniczej. Wszystkie sprawy, z którymi zgłaszali się mieszkańcy były na bieżąco załatwiane. Urząd przez cały czas trwania stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2 był otwarty i zapewniał, w reżimie sanitarnym, bezpośredni kontakt urzędników z Interesantami a tym samym bieżącą, płynną i sprawną obsługę.

RADA GMINY

Rada Gminy Brudzeń Duży jest organem stanowiącym i kontrolnym Gminy, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.:

- uchwalanie statutu gminy,
- uchwalanie budżetu gminy,
- uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Ustrój gminy określa Statut Gminy Brudzeń Duży przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/244/18 Rady Gminy Brudzeń Duży z dn. 5 listopada 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz., poz. 10589 z dn. 05 listopada 2018 r.) ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr XI/82/19 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 października 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Maz., poz. 12593 dn. 08 listopada 2019 r.).

Rada Gminy Brudzeń Duży liczy 15 Radnych wybieranych w wyborach powszechnych. Wybory do samorządu gminnego odbyły się w dniu 21 października w 2018 r.

Przewodniczącym Rady Gminy jest Pan Tadeusz Wojciech Borowicki, a Wiceprzewodniczącym Rady Gminy Pan Lech Franciszek Rutkowski.

Skład Rady Gminy Brudzeń Duży VIII kadencji przedstawia się następująco:

Pan Tadeusz Wojciech Borowicki - Przewodniczący Rady Gminy,
Pan Lech Franciszek Rutkowski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy,
Pan Sławomir Karpiński – Radny Rady Gminy,
Pani Walentyna Kowalska – Radna Rady Gminy.
Pan Tomasz Krankiewicz – Radny Rady Gminy,
Pani Aleksandra Maria Krzemińska – Radna Rady Gminy,
Pan Adam Roman Mański – Radny Rady Gminy,
Pan Sławomir Marciniak – Radny Rady Gminy,
Pani Iwona Matusiak – Radna Rady Gminy,
Pan Rafał Nowak – Radny Rady Gminy,
Pani Anna Pawlikowska – Radna Rady Gminy,
Pani Hanna Danuta Skierkowska – Radna Rady Gminy,
Pan Ryszard Skonieczny– Radny Rady Gminy,
Pan Andrzej Piotr Szwech – Radny Rady Gminy,
Pan Michał Wrześniewski– Radny Rady Gminy,

Fot. 3. Rada Gminy Brudzeń Duży kadencji 2018-2023

Od góry od lewej: Michał Wrześniewski, Tomasz Krankiewicz, Sławomir Marciniak, Aleksandra Krzemińska, Andrzej Szwech, Anna Pawlikowska, Ryszard Skonieczny, Rafał Nowak.

Na dole od lewej: Sławomir Karpiński, Iwona Matusiak, Walentyna Kowalska, Tadeusz Borowicki (Przewodniczący Rady Gminy), Andrzej Dwojnych (Wójt Gminy), Hanna Skierkowska, Lech Rutkowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy), Adam Mański.

Rada Gminy korzysta z systemu pozwalającego na transmitowanie i nagrywanie obrad rady gminy za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, a także na odbywanie głosowań

jawnych za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych.

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady Gminy. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. W 2021 roku Rada Gminy Brudzeń Duży w sprawach należących do jej kompetencji obradowała i podejmowała uchwały na 10 sesjach, podczas których przyjęła łącznie 77 uchwał. W posiedzeniach Rady Gminy czynnie uczestniczyli: Wójt Gminy Brudzeń Duży i Zastępca Wójta Gminy, Skarbnik Gminy oraz w zależności od omawianych tematów, pracownicy merytoryczni urzędu i zaproszone osoby, w tym dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych.

Tabela 2. Wykaz uchwał Rady Gminy podjętych w 2021 roku

LP.	Numer uchwały	Data podjęcia	Przedstawienie uchwały	Termin wykonania
1	XXV/177/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 177/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
2	XXV/178/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 178/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 r.
3	XXV/179/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 179/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie: funduszu sołeckiego na rok budżetowy 2022.	z dniem podjęcia
4	XXV/180/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 180/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Brudzeń Duży w 2021 roku.	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w DZ. Urz. Woj. Maz.
5	XXV/181/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 181/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat.	z dniem podjęcia
6	XXV/182/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 182/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości gruntowej na rzecz Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
7	XXV/183/ 21	16 marca 2021 r.	Uchwała Nr XXV/ 183/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie zarządzenia wyborów organów jednostek pomocniczych gminy na terenie Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia

8	XXVI/184/21	1 kwietnia 2021 r.	Uchwała Nr XXVI/ 184/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 1 kwietnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie nieruchomości.	z dniem podjęcia
9	XXVI/185/ 21	1 kwietnia 2021 r.	Uchwała Nr XXVI/ 185/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 1 kwietnia 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
10	XXVI/186/ 21	1 kwietnia 2021 r.	Uchwała Nr XXVI/ 186/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 1 kwietnia 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 roku
11	XVII/187/ 21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 187 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
12	XVII/ 188 / 21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 188 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 roku
13	XXVII/189/21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 189 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie: wyrażenia zgody na dokonanie czynności związanych nabyciem przez Gminę Brudzeń Duży nieruchomości gruntowych.	z dniem podjęcia
14	XXVII/190/21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 190 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/245/10 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Brudzeń Duży.	wchodzi w życie od 01 września 2021 r.
15	XXVII/191/21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 191 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków.	z dniem podjęcia
16	XXVII/192/21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 192 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia <i>Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Brudzeń Duży za 2020 rok.</i>	z dniem podjęcia
17	XXVII/193/21	27 maja 2021 r.	Uchwała Nr XXVII/ 193 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie zarządzenia wyborów organów jednostek pomocniczych gminy na terenie Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
18	XXVIII/194/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 194 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie Wotum Zaufania dla Wójta Gminy	z dniem podjęcia

			Brudzeń Duży.	
19	XXVIII/195/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 195 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2020 rok.	z dniem podjęcia
20	XXVIII/196/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 196 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie absolutorium za 2020 rok dla Wójta Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
21	XXVIII/197/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 197 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
22	XXVIII/198/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 198 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia, obowiązuje w 2021 r.
23	XXVIII/199/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 199 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie nadania nazwy rondu w miejscowości Sikórz.	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
24	XXVIII/200/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 200 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie nadania nazwy rondu w miejscowości Sikórz.	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
25	XXVIII/201/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 201 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, których zarządcą jest Wójt Gminy Brudzeń Duży.	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
26	XXVIII/202/21	22 czerwca 2021 r.	Uchwała Nr XXVIII/ 202 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/191/21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 27 maja 2021 roku.	z dniem podjęcia
27	XXIX/203/21	15 lipca 2021 r.	Uchwała Nr XXIX/ 203/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
28	XXIX/204/21	15 lipca 2021 r.	Uchwała Nr XXIX/ 204/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 lipca 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 r.

29	XXIX/205/21	15 lipca 2021 r.	Uchwała Nr XXIX/ 205/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia projektu zmian do Uchwały nr VII/57/19 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Brudzeń Duży”.	z dniem podjęcia, obowiązuje w 2021 r.
30	XXIX/206/21	15 lipca 2021 r.	Uchwała Nr XXIX/ 206/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego Gminy Dobrzyń nad Wisłą z Gminą Brudzeń Duży w zakresie powierzenia Gminie Brudzeń Duży wykonania zadania publicznego w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę nieruchomości położonych na terenie Gminy Dobrzyń nad Wisłą dla mieszkańców gminy, których nieruchomości położone są na pograniczu Gminy Dobrzyń nad Wisłą.	z dniem podjęcia
31	XXIX/207/21	15 lipca 2021 r.	Uchwała Nr XXIX/ 207/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego Gminy Tłuchowo z Gminą Brudzeń Duży w zakresie powierzenia Gminie Brudzeń Duży wykonania zadania publicznego w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę nieruchomości położonych na terenie Gminy Tłuchowo dla mieszkańców gminy, których nieruchomości położone są na pograniczu Gminy Tłuchowo.	z dniem podjęcia
32	XXIX/208/21	15 lipca 2021 r.	Uchwała Nr XXIX/ 208/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie określenia wzorów: wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego.	z dniem 01 lipca 2021 r.
33	XXX/209/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 209 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Brudzeń Duży na rok szkolny 2021/2022.	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od 01.09.2021r.
34	XXX/210/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 210 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
35	XXX/211/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 211 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia, obowiązuje w 2021 r.

36	XXX/212/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 212 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie zbycia w drodze przetargu działek budowlanych położonych Rochny Podlasie.	z dniem podjęcia
37	XXX/213/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 213 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie czynności związanych z nabyciem przez Gminę Brudzeń Duży nieruchomości gruntowej.	z dniem podjęcia
38	XXX/214/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 214 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat.	z dniem podjęcia
39	XXX/215/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 215 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. zmieniająca Uchwałę Nr XVII/87/96 Rady Gminy w Brudzeniu Dużym z dnia 25 stycznia 1996 r. w sprawie sprzedaży w formie bezprzetargowej lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność Gminy położonych w brudzeniu Dużym i Sobowie, ustalenia ulg i preferencji wraz ze sprzedażą działki gruntu i oddania w użytkowanie wieczyste w Sobowie ułankowej części gruntu niezbędnego do racjonalnego korzystania z lokali.	z dniem podjęcia
40	XXX/216/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 216 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki Nr ewid. 98/4 w miejscowości Bądkowo Kościelne.	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
41	XXX/217/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 217 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki Nr ewid. 224 w miejscowości Sikórz.	z dniem podjęcia
42	XXX/218/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 218 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami wsi Parzeń, Sobowo, Główna, Robertowo, Murzynowo i Rembielin dotyczącymi zniesienia urzędowych nazw miejscowości.	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
43	XXX/219/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 219 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i	z dniem podjęcia

			Urządzeń Kanalizacyjnych Będących w Posiadaniu Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego Brudzeń Duży Sp. z o. o. na lata 2021-2023	
44	XXX/220/21	14 września 2021 r.	Uchwała Nr XXX/ 220 / 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie przyjęcia i przekazania do organu regulacyjnego projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brudzeń Duży”.	z dniem podjęcia
45	XXXI/221/21	19 października 2021 r.	Uchwała Nr XXXI/ 221/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 19 października 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
46	XXXI/222/21	19 października 2021 r.	Uchwała Nr XXXI/ 222/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 19 października 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 r.
47	XXXII/223/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 223/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	Z dniem podjęcia,
48	XXXII/224/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 224/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku;	z dniem podjęcia, obowiązuje w 2021 r.
49	XXXII/225/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 225/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2022 rok.	wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2022 r. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
50	XXXII/226/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 226/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2022 rok.	wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2022r. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
51	XXXII/227/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 227/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do	wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2022r. Uchwała

			celów wymiaru podatku rolnego na rok 2022.	podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
52	XXXII/228/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 228/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zasad wypłacania i wysokości diet przysługujących Radnym Rady Gminy Brudzeń Duży.	wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
53	XXXII/229/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 229/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości i zasad wypłacania diety przysługującej sołtysom w Gminie Brudzeń Duży.	wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
54	XXXII/230/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 230/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości miesięcznego wynagrodzenia Wójta Gminy Brudzeń Duży.	wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 01 sierpnia 2021 r.
55	XXXII/231/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 231/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Brudzeń Duży, gmina Brudzeń Duży.	wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
56	XXXII/232/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 232/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia „Programu współpracy gminy Brudzeń Duży z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, wskazanymi w art. 5 ust. 1 i art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok”.	z dniem podjęcia
57	XXXII/233/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 233/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat.	z dniem podjęcia

58	XXXII/234/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 234/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości gruntowej na rzecz Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
59	XXXII/235/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 235/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalania stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik i worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz ustalenia opłaty ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na terenie gminy Brudzeń Duży.	podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.
60	XXXII/236/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 236/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne i na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Brudzeń Duży oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.	podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.
61	XXXII/237/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 237/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia i przekazania do organu regulacyjnego projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Brudzeń Duży”.	z dniem podjęcia
62	XXXII/238/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 238/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki Nr ewid. 245/6 w miejscowości Sikórz.	wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
63	XXXII/239/21	30 listopada 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 239/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego o	z dniem podjęcia,

			zniesienie urzędowych nazw miejscowości: Babuty – części wsi Parzeń, Parzeń Janówek – części wsi Parzeń, Parzeń Wąż – części wsi Parzeń, Działki – części wsi Sobowo, Gospodarze – części wsi Główina, Resztówka – części wsi Główina, Gospodarze – części wsi Rokicie, Rokicie-Kolonia – części wsi Rokicie, Kolonijka Brudzeń – części wsi Robertowo, Kolonijka Parzeń – części wsi Robertowo, Kolonijka Siecień – części wsi Robertowo, Kolonijka Sikórz – części wsi Robertowo, Ośrodek – części wsi Robertowo, Łęg – części wsi Murzynowo, Skarzeń – części wsi Murzynowo i Plebanka – części wsi Rembielin.	
64	XXXIII/240/21	14 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXII/ 240/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Brudzeń Duży, gmina Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 r.
65	XXXIV/241/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 241/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2021 – 2033.	z dniem podjęcia
66	XXXIV/242/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 242/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXIV/172/ 20 z dnia 29 grudnia 2020 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2021 r.
67	XXXIV/243/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 243/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022 – 2033.	od dnia 01 stycznia 2022 roku
68	XXIV/244/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Budżetowa Gminy Brudzeń Duży na rok 2022 Nr XXXIV/ 244/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r.	Od dnia 01 stycznia 2022 roku i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy
69	XXXIV/245/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 245/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów PGR Sikórz, Sikórz, Parzeń I, Parzeń II, Brudzeń Duży, Brudzeń Mały, Gorzechowo, Strupczewo, Rembielin, Sobowo, Główina.	z dniem podjęcia
70	XXXIV/246/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 246/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w	z dniem 01.01.2022 r.

			sprawie uchwalenia „Gminnego programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Brudzeń Duży na 2022 rok”.	
71	XXXIV/247/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 247/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych dla gminy Brudzeń Duży na 2022 rok”.	z dniem 01.01.2022 r.
72	XXXIV/248/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 248/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności stałych Komisji Rady Gminy Brudzeń Duży za rok 2021.	z dniem podjęcia
73	XXXIV/249/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 249/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia Planów Pracy Stałych Komisji Rady Gminy Brudzeń Duży na 2022 rok.	z dniem 01.01.2022 r.
74	XXXIV/250/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 250/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Brudzeń Duży.	podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.
75	XXXIV/251/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 251/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian na uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brudzeń Duży.	podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.
76	XXXIV/252/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 252/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu z dotychczasowym najemcą, której przedmiotem są te same nieruchomości na czas nieoznaczony w drodze bezprzetargowej, stanowiące własność Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy
77	XXXIV/253/21	30 grudnia 2021 r.	Uchwała Nr XXXIV/ 253/ 21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brudzeń Duży”.	podlega ogłoszeniu wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku

				Urzędowym Województwa Mazowieckiego
--	--	--	--	---

W 2021 r. zostały podjęte stanowiska i uchwały, które w zależności od sposobu załatwienia sprawy zostały zrealizowane lub są w trakcie realizacji.

Protokoły posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały udostępniono publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Brudzeń Duży. Uchwały podejmowane na sesjach Rady Gminy były przekazywane wg właściwości rzeczowej i miejscowej Wojewodzie Mazowieckiemu oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej i przekazane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Radni Rady Gminy Brudzeń Duży VIII kadencji pracują w stałych Komisjach Rady Gminy w następujących składach osobowych:

KOMISJA REWIZYJNA:

1. Adam Roman Mański – Przewodniczący Komisji,
2. Ryszard Skonieczny - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Sławomir Karpiński - Członek Komisji,
4. Aleksandra Maria Krzemińska - Członek Komisji,
5. Andrzej Piotr Szwech - Członek Komisji;

KOMISJA SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI:

1. Anna Pawlikowska – Przewodnicząca Komisji,
2. Ryszard Skonieczny - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Sławomir Karpiński - Członek Komisji,
4. Sławomir Marciniak - Członek Komisji,
5. Iwona Matusiak - Członek Komisji;

KOMISJA BUDŻETOWA:

1. Walentyna Kowalska – Przewodnicząca Komisji,
2. Andrzej Piotr Szwech - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Tomasz Krankiewicz - Członek Komisji,
4. Sławomir Marciniak - Członek Komisji,
5. Iwona Matusiak - Członek Komisji;

KOMISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ:

1. Michał Wrzeźniewski – Przewodniczący Komisji,
2. Hanna Skierkowska - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Tomasz Krankiewicz - Członek Komisji,
4. Aleksandra Maria Krzemińska - Członek Komisji,
5. Rafał Nowak - Członek Komisji.

Stałe komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Brudzeń Duży. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w przedmiotowej sprawie.

1.3. Gminne jednostki organizacyjne

W celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi.

Gminne jednostki organizacyjne i pomocnicze w gminie Brudzeń Duży:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym,
- Biuro Obsługi Szkół Samorządowych w Brudzeniu Dużym,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Brudzeniu Dużym,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Sikorzu,
- Zespół Szkół w Siecieniu,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Brudzeniu Dużym, z filiami w Siecieniu i Sikorzu,
- „Zdrowie” – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej w Brudzeniu Dużym,
- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. z o.o.

1.4. Sołectwa

W Gminie Brudzeń Duży utworzone są 33 jednostki pomocnicze gminy – sołectwa. Na mocy Uchwały Nr IV/37/19 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 28 lutego 2019 r. (31 sołectw) i Zarządzenia Nr 19/19 Wójta Gminy Brudzeń Duży z dnia 28 lutego 2019 r. (2 sołectwa). W okresie od 9 marca do 14 kwietnia 2019 r. odbyły się wybory organów jednostek pomocniczych gminy, które stanowią Sołtysi i Rady Sołeckie składające się z 3 – 6 członków Rad Sołeckich wybranych na czteroletnią kadencję, tj. 2019 r. – 2023 r.

W wyniku w/w wyborów w 28 Sołectwach nastąpiła reelekcja osób pełniących tę funkcję w poprzedniej kadencji, natomiast w 5 sołectwach stanowisko objęli mieszkańcy wybrani po raz pierwszy.

W grupie Sołtysów, w naszej gminie znajdują się osoby pełniące tę zaszczytną funkcję już ponad 20 lat. Należą do nich: Wojciech Fabisiak, Krzysztof Smardzewski, Sławomir Karpiński, Teresa Geras i Irena Matusiak.

Tabela 3. Wykaz Sołtysów pełniących funkcję z dwudziestoletnim stażem i dłużej

Lp.	Sołectwo	Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji
1.	Gorzechowo	Sławomir Karpiński	1999 - 2023
2.	Karwosieki Noskowice	Teresa Geras	1997 - 2023
3.	Myśliborzyce	Irena Matusiak	1999 - 2023
4.	Parzeń	Krzysztof Smardzewski	1986 - 2023
5.	Żerniki	Wojciech Fabisiak	1967 - 2023

Podstawowym celem utworzenia i działania sołectwa jest jak najpełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców sołectwa. Do zadań sołectwa należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu miejscowym, niezastrzeżone przepisami prawa na rzecz innych podmiotów, to jest: współpraca z organami gminy w zakresie realizacji zadań własnych gminy, współpraca z radnymi w zakresie spraw dotyczących sołectwa, inicjowanie i wspieranie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej w sołectwie i poprawy jej funkcjonowania, dążenie do poprawy porządku, stanu sanitarnego, estetyki, ochrony środowiska i bezpieczeństwa w sołectwie, wspieranie zbiorowych inicjatyw społecznych i organizowanie wspólnych prac na rzecz sołectwa, gospodarowanie mieniem komunalnym, o ile zostało ono przekazane sołectwu oraz współpraca z urzędem gminy przy realizacji przedsięwzięć z funduszu sołectkiego.

W skład Gminy Brudzeń Duży wchodzi 33 sołectwa o powierzchni wyznaczonej granicami administracyjnymi tworzących je wsi.

Tabela 4. Wykaz 33 sołectw

Lp.	Miejscowość	Sołectwo	Imię, nazwisko Sołtysa	Rada Sołectka
1.	Brudzeń Duży	Brudzeń Duży	Ryszard Matłęga	Pawłowska Barbara Wiśniewski Kazimierz Jabłoński Henryk Trzeciński Zdzisław
2.	Brudzeń Mały	Brudzeń Mały	Katarzyna Wrześniewska- Kamińska	Sztubecka Monika Strzelecki Jarosław Gronkowska Aniela
3.	Bądkowo Kościelne	Bądkowo Kościelne	Anna Krajewska	Majewska Ilona Pasnek Zofia Laskowski Piotr Pawlikowska Anna
	Bądkowo Jeziorne			
4.	Bądkowo Rumunki	Bądkowo Rumunki	Katarzyna Kowalska	Kowalski Paweł Mańkowska Marlena Wolak Hanna
5.	Bądkowo Rochny,			Kozanecki Robert

	Bądkowo Podlasie	Bądkowo Rochny	Bożena Buczyńska	Sobolewski Zbigniew Gołębiewska Karolina Wyczałkowski Emil Grodnicka Krystyna
	Łukoszyno Borki			
6.	Cegielnia	Cegielnia	Anna Kowalewska	Przybylska Grażyna Przybylska Dorota Szumańska Lilla
7.	Główina	Główina	Agnieszka Potalska	Rutkiewicz Marzena Mielczarek Tomasz Gerwatowski Stanisław Dąbrowska Anna
8.	Gorzechowo	Gorzechowo	Sławomir Karpiński	Gołębiewski Jarosław Dużyński Jacek Skonieczna Monika Lipowski Marcin
9.	Nowe Karwosieki	Nowe Karwosieki	Ewa Krajenta	Bakalarz Grażyna Myślińska Ewa Bańka Wiesław Majcher Beata
10.	Karwosieki Cholewice	Karwosieki Cholewice	Piotr Matłęga	Górczyński Marek Nowicki Piotr Matłęga Wojciech
11.	Karwosieki Noskowice	Karwosieki Noskowice	Teresa Geras	Zyzner Stanisław Geras Jolanta Kwasieborska Jadwiga
12.	Krzyżanowo,	Krzyżanowo	Bożena Kłobukowska	Kuciński Ryszard Ruszkowski Stanisław Trojanowski Sławomir
	Janoszyce			
13.	Kłobukowo-Patrze	Kłobukowo -Patrze	Danuta Jędrzejewska	Jędrzejewski Stanisław Ruszkowski Bogdan Jakucki Ryszard Jakucka Józefa
14.	Lasotki	Lasotki	Jadwiga Stępczyńska	Gajewski Marian Kubicki Paweł Kowalska Maria Jędrzejewski Andrzej
	Radotki			
15.	Biskupice	Murzynowo	Zuzanna Karasiewicz	Gorzkowski Łukasz Jakubowska Małgorzata Kisielewska Agnieszka Rudziński Arkadiusz
	Cierszewo			
	Murzynowo			
16.	Myślaborzyce	Myślaborzyce	Irena Matusiak	Jarzyński Marcin Dąbkowski Tomasz Uszczyński Tadeusz
17.	Parzeń,	Parzeń	Krzysztof Smardzewski	Szajber Adam Fudała Piotr Kaim Eugeniusz Kozanecki Grzegorz
	Parzeń-Janówek			

18.	Rembielin	Rembielin	Dorota Młotkowska	Suwała Bernard Skrzynecka Jolanta Praska Gabriela Niedziałkowska Marta
19.	Sikórz	Sikórz	Krzysztof Daniszewski	Betkowski Andrzej Kejna Adrian Daniszewska Jadwiga Drażewska Agnieszka Chączyński Dariusz
20.	Suchodół	Suchodół	Rafał Cukrowski	Betkowski Andrzej Pilewski Maciej Lichwa Robert
21.	Strupczewo Duże	Strupczewo	Elżbieta Dudzic	Wieloński Kazimierz Paprocki Jacek Krysztoforski Krzysztof Jagielski Marek Dzięgielewski Marcin Dzięgielewski Jarosław
22.	Sobowo	Sobowo	Agnieszka Gerwatowska	Chojnacki Marek Ignaczak Agnieszka Barska Mirosława Uzdowski Mirosław
23.	Siecień Rumunki	Siecień Rumunki	Paweł Garwacki	Marciniak Anna Szwech Jarosław Agacka Iza
24.	Siecień	Siecień	Lech Rutkowski	Łaziuk Marek Mikołajczewska Jolanta Śmigrodzki Maciej Sulkowski Włodzimierz Ślebocki Roman
25.	Turza Mała	Turza Mała	Walentyna Kowalska	Drąg Krystyna Rypińska Iwona Plec Tadeusz Kołowrocka Sylwia Skowrońska Jadwiga
26.	Izabelin	Turza Wielka	Sławomir Piotrowski	Piotrowska Marzena Łaskarzewski Tadeusz Mirecki Witold Braun Kryspin Jastrzębski Dionizy
	Turza Wielka			
	Wincentowo			
27.	Uniejewo	Uniejewo	Czesław Wysocki	Łaziuk Henryk Portalski Stanisław Kijewski Łukasz Łaziuk Elżbieta
28.	Więclawice	Więclawice	Maria Zagajewska	Strąg Iwona Konczalska Justyna Furmański Stanisław Borkowska Grażyna Sztubecka Elżbieta
29.	Winnica	Winnica	Bożena Czubakowska	Jankowski Zbigniew Radoliński Zbigniew Jankowski Cezary Czachorowski Stanisław
	Zdziembórz			

30.	Żerniki	Żerniki	Wojciech Fabisiak	Dąbkowski Łukasz Nowakowski Piotr
31.	Rokicie (wieś)	Rokicie	Kacper Lisicki	Trojanowski Andrzej Lisicka Mirosława Olak Dariusz
32.	Rokicie (osiedle)	Rokicie I	Hanna Tomaszewska	Gajewska Mirosława Tomaszewska Ewa Kurpińska Barbara
33.	Robertowo	Robertowo	Wojciech Szelągowski	Bętlewski Adam Skierska Marzena Skrocka Małgorzata

Rysunek 3. Mapa z podziałem na sołectwa gminy Brudzeń Duży

1.5. Partnerstwo międzygminne

Gmina Brudzeń Duży należy do **Związku Gmin Regionu Płockiego (ZGRP)**, który jest związkiem międzygminnym zrzeszającym gminy powiatu płockiego i części powiatów płońskiego oraz gostynińskiego. Założony został 14 kwietnia 1994 roku.

Przewodniczącym Zgromadzenia jest Andrzej Paweł Dwojnych Wójt Gminy Brudzeń Duży

Członkowie:

- **Powiat Płocki**
  - Miasto Płock
  - Miasto i Gmina Drobin
  - Miasto i Gmina Gąbin
  - Miasto i Gmina Wyszogród
  - Gmina Bielsk
  - Gmina Bodzanów
  - Gmina Brudzeń Duży
  - Gmina Bulkowo
  - Gmina Łąck
  - Gmina Mała Wieś
  - Gmina Nowy Duninów
  - Gmina Radzanowo
  - Gmina Słupno
  - Gmina Stara Biała
  - Gmina Staroźreby
- **Powiat Płoński**
  - Gmina Czerwińsk Nad Wisłą
- **Powiat Gostyniński**
  - Gmina Gostynin
  - Gmina Pacyna
  - Gmina Szczawin Kościelny

Cele i władze:

- wspólne rozwiązywanie problemów o charakterze ponadgminnym;
- restrukturyzacja regionu w celu pełnego wykorzystania potencjału ludzkiego i rzeczowego oraz przeciwdziałanie bezrobociu;
- inicjowanie tworzenia kompleksowej infrastruktury społecznej, gospodarczej, technicznej;

- wspólne występowanie wobec uprawnionych podmiotów z inicjatywami korzystnych dla samorządu terytorialnego rozstrzygnięć legislacyjnych;
- reprezentowanie wspólnych interesów gmin wchodzących w skład Związku;
- podejmowanie działań integracyjnych związanych z planami utworzenia i funkcjonowania powiatu płockiego.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Gmina Brudzeń Duży należy do Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to największa ogólnopolska organizacja skupiająca 638 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska.

Misją Związku jest służba na rzecz gmin wiejskich, a szczególnie pomoc w wysiłkach skierowanych na:

- rozwój demokracji lokalnej,
- stworzenie lokalnego rozwoju gospodarczego,
- integrację gmin i rozwój samorządności lokalnej.

Władze Związku

- Zgromadzenie Ogólne – najwyższa władza Związku Gmin Wiejskich RP, gdzie gminy członkowskie reprezentowane są przez Wójtów (Burmistrzów) lub ich pełnomocników.
- Zarząd – władza wykonawcza, organ odpowiadający za faktyczne, codzienne działania stowarzyszenia, zarządza stowarzyszeniem i reprezentuje je na zewnątrz. Zarząd jest wybierany spośród Wójtów (Burmistrzów) gmin członkowskich Związku.
- Komisja Rewizyjna – organ kontroli wewnętrznej, którego zadanie to kontrola całokształtu pracy zarządu, w tym zgodności ze statutem oraz obowiązującym prawem. Komisja wybierana jest spośród Wójtów (Burmistrzów) gmin członkowskich Związków.
- Rada Regionalna – powołana przez Zarząd na podstawie Statutu Związku, jako fakultatywny organ Związku, jednostka pomocnicza w realizacji zadań Związku.

Gmina Brudzeń Duży należy do **Lokalnej Grupy Działania „Aktywni Razem”** utworzonej w 2014 roku. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania AKTYWNI RAZEM (LGD) skupia przedstawicieli z sektora publicznego, gospodarczego i społecznego. Inicjatorem powstania stowarzyszenia była Fundacja Aktywni Razem wdrażająca jako Lokalna Grupa Działania Inicjatywę Leader w latach 2006-2015.

Prezesem Zarządu Stowarzyszenia jest Agnieszka Żukowska.

Cele:

- szerokie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i małych miast;
- poprawa konkurencyjności obszaru LGD, jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- aktywizacja oraz inicjowanie współdziałania lokalnych środowisk.

Obszar działania

Miasta i gminy północno-zachodniego Mazowsza:

- Brudzeń Duży
- Gąbin (gmina miejsko-wiejska)
- Gostynin (gmina miejska)
- Gostynin (gmina wiejska)
- Iłów
- Łąck
- Nowy Duninów
- Pacyna
- Sanniki (gmina miejsko-wiejska)
- Słubice
- Szczawin Kościelny

Obszar objęty działalnością to 1386 km² z prawie 85 tys. mieszkańców.

Członkowie i władze stowarzyszenia

Członkami Stowarzyszenia jest 72 członków zwyczajnych reprezentujących sektory: publiczny, społeczny i gospodarczy, w tym;

- władze publiczne i inne instytucje publiczne;
- partnerzy gospodarczy i społeczni;
- mieszkańcy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, w tym działające na rzecz ochrony środowiska i organizacji pozarządowych.

Władze Stowarzyszenia:

- Zarząd
- Rada
- Komisja Rewizyjna.

1.6. Ludność i dynamika zmian

Dużym atutem Gminy Brudzeń Duży jest bliskie położenie Płocka, stanowiącego siedzibę powiatu płockiego – oddalone o ok. 20 km oraz stosunkowo nieduża odległość od Warszawy (ok. 130 km) siedziby władz województwa mazowieckiego, największego miasta kraju oraz stolicy Państwa.

Tabela 5. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba osób zamieszkujących w miejscowości				
		2021-01-01	2021-03-31	2021-06-30	2021-09-30	2021-12-31
1	Biskupice	3	3	3	3	3
2	Bądkowo Jeziorne	119	119	118	117	117
3	Bądkowo Kościelne	366	364	363	364	363
4	Bądkowo-Podlasie	53	54	54	54	53
5	Bądkowo-Rochny	41	41	41	41	40
6	Bądkowo-Rumunki	46	45	45	45	45
7	Brudzeń Duży	1104	1109	1090	1086	1091
8	Brudzeń Mały	135	136	136	140	140
9	Cegielnia	95	91	90	91	91
10	Cierszewo	16	16	16	16	16
11	Główina	339	334	333	333	333
12	Gorzechowo	199	200	201	199	198
13	Izabelin	88	89	89	89	89
14	Janoszyce	73	73	72	71	72
15	Karwosieki-Cholewice	177	172	172	169	169
16	Karwosieki-Noskowice	102	102	104	104	103
17	Kłobukowo-Patrze	30	30	29	29	29
18	Krzyżanowo	97	94	94	94	94
19	Lasotki	139	137	140	139	138
20	Łukoszyno-Borki	72	72	72	73	76
21	Murzynowo	215	217	217	218	217
22	Myślborzyce	120	119	119	119	118
23	Nowe Karwosieki	126	125	125	125	126
24	Parzeń	404	403	402	399	401
25	Parzeń-Janówek	85	83	86	84	84
26	Radotki	34	34	34	34	34
27	Rembielin	165	162	163	160	159
28	Robertowo	97	97	96	96	95
29	Rokicie	195	193	193	192	192
30	Siecień-Rumunki	137	139	138	137	136
31	Siecień	805	804	808	810	805
32	Sikórz	1009	1017	1016	1014	1016
33	Sobowo	346	343	342	342	344
34	Strupczewo Duże	200	198	195	196	198
35	Suchodół	141	141	140	141	141
36	Turza Mała	146	149	153	153	154
37	Turza Wielka	63	68	68	66	69
38	Uniejewo	115	117	114	114	117
39	Więtcawice	185	186	185	184	184
40	Wincentowo	60	58	58	57	56
41	Winnica	38	38	38	38	38
42	Zdziembórz	44	42	42	42	42
43	Żerniki	127	128	127	129	128
	RAZEM	8151	8142	8121	8107	8114

Tabela 6. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Liczba osób zamieszkujących sołectwo				
		2021-01-01	2021-03-31	2021-06-30	2021-09-30	2021-12-31
1	Bądkowo Kościelne	485	483	481	481	480
2	Bądkowo-Rochny	166	167	167	168	169
3	Bądkowo-Rumunki	46	45	45	45	45
4	Brudzeń Duży	1104	1109	1090	1086	1091
5	Brudzeń Mały	135	136	136	140	140
6	Cegielnia	95	91	90	91	91
7	Główina	339	334	333	333	333
8	Gorzechowo	199	200	201	199	198
9	Karwosieki-Cholewice	177	172	172	169	169
10	Karwosieki-Noskowice	102	102	104	104	103
11	Kłobukowo-Patrze	30	30	29	29	29
12	Krzyżanowo	170	167	166	165	166
13	Lasotki	173	171	174	173	172
14	Murzynowo	234	236	236	237	236
15	Myślborzyce	120	119	119	119	118
16	Nowe Karwosieki	126	125	125	125	126
17	Parzeń	489	486	488	483	485
18	Rembielin	165	162	163	160	159
19	Robertowo	97	97	96	96	95
20	Rokicie I wieś	70	68	68	68	68
21	Rokicie II osiedle	125	125	125	124	124
22	Siecień-Rumunki	137	139	138	137	136
23	Siecień	805	804	808	810	805
24	Sikórz	1009	1017	1016	1014	1016
25	Sobowo	346	343	342	342	344
26	Strupczewo Duże	200	198	195	196	198
27	Suchodół	141	141	140	141	141
28	Turza Mała	146	149	153	153	154
29	Turza Wielka	211	215	215	212	214
30	Uniejewo	115	117	114	114	117
31	Więcfawice	185	186	185	184	184
32	Winnica	82	80	80	80	80
33	Żerniki	127	128	127	129	128
	Razem	8151	8142	8121	8107	8114

Największa liczba ludności zamieszkuje Brudzeń Duży – 1091 osób, który pełni funkcję lokalnego ośrodka administracyjno - usługowego i w którym mieści się Urząd Gminy. Niewiele mniej osób zamieszkuje miejscowość Sikórz – 1016 osób oraz Siecień – 805 osób.

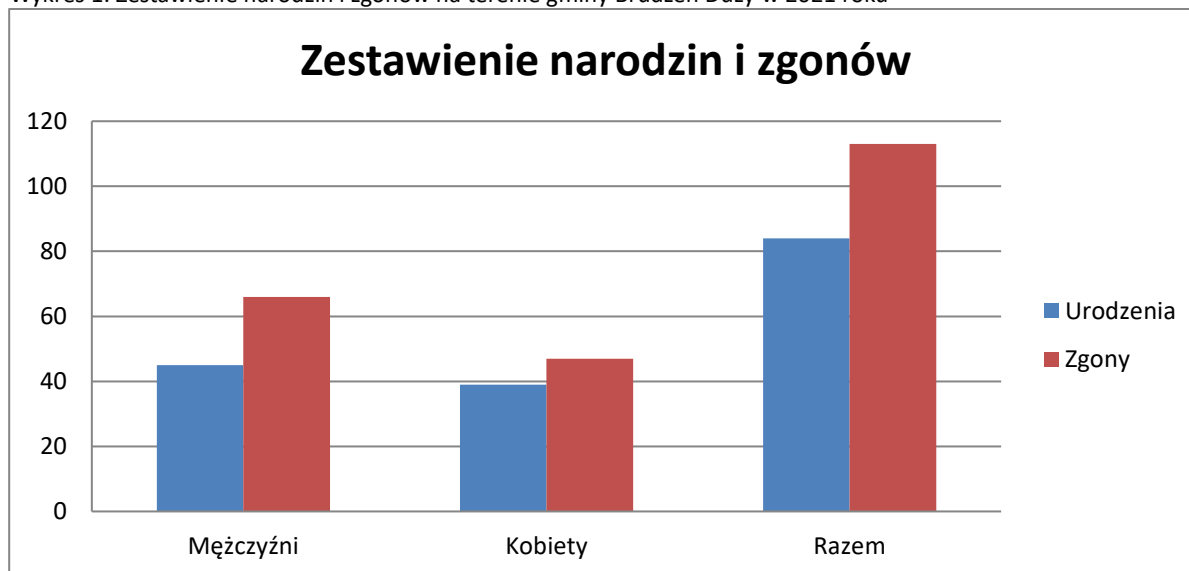
Tabela 7. Liczba urodzeń na terenie gminy Brudzeń Duży w 2021 roku

Urodzenia	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
2021-03-31	18	9	27
2021-06-30	6	8	14
2021-09-30	13	10	23
2021-12-31	8	12	20
Razem	45	39	84

Tabela 8. Liczba zgonów na terenie gminy Brudzeń Duży w 2021 roku

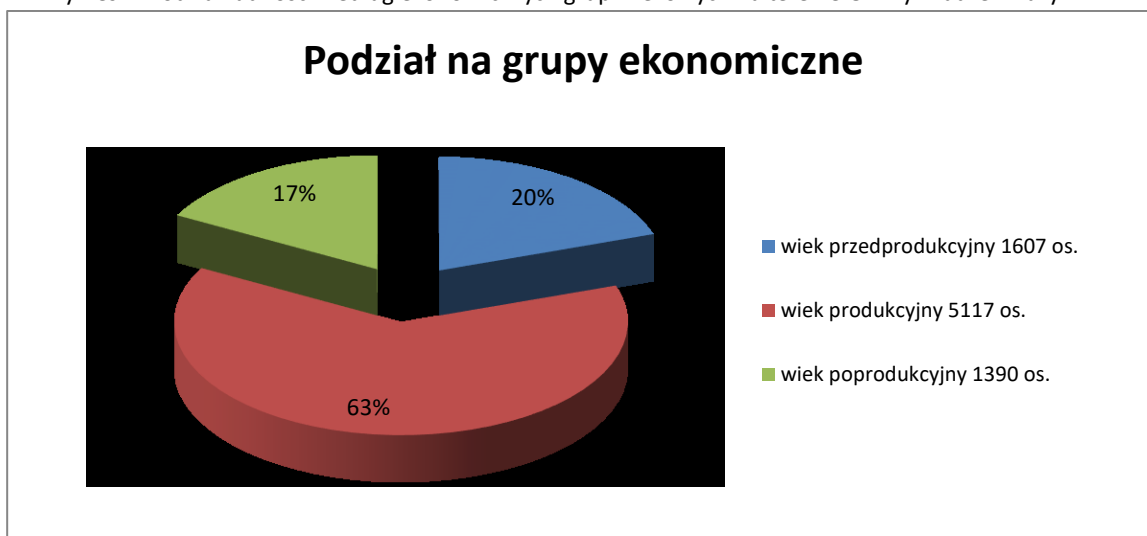
Zgony	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
2021-03-31	20	10	30
2021-06-30	20	15	35
2021-09-30	11	12	23
2021-12-31	15	10	25
Razem	66	47	113

Wykres 1. Zestawienie narodzin i zgonów na terenie gminy Brudzeń Duży w 2021 roku

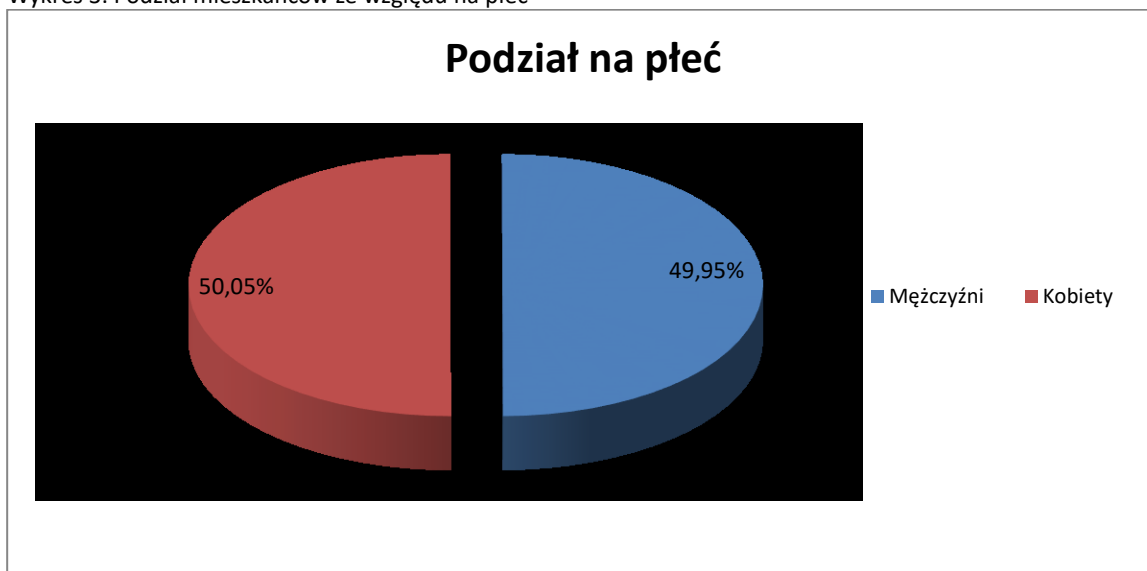

Przyrost naturalny na terenie gminy Brudzeń Duży ulegał wahaniom. Niepokojący jest fakt, że wskaźnik w ostatnich latach przyjmował wartości ujemne. Jest to tendencja, która widoczna jest w skali całego kraju. W 2021 r. łączna liczba urodzeń na terenie gminy Brudzeń Duży wyniosła 84 dzieci tj. spadek o 2 dzieci w porównaniu z rokiem ubiegłym. Natomiast liczba zgonów wyniosła 113 osób, co stanowi wzrost o 19 osób z porównaniu z 2021 r. W dużej mierze wzrost liczby zgonów był wynikiem obecnej w 2021 r. pandemii COVID-19.

Wykres 2. Podział ludności według ekonomicznych grup wiekowych na terenie Gminy Brudzeń Duży

Wykres 3. Podział mieszkańców ze względu na płeć

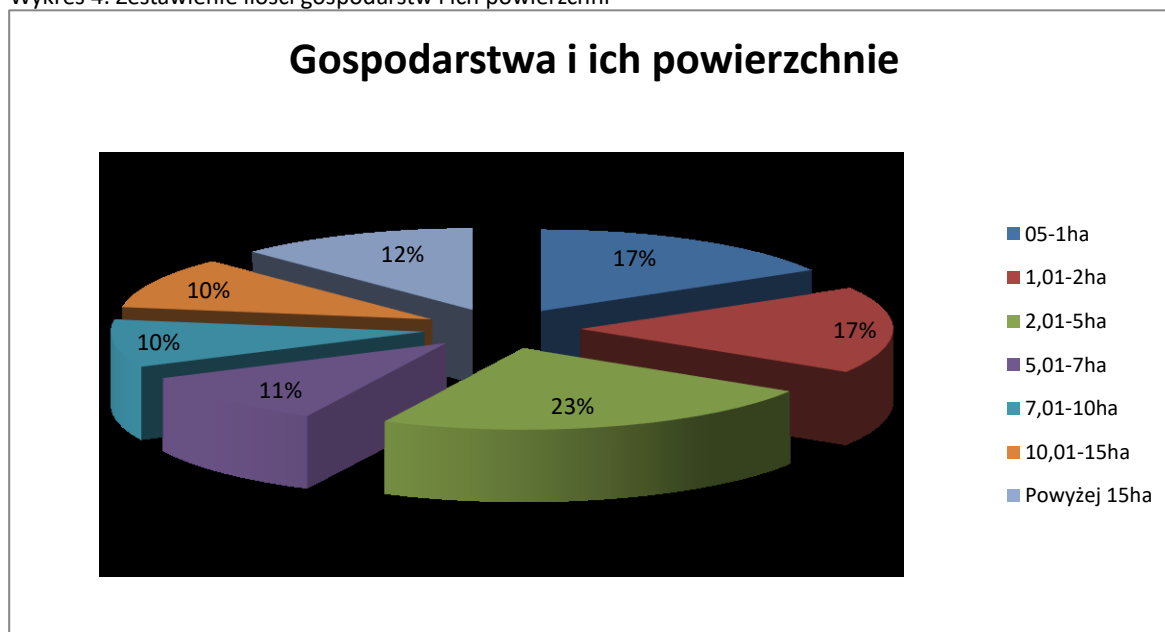
1.7. Gospodarstwa Rolne

Brudzeń Duży jest gminą wiejską, na której terenie istotną rolę pełni rolnictwo. Większość gleb, to gleby o średniej i niskiej przydatności do produkcji rolniczej. Grunty o wysokich klasach bonitacyjnych zajmują niewielką część użytków rolnych.

Tabela 9. Struktura gospodarstw rolnych w 2021 r.

Liczba gospodarstw wg powierzchni	
Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw
Od 0,5 - 1 ha włącznie	255
1,01 - 2 ha	265
2,01 - 5 ha	360
5,01 - 7 ha	163
7,01 – 10 ha	146
10,01 – 15 ha	157
Powyżej 15 ha	190

Wykres 4. Zestawienie ilości gospodarstw i ich powierzchni

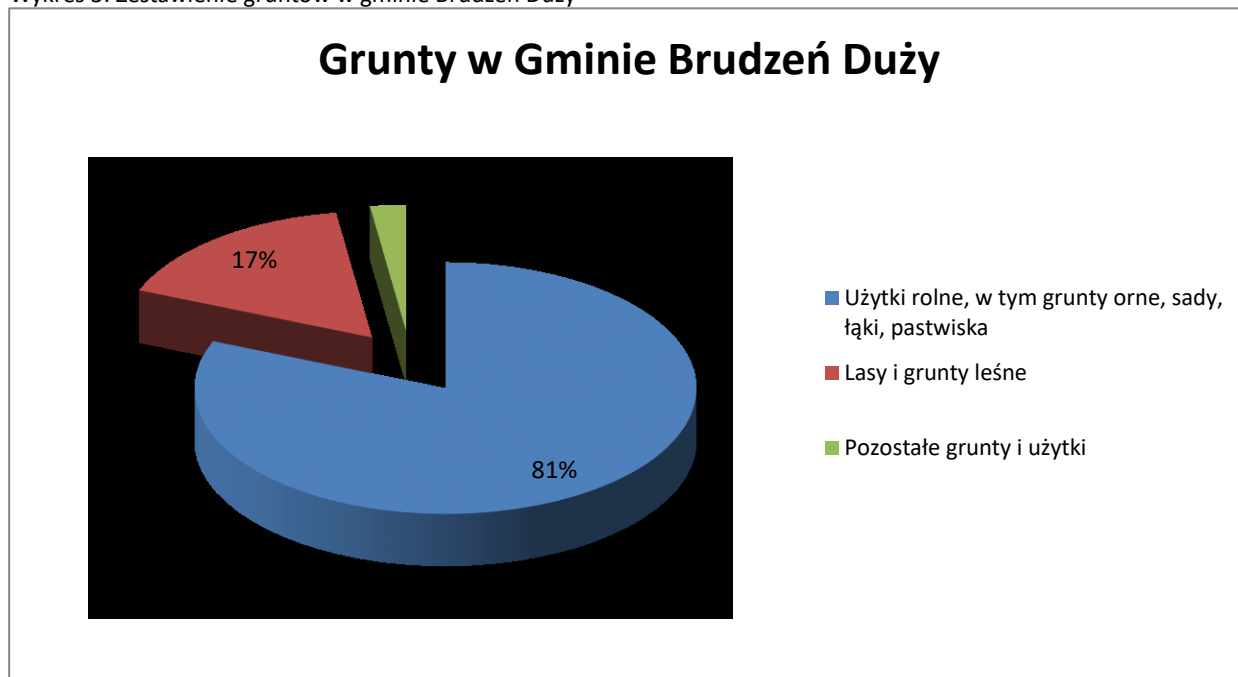

Na koniec 2021 roku na terenie gminy Brudzeń Duży funkcjonowało 1 281 gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha i więcej.

Tabela 10. Struktura zagospodarowania gruntów Gminy Brudzeń Duży

Wyszczególnienie	J. m.	Stan na dzień 31.12.2021r.
użytki rolne	ha	11 754,00
grunty orne	ha	10 390,00
sady	ha	190,00
łąki:	ha	501,00
-w tym nieużytkowane	ha	13,00
pastwiska:	ha	673,00
-w tym nieużytkowane	ha	10,00
las i grunty leśne	ha	2 404,00
pozostałe grunty i nieużytki	ha	332,00
razem	ha	14 490,00
Powierzchnia gminy ogółem	ha	16 200,00

Wykres 5. Zestawienie gruntów w gminie Brudzeń Duży

1.8. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań odbywa się co 10 lat i jest najważniejszym badaniem statystycznym pozwalającym na aktualizację stanu i wielkości populacji osób, budynków i mieszkań.

Głównym celem spisu ludności i mieszkań było pozyskanie danych statystycznych na temat ludności oraz ogólnej charakterystyki rodzinnej, społecznej, ekonomicznej i mieszkaniowej, które są niezbędne do badania i definiowania polityk społecznych, środowiskowych i regionalnych w poszczególnych krajach, a także większych społecznościach/wspólnotach, w tym Unii Europejskiej i ONZ. Dane statystyczne stanowią zarówno punkt wyjścia dla planowania i realizacji polityk krótko- i długookresowych, umożliwiają bieżące ich monitorowanie, ale także pozwalają na ocenę skali zdarzeń i zjawisk pojawiających się ad-hoc, wymagających natychmiastowych decyzji. Posiadanie aktualnych, dobrej jakości i porównywalnych danych pozwala na uchwycenie zachodzących procesów, określanie ich tendencji, a tym samym na adekwatną reakcję.

Zbieranie danych statystycznych od osób fizycznych w badaniach o tak szerokiej skali i zasięgu jak spis ludności i mieszkań wymaga szczególnego rodzaju podejścia i regulacji prawnych.

Zgodnie z zapisami ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. spis realizowany był w terminie od 1 kwietnia do 30 września 2021 r., według stanu na dzień 31 marca 2021 r. godzina 24:00, natomiast w części dotyczącej aktywności bieżącej, okresem referencyjnym był dodatkowo tydzień kończący się w dniu referencyjnym badania (tj. okres od 25 do 31 marca 2021 r.).

Spis realizowany był jako badanie pełne i obejmował:

- osoby fizyczne stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach i innych zamieszkałych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami;
- osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania;
- mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz zamieszkałe pomieszczenia

niebędące mieszkaniami.

NSP w 2021 roku realizowany był w szczególnie trudnych warunkach związanych z wystąpieniem epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV2. Pomimo istnienia szeregu obaw, z powodzeniem wdrożono rozwiązania organizacyjne i techniczne, które nie tylko pozwoliły ograniczyć do całkowitego minimum zagrożenie zdrowia respondentów i rachmistrzów spisowych, ale ze względu na ich nowatorstwo stały się również przyczynkiem do analiz i dyskusji nad wprowadzeniem ich na stałe do realizacji pozostałych badań statystycznych. Dane od respondentów zbierane były w następujący sposób:

- samospis internetowy (CAWI) – od 1 kwietnia do 30 września 2021 r.;
- wywiad telefoniczny (CATI) – od 4 maja do 30 września 2021 r.;
- „Spis na żądanie” wywiad telefoniczny na żądanie respondenta – od 1 kwietnia do 30 września 2021 r.;
- wywiad bezpośredni (CAPI) – od dnia 21 czerwca br. do 30 września 2021 r., przy zachowaniu reżimu sanitarnego i zasad wynikających z obostrzeń pandemicznych.

Wójt Gminy Brudzeń Duży powołał Gminne Biuro Spisowe, w skład którego wchodził pracownicy urzędu, który pełnili określone role i wykonywali zadania. Część mieszkańców dokonała spisu w Gminnym Biurze Spisowym. Spis na terenie Gminy przebiegł sprawnie i bez zakłóceń, z oczekiwanym bardzo dobrym wynikiem spisowym ludności i mieszkań.

Na terenie naszej gminy dane od respondentów zbierane były przez trzech rachmistrzów spisowych, którzy metodą wywiadu telefonicznego oraz wywiadu bezpośredniego zbierali dane od respondentów. Duża część mieszkańców dokonała też samospisu internetowego.

Według wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 populacja Rzeczypospolitej Polskiej liczyła 38 036,1 tys. osób. Liczba ludności Polski była mniejsza o 1,2% w porównaniu z wynikami spisu 2011 r. Na terenie Polski zlokalizowanych było 15 340,1 tys. mieszkań. Liczba mieszkań zwiększyła się o 13,7% w porównaniu z 2011 r. Według wstępnych wyników **Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w Polsce 31 marca 2021 r. mieszkało 38 036,1 tys. osób (48,3% populacji stanowili mężczyźni, a 51,7% kobiety). Gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni kraju, wyniosła 122 osoby (w 2011 r. – 123).**

1.9. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, zgłoszonych w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży, które miały główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w gminie Brudzeń Duży wynosiła 244. Natomiast działalność prowadzona wyłącznie w formie spółki/spółek cywilnych to 5 podmiotów. W okresie objętym raportem zostało zarejestrowanych 25 firm.

W okresie od 01 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. złożono 145 wnioski w zakresie podmiotów gospodarczych w Urzędzie Gminy w Brudzeniu Dużym. Liczba złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków w systemie CEIDG-1 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Wnioski złożone w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży w okresie 01.01.2021r. - 31.12.2021r.

Wnioski złożone w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży		
Lp.	Rodzaj wniosku	Liczba wniosków
1.	Założenie działalności	21
2.	Zmian we wnioskach	68
3.	Zmian /zawieszenie	21
4.	Zmian/wznowienie	14
5.	Zakończenie działalności	21
	Złożonych wniosków ogółem:	145

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Jak w poprzednich latach do wiodących branż w gminie zaliczyć należy:

- transport drogowy towarów;
- usługi ogólnobudowlane - roboty wykończeniowe (m.in. tynkowanie, stolarka budowlana, malowanie, szklenie);
- handel i naprawa pojazdów samochodowych;
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych;
- sprzedaż detaliczna i hurtowa artykułów.

1.10. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Brudzeń Duży

Towarzystwo Przyjaciół Gminy Brudzeń Duży im. Pawła Włodkowica

Główne działania:

- wydawanie od 2001 roku bezpłatnego pisma społeczno-kulturalnego „Mazowiecka Szwajcaria” (nakład 600 sztuk);
- organizacja zawodów rowerowych dla młodzieży (przejęta przez Urząd Gminy);
- konkursy wiedzy o gminie dla młodzieży szkolnej;
- wystawy fotograficzne o gminie organizowane w szkołach;
- wykonanie w Turzy Małej tablicy ku czci Jana Gniazdowskiego nauczyciela lokalnego i działacza Polskiej Organizacji Wojskowej.

Stowarzyszenie Mieszkańców Siecienia i Okolic na Rzecz Wspierania Aktywności Lokalnej

Główne działania:

- stypendia pomostowe dla maturzystów, którzy dostali się do uczelni publicznych (500 złotych miesięcznie, 2-5 osób rocznie od 2008 roku);
- oznakowanie tras turystycznych (trasa rowerowa, szlak etnograficzny);
- akcje z wolontariatem pracowniczym firmy Levi Strauss – sprzątnięcie muzeum w Murzynowie, plac zabaw dla dzieci;
- projekty edukacyjno-kulturalne ze szkołami („Wychodząc z cienia” – projekt fotograficzny z elementami aktorskimi, „Taniec łączy pokolenia”);
- imprezy otwarte - „Siecieniada”;
- organizacja turniejów piłki nożnej.

Stowarzyszenie Przyjaciół Sobowa

Główne działania:

- prowadzenie orkiestry dętej;
- projekt izby pamięci poświęconej Lechowi Wałęsie realizowany wspólnie z parafią;
- warsztaty dla dzieci – robienie ozdób świątecznych;
- prowadzenie świetlicy dla dzieci;
- koncerty, pogadanki w ramach akcji 25- lecie Wolności;
- cykl warsztatów nauki gry na instrumentach organizowany w Sobowie i Siecieniu.

Stowarzyszenie Obudzić Pasję

Główne działania:

- warsztaty plastyczne dla dzieci i dorosłych – rękodzieło robienie palm, ozdób świątecznych;
- wyjazdy integracyjne.

Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Jedna droga”

Główne działania:

- integracja dzieci i młodzieży z osobami niepełnosprawnymi;
- organizacja wyjazdów integracyjnych dla dzieci;
- budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Brudzeniu – otwartego w czerwcu 2021 roku.

Stowarzyszenie Witamina Ducha w Brudzeniu Dużym

Stowarzyszenie rozpoczęło działalność w 2019 roku.

Stowarzyszenie prowadzi działalność Centrum Integracji Społecznej w Brudzeniu Dużym.

Centrum to inicjatywa z zakresu ekonomii społecznej.

Główne działania:

- wspomaganie osób wykluczonych społecznie;
- zajęcia terapeutyczne;
- zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej;
- warsztaty, w tym warsztat produkcyjny tłoczenia olejów na zimno.

Koła Gospodyń Wiejskich

- Koło Gospodyń Wiejskich w Brudzeniu Dużym „KGW Aktywny Brudzeń”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Głównie „Nadwiślanki”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Murzynowie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sobowie „ Biedronki”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Strupczewie „ Kreatywne Kobiety”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Siecieniu „Zgrana Gromada”

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Płock. W kole Brudzeń Duży działa ponad 80 osób, w tym zespół muzyczny Sami Swoi.

Ludowy Klub Sportowy Wisła Główna – Sobowo. Klub piłkarski działający od 2005 roku. W sezonie 2021/22 grający w klasie B Płockiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W klubie działa również sekcja młodzieżowa występująca w lidze U10 Płockiego Związku Piłki Nożnej i grupa Żak występująca w Orleń Liga. W klubie na koniec 2021 roku zgłoszonych do rozgrywek było ponad 60 zawodników.

Płocki Powiatowy Uniwersytet Trzeciego Wieku jest to jedna z największych tego typu inicjatyw edukacyjnych przeznaczonych dla seniorów, która swym zasięgiem objęła również gminę Brudzeń Duży. Uniwersytet ma celu umożliwienie osobom

**PŁOCKI POWIATOWY
UNIwersytet
TRZECIEGO WIEKU**

powyżej 50 roku życia zdobywania i poszerzania wiedzy oraz umiejętności, zaspokajanie potrzeb w zakresie samokształcenia i zagospodarowania czasu wolnego. Założycielem PPUTW jest Samodzielne Koło Terenowe nr 168 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Małej Wsi. Patronat honorowy nad uniwersytetem objęli: Marszałek Województwa Mazowieckiego, Starosta Płocki, Społeczne Towarzystwo Oświatowe oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych. Patronat naukowy sprawuje Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku.

Cele Płockiego Powiatowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku – sekcja Brudzeń Duży:

- edukacja w różnych dziedzinach nauk;
- włączanie osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego;
- rozwijanie sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej osób starszych;
- przeciwdziałanie samotności;
- zapobieganie wykluczenia społecznego osób starszych;
- zacieśnienia więzi osób starszych z młodzieżą;
- upowszechnienie kultury oraz ułatwienie dostępu do dóbr kultury dla osób starszych;
- upowszechnienie profilaktyki gerontologicznej, promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

Formy zajęć:

- wykłady audytoryjne lub monograficzne;
- wykłady w sekcjach grupach;
- wykłady otwarte;
- warsztaty tematyczne;
- seminaria;
- konwersatoria;
- kursy języków obcych (lektoraty);
- kursy komputerowe;
- zajęcia ruchowe;
- wyjazdy edukacyjne: muzea, wystawy itp.;
- wycieczki turystyczne;
- inne rodzaje zajęć np. chór, zespół muzyczny, kabaret itp.

1.11. Ochotnicze Straże Pożarne na terenie gminy.

W Gminie Brudzeń Duży działa 10 poniżej wymienionych Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- OSP Bądkowo Kościelne
- OSP Karwosieki Noskowice
- OSP Nowe Karwosieki
- OSP Parzeń
- OSP Siecień
- OSP Sikórz
- OSP Sobowo
- OSP Suchodół
- OSP Turza Mała
- OSP Żerniki

OSP w Bądkowie Kościelnym i OSP w Sikorzu są jednostkami należącymi do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

KSRG to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mający na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia i środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

Jednostki zrzeszają 363 członków zwyczajnych, w tym 302 mężczyzn i 61 kobiet. Jednostki OSP w Bądkowie Kościelnym, Siecieniu, Sikorzu i Sobowie posiadają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze liczące ogółem 44 członków, w tym 26 chłopców i 18 dziewcząt. W akcjach ratowniczo-gaśniczych może brać bezpośredni udział 90 strażaków ratowników, w tym 87 mężczyzn i 3 kobiety.

Każdy ochotnik straży pożarnej, który uczestniczy w działaniu ratowniczym oraz w szkoleniu pożarniczym otrzymuje ekwiwalent pieniężny. W 2021 roku Gmina wypłaciła ekwiwalent w łącznej kwocie **90.953,50 zł**, z tego dla strażaków z OSP Bądkowo Kościelne kwotę 37.420,00 zł, z OSP Sikórz kwotę 11.880,00 zł, z OSP Siecień kwotę 30.842,50 zł, z OSP Sobowo kwotę 9.551,00 zł oraz z OSP Turza Mała kwotę 1.260,00 zł.

Druhowie OSP w roku 2021 podnosili swoje kwalifikacje i uczestniczyli w szkoleniach. Strażacy z jednostki OSP w Sobowie przeprowadzili kurs w zakresie pierwszej pomocy dla mieszkańców gminy.

Z powodu pandemii COVID-19 w 2021 roku nie odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze.

W 2021 roku z budżetu Gminy jednostki OSP otrzymały środki finansowe w łącznej wysokości **344.577,37 zł**, z tego na zakup sprzętu pożarniczego, wyposażenia, remonty, badania techniczne kwotę 208.159,79 zł.

Najwięcej środków otrzymała OSP Żerniki kwotę 68.913,71 zł (jednostka obchodziła w 2021 roku Jubileusz 100-lecia powstania), następnie OSP Sikórz kwotę 61.225,39 zł, OSP Bądkowo Kościelne kwotę 32.248,47 zł, OSP Siecień kwotę 31.093,67 zł i OSP Sobowo kwotę 10.635,67 zł. Wymienione jednostki otrzymały najwięcej środków z budżetu gminy na zakup sprzętu, wyposażenia oraz niezbędne remonty.

W roku 2021 jednostki OSP z terenu gminy otrzymały następujące dotacje:

1. OSP Bądkowo Kościelne
  - Powiat Płocki – dofinansowanie na doposażenie w sprzęt kwotą 2.250,00 zł.
2. OSP Siecień
  - Samorząd Województwa Mazowieckiego dofinansowanie w kwocie 13.382,00 zł na doposażenie w sprzęt;
  - Powiat Płocki – dofinansowanie do zakupu sprzętu i umundurowania w kwocie 3.000,00 zł.
3. OSP Sikórz
  - Samorząd Województwa Mazowieckiego dofinansowanie w kwocie 11.020,00 zł na doposażenie w sprzęt;
  - Powiat Płocki – dofinansowanie na doposażenie w sprzęt kwotą 1.000,00 zł.
4. OSP Sobowo
  - Powiat Płocki – dofinansowanie na doposażenie w sprzęt kwotą 1.000,00 zł.
5. OSP Turza Mała
  - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie dofinansowanie do modernizacji strażnicy kwotą 30.000,00 zł.
6. OSP Żerniki
  - Powiat Płocki – dofinansowanie na doposażenie w sprzęt kwotą 3.000,00 zł,
  - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie dofinansowanie do termomodernizacji strażnicy kwotą 30.000,00 zł.

Ogółem dotacje zewnętrzne dla OSP w 2021 roku wyniosły **94.652,00 zł.**

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Wysokość budżetu i poziom zadłużenia

Budżet gminy na 2021 rok został zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy nr XXIV/172/20 z dnia 29 grudnia 2020r.

Dochody gminy zrealizowano w kwocie **47 367 699,06** na planowane **48 194 721,80** tj. **98,28%** planu. Dochody majątkowe zrealizowano w kwocie **4 002 020,03** na planowane **4 853 986,00** tj. **82,45%** planu, dochody bieżące zrealizowano w kwocie **43 365 679,03** na planowane **43 340 735,80** tj. **100,06%** planu.

Wydatki gminy zrealizowano w kwocie **42 127 764,10** na planowane **48 037 710,23** tj. **87,70 %** planu. Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie **3 053 629,30** na planowane **6 556 800,00** tj. **46,57%** planu. Wydatki bieżące zrealizowano w kwocie **39 074 134,80** na planowane **41 480 910,23** tj. **94,20 %** planu.

Na dzień 31.12.2021 r. kredyt do spłaty wynosi **8 341 289,00**, zadłużenie z tytułu emisji obligacji wynosi **3 200 000,00**. Pozostałość wolnych środków na 31.12.2021 r. wynosi **3 940 252,45**. Pozostały również niewykorzystane środki na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu gminy w kwocie **4 354 715,00**. Środki niewykorzystane z funduszu alkoholowego w kwocie **18 497,72**, środki z gospodarki odpadami w kwocie **6 597,25**. Środki za korzystanie ze środowiska w kwocie **1 417,82**. Pozostała również niewykorzystana kwota **869 900,00**. Są to środki z Funduszu Inwestycji Lokalnych, które będą wykorzystane w 2022 r oraz środki w kwocie **250 000,00** przyznane za udział w konkursie „Rosnąca odporność”.

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w 2021 r. wynoszą **12 937 777,17**.

Wpłynęły środki w kwocie **50 000,00** z tytułu udzielenia dotacji ze środków finansowych z budżetu Województwa Mazowieckiego na zadanie z zakresu budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 290330W w miejscowości Krzyżanowo, gm. Brudzeń Duży” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UF/DOT/RW/965/2021 z dnia 17.06.2021r.

Wpłynęły środki w kwocie **10 000,00** z tytułu udzielenia pomocy finansowej ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „ Zakup i montaż wiaty przystankowej wraz z tablicami informacyjnymi w m. Rokicie I”, na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1761/2021 z dnia 17.06.2021r.

Kwota **10 250,00** są to dotacje ze Starostwa Powiatowego w Płocku na wydatki bieżące dla OSP w Siecieniu (3 000,00) dla OSP w Żernikach (3 000,00), dla OSP w Bądkowie Kościelnym (2 250,00) dla OSP w Sobowie (1 000,00) oraz OSP w Sikorzu (1 000,00). Ponadto w dziale tym wpłynęły środki w kwocie **24 402,00**. Kwota ta pochodzi z przyznania dofinansowania przez Województwo Mazowieckie w Warszawie z programu OSP na realizację następujących zadań :

- pomoc finansowa na dofinansowanie zakupu wyposażenia dla OSP Sikórz kwota **11 020,00** z godnie z umową Nr W/UMWM-UU/UM/OR/3408/2021 z dnia 17.06.2021 r.;
- pomoc finansowa na dofinansowanie zakupu wyposażenia dla OSP Siecień kwota **13 382,00** z godnie z umową Nr W/UMWM-UU/UM/OR/3406/2021 z dnia 17.06.2021 r.

Kwota **36 212,00** są to środki otrzymane z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na zorganizowanie transportu do punktu szczepień przeciwko wirusowi SARS-Cov-2 oraz organizacji telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych.

Kwota **30 000,00** wpłynęła z WFOŚ w Warszawie na modernizację OSP w Turzy Małej.

Kwota **9 993,75** pochodzi z udzielenia pomocy finansowej ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w miejscowości Brudzeń Mały” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1760/2021 z dnia 17.06.2021 r., kwota **9 993,75** pochodzi z udzielenia pomocy finansowej ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego w m. Rembielin” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1762/2021 z dnia 17.06.2021 r. oraz kwota **9 833,17** pochodzi z udzielenia pomocy finansowej ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „ Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych i koszy na śmieci” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1764/2021 z dnia 17.06.2021 r. Kwota **9 999,75** pochodzi z udzielenia pomocy finansowej ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „Utworzenie miejsca rekreacji w sołectwie Lasotki gm. Brudzeń Duży” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1763/2021 z dnia 17.06.2021r

Wpłynęły środki finansowe w kwocie **20 000,00** z czego kwota **10 000,00** pochodzi z udzielenia pomocy finansowej ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „Dostosowanie pomieszczenia kuchni wraz zakupem wyposażenia w świetlicy wiejskiej w Sobowie” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1758/2021 z dnia 17.06.2021 r., oraz kwota **10 000,00** pochodzi z udzielenia pomocy finansowej ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021” na realizację zadania pn. „Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Żerniki” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1759/2021 z dnia 17.06.2021 r.

Tabela 12. Wykonanie dochodów w poszczególnych działach w 2021 roku

Dział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 080 397,88	965 030,78	46,39
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	2 004,91	0,00
600	Transport i łączność	1 309 289,19	883 324,15	67,47
700	Gospodarka mieszkaniowa	128 338,00	126 876,64	98,86
750	Administracja publiczna	500 744,00	501 958,69	100,24
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 683,00	1 683,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	59 652,00	34 652,00	58,09
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	10 194 103,67	10 802 120,15	105,96
758	Różne rozliczenia	18 094 241,93	18 094 241,93	100,00
801	Oświata i wychowanie	904 390,02	864 748,65	95,62
851	Ochrona Zdrowia	50 000,00	36 212,00	72,42
852	Pomoc społeczna	478 094,00	477 209,88	99,82
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2 000,00	2 000,00	100,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	60 780,00	46 671,54	76,79
855	Rodzina	11 783 149,11	11 781 564,19	99,99
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 527 859,00	2 275 392,55	90,01
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	20 000,00	472 008,00	2360,04
	Ogółem	48 194 721,80	47 367 699,06	98,28

Tabela 13. Wykonanie wydatków w poszczególnych działach w 2021 roku

Dział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 354 216,88	2 742 115,35	51,21
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	90 000,00	62 359,70	69,29
600	Transport i łączność	3 871 287,19	3 033 681,25	78,36

700	Gospodarka mieszkaniowa	295 784,93	271 412,00	91,76
710	Działalność usługowa	23 000,00	18 259,28	79,39
750	Administracja publiczna	4 501 127,00	4 156 609,47	92,35
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 683,00	1 683,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	414 876,00	386 214,60	93,09
757	Obsługa długu publicznego	289 000,00	154 473,31	53,45
758	Różne rozliczenia	119 000,00	5 076,00	4,27
801	Oświata i wychowanie	13 881 809,02	12 853 002,93	92,59
851	Ochrona Zdrowia	167 037,10	134 751,38	80,67
852	Pomoc społeczna	1 617 591,00	1 567 438,96	96,90
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2 000,00	2 000,00	100,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	529 130,00	489 650,62	92,54
855	Rodzina	12 001 795,11	11 975 110,40	99,78
900	Gospodarka komunalna i Ochrona Środowiska	3 550 998,00	3 463 205,41	97,53
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	762 375,00	743 554,31	97,53
926	Kultura fizyczna	565 000,00	67 166,13	11,89
	Ogółem	48 037 710,23	42 127 764,10	87,70

2.2 Zaległości podatkowe podatników

Tabela 14. Zaległości z tytułu podatków w 2021 roku

2021	<i>Wpływy</i>	<i>Zaległości</i>
OSOBY FIZYCZNE		
<i>Podatek od nieruchomości</i>	901 720,53 zł	81 421,77 zł
<i>Podatek rolny</i>	824 886,99 zł	72 798,24 zł
<i>Podatek leśny</i>	26 323,95 zł	3 290,80 zł
<i>Podatek od środków transportowych</i>	220 981,99 zł	20 990,63 zł
OSOBY PRAWNE		
<i>Podatek od nieruchomości</i>	1 921 496,90 zł	313 131,07 zł
<i>Podatek rolny</i>	48 912,00 zł	37,00 zł
<i>Podatek leśny</i>	39 771,00 zł	0,00 zł
<i>Podatek od środków transportowych</i>	0,00 zł	0,00 zł

3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

3.1. Zadania i poziom wydatków inwestycyjnych

1. **Nazwa zadania:** Poprawa wyposażenia Gminy Brudzeń Duży w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną w latach 2017-2020 Etap II

Data realizacji: 2020-2023 r.

Koszty poniesione: 1 687 463,63 zł

Zakres prac: Modernizacja SUW w Brudzeniu Dużym, budowa kanalizacji w m. Brudzeń Duży, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Sikorzu.

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Przyznano dofinansowanie w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w kwocie 1 999 828,00 zł oraz Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych – 1 500 000,00 zł.

Fot. 4 Infrastruktura wodociągowa w Brudzeniu Dużym.

2. Nazwa zadania: Budowa budynku wielofunkcyjnego, świetlicy wiejskiej w Siecieniu

Data realizacji: 2018-2021 r.

Koszty poniesione: 1 567 606,50 zł

Zakres prac: Wsparcie lokalnego rozwoju na terenie Gminy Brudzeń poprzez budowę świetlicy wiejskiej w miejscowości Siecień, która będzie służyć aktywizacji i integracji lokalnej społeczności.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończone. Otrzymano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w kwocie **452 008,00 zł**.

Fot.5 Świetlica wiejska w Siecieniu

3. **Nazwa zadania:** „Organizacja systemu PSZOK na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego”

Data realizacji: 2019-2021 r.

Koszty poniesione: 496 556,77 zł

Zakres prac: Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w m. Siecień.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończono. Zadanie realizowane ze Związkiem Gmin Regionu Płockiego, otrzymane dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - **186 307,60 zł** oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych **200 000,00 zł**.

Fot. 6 PSZOK w Siecieniu

4. **Nazwa zadania: Przebudowa drogi gminnej nr 290330W w m. Krzyżanowo**

Data realizacji: 2021 r.

Koszty poniesione: 242 987,01 zł

Zakres prac: W ramach zadania dokonano przebudowy drogi o długości 370 m.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończono. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego – **50 000,00 zł** oraz z Rządowego Programu Funduszy Inwestycji Lokalnych – **100 000,00 zł**.

Fot. 7 Droga w m. Krzyżanowo

5. **Nazwa zadania: Termomodernizacja OSP Żerniki**

Data realizacji: 2021 r.

Koszty poniesione: 51 822,00 zł

Zakres prac: Zadanie obejmowało docieplenie ścian strażnicy, wykonanie nowej elewacji.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończono. Na realizację zadania OSP pozyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 30 000,00 zł.

Fot.8 Strażnica OSP w Żernikach

6. **Nazwa zadania: Termomodernizacja strażnicy OSP w Turzy Małej**

Data realizacji: 2021 r.

Koszty poniesione: 50 896,00 zł

Zakres prac: Zadanie obejmowało montaż instalacji gazowego ogrzewania.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończono. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 30 000,00 zł.

Fot.9 Instalacja gazowa w Strażnicy OSP Turza Mała

7. **Nazwa zadania: Budowa boiska wielofunkcyjnego w Siecieniu**

Data realizacji: 2018 – 2022 r.

Koszty poniesione: 21 832,50 zł

Zakres prac: Stworzenie miejsca rekreacyjno – sportowego dla społeczności lokalnej. W ramach zadania wykonano projekt budowlany.

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Otrzymano promesę wstępną z Programu Polski Ład – **1 014 302,50 zł.**

8. **Nazwa zadania: Budowa boiska wielofunkcyjnego w Sikorzu**

Data realizacji: 2018 – 2022 r.

Koszty poniesione: 22 034,84 zł

Zakres prac: Stworzenie miejsca rekreacyjno – sportowego dla społeczności lokalnej. W ramach zadania wykonano projekt budowlany.

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Otrzymano promesę wstępną z Programu Polski Ład – **1 014 302,50 zł.**

3.2. **Wnioski o dofinansowanie złożone i otrzymane przez Gminę w 2021 r.**

Rysunek 4. Fundusze z projektu Polski Ład dla Gminy Brudzeń Duży

1. Budowa drogi gminnej wraz z siecią wodociągową i kanalizacji sanitarnej w ciągu ul. Wrzosowej i ul. W.Witosa w Brudzeniu Dużym oraz montaż zbiornika retencyjnego – kwota dofinansowania **2 166 000,00 zł** - Rządowy Fundusz Polski Ład.
2. Budowa drogi w Brudzeniu Dużym ul. Witosa i ul. Szkolna oraz przebudowa drogi gminnej w miejscowości Żerniki oraz Robertowo, kwota dofinansowania **2 850 000,00 zł** - Rządowy Fundusz Polski Ład.
3. Budowa boiska wielofunkcyjnego w Sikorzu i budowa boiska wielofunkcyjnego w Siecieniu, kwota dofinansowania **2 028 605,00 zł** - Rządowy Fundusz Polski Ład.

4. Środki z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę **300 000,00 zł** oraz kanalizacji **3 065 696,00 zł**. Łącznie **3 065 696,00 zł** - Rządowy Fundusz Polski Ład.
5. Organizacja publicznego transportu zbiorowego, kwota dofinansowania **727 451,40 zł** - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Fundusz rozwoju przewozów autobusowych.
6. Organizacja publicznego transportu zbiorowego, kwota dofinansowania **521 837,79 zł** - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Fundusz rozwoju przewozów autobusowych.
7. Gmina Brudzeń Duży jako laureat konkursu „Rosnąca Odporność” za zdobycie 3 miejsca w powiecie za najwyższy poziom zaszczepienia mieszkańców przeciw COVID-19 w okresie 1 sierpnia – 31 października 2021 r. otrzymała środki w wysokości **250 000,00 zł** z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.
8. Przebudowa drogi gminnej nr 290330W w miejscowości Krzyżanowo, gm. Brudzeń Duży, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, kwota dofinansowania **50 000,00 zł**.
9. Modernizacja strażnicy OSP Turza Mała w ramach programu pn. „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność Ochotniczych Straży Pożarnych”, kwota dofinansowania **30 000,00 zł** Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
10. Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2021, Samorząd Województwa Mazowieckiego (dofinansowanie dla 7 sołectw) – **69 987,50 zł**:
  - Dostosowanie pomieszczenia kuchni wraz z zakupem wyposażenia w świetlicy wiejskiej w Sobowie;
  - Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Żerniki;
  - Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w miejscowości Brudzeń Mały;
  - Zakup i montaż wiaty przystankowej wraz z tablicami informacyjnymi w miejscowości Rokicie I;
  - Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego w m. Rembielin;
  - Utworzenie miejsca rekreacji w sołectwie Lasotki gm. Brudzeń Duży;
  - Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych i koszy na śmieci w sołectwie Parzeń.
11. „Program Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032” ogłoszony przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii. Związek Gmin Regionu Płockiego wspólnie z Gminą uzyskał dotację na działania edukacyjno-informacyjne w wysokości **11 800,00 zł**.
12. Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Brudzeń Duży, kwota dofinansowania **10 456,32 zł** – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

13. Kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej, kwota dofinansowania **3 750,00 zł** Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego – Mazowiecka Inicjatywa Wsparcia Ochrony Powietrza i Mikroklimatu.

Łączna suma pozyskanych funduszy zewnętrznych w 2021 roku to rekordowa kwota 11 785 584,01 zł.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na oświatę w 2021 roku:

1. Realizacja Rządowego programu Laboratoria przyszłości – **210 400,00 zł** w tym 80 400,00 zł dla Sz. P. w Brudzeniu Dużym, 70 000,00 zł dla Sz. P. w Siecieniu, 60 000,00 zł dla Sz. P. w Sikorzu (dotacja celowa przeznaczona na zakup pomocy służących rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci, zakup sprzętu, narzędzi, elektronarzędzi, materiałów i innych przedmiotów);
2. Realizacja Rządowego programu w sprawie udzielenia dotacji celowej na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych – **89 757,65 zł**, w tym Sz. P. w Brudzeniu Dużym 35 097,69 zł Sz. P. w Siecieniu 33 422,88 zł Sz. P. w Sikorzu 21 237,08 zł (dotacja celowa na zakup podręczników , materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów);
3. Dotacja na pomoc socjalną dla uczniów przyznawaną w formie stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych – **60 780,00 zł.**

4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W 2021 ROKU W SOŁĘCTWACH

4.1. Remonty dróg i świetlic

W 2021 roku wykonano następujące zadania remontowe:

1. Zadania w zakresie dostaw kruszywa, pospółki do remontów dróg dla gminy Brudzeń Duży wyniosły **372 409,70 zł**.
2. Przebudowa drogi gminnej nr 290330W w miejscowości Krzyżanowo gmina Brudzeń Duży: **242 987,01 zł**.
3. Zakup materiałów i wyposażenia : **57 457,44 zł**, w tym m. in.: zakup materiałów i części do kosiarek, olej, paliwo, worki, drobne materiały naprawcze, znaki drogowe, rozdrabniacz do gałęzi.
4. Usługi remontowe: **250 031,56 zł**, w tym m. in.: remont kładki w Sikorzu, częściowy remont dróg gminnych.
5. Remont drogi Cierszewo – Ułaszewo: **158 916,58 zł**.
6. Inne usługi: **253 937,60 zł**, w tym m. in.: prace równiarki i walca, usługi koparko-ładowarki, transportowe, wykaszanie traw, poboczy, odmulanie, przebudowa rowów, przepusty, przeglądy obiektów mostowych, usługi projektowe.
7. Zimowe utrzymanie dróg, usługi piaskarki **65 358,24 zł**.

4.2. Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw

Gmina Brudzeń Duży wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców w 2021 roku po raz kolejny skorzystała z możliwości dofinansowania projektów w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw „MIAS 2021”. Złożono 7 wniosków do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2021. Wnioski rozpatrzone w 2021 roku, uzyskane dofinansowanie w kwocie **69 987,50 zł**.

1. Zakupiono i zamontowano wyposażenie placu zabaw w m. Lasotki –**19 999,50 zł**: środki własne 9 999,75zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 9 999,75zł .

Fot. 10. Plac zabaw w m. Lasotki

2. Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Żerniki **20 000,00 zł**: środki własne 10 000,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 10 000,00 zł.

Fot.11 Wyposażenie Świetlicy w m. Żerniki

3. Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w m. Brudzeń Mały **19 987,50 zł**: środki własne 9 993,75 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 9 993,75 zł.

Fot. 12 Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w m. Brudzeń Mały

4. Zakupiono i zamontowano nową wiatę przystankową w m. Rokicie I **21 000,00 zł** : środki własne 11 000,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 10 000,00 zł.

Fot. 13 Nowa wiatą przystankowa oraz tablica ogłoszeniowa w m. Rokicie.

5. Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego w m. Rembielin **19 987,50 zł** : środki własne 9 993,75 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 9 993,75 zł.

Fot. 14 Oświetlenie solarne w m. Rembielin

6. Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych i koszy na śmieci w m. Parzeń **19 666,35 zł**: środki własne 9 833,175 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 9 833,175 zł.

Fot. 15 Lampy solarne oraz tablica ogłoszeniowa w m. Parzeń.

7. Dostosowanie pomieszczenia kuchni wraz z zakupem wyposażenia w świetlicy wiejskiej w Sobowie **22 100,00 zł**: środki własne 12 100,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 w kwocie 10 000,00zł.

Fot. 16. Doposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej w m. Sobowo

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

5.1. Infrastruktura techniczna

Drogi na terenie Gminy Brudzeń Duży

Gmina Brudzeń Duży jest dobrze położona pod względem komunikacyjnym, mimo że przez jej teren nie przebiegają drogi krajowe. Sieć drogową tworzą m. in. 4 drogi wojewódzkie. Połączenia dróg wojewódzkich gwarantuje dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych oraz gminnych, które zapewniają dotarcie do większych miejscowości.

Infrastrukturę drogową na terenie gminy Brudzeń Duży tworzą:

Drogi wojewódzkie:

Tabela 15. Drogi wojewódzkie na terenie gminy Brudzeń Duży

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy Brudzeń Duży w km
540	Bielsk - Proboszczewice - Sikórz	2,262
555	Srebrna - Siecień - Murzynowo - rz.Wiśła - Stary Duninów	5,980
559	Granica woj. - Brudzeń Duży - Sikórz - Płock	15,897
562	Granica woj. - Biskupice - Płock	13,500
Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy		37,639

Drogi powiatowe:

Tabela 16. Drogi powiatowe na terenie gminy Brudzeń Duży

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy Brudzeń Duży w km
2999W	Sikórz-Mochowo	5,290
2903W	Brudzeń Duży-Proboszczewice	8,786
2904W	Brudzeń Duży - Gr Woj. (Kamienica)	6,648
2905W	Siecień - Strupczewo	8,239
2906W	Rembielin-Myśliborzyce	2,515
6905W	Parzeń- Kamionki Stara Biała-Gr. Miasta (Płock)	2,581
6916W	Bądkowo-Łukoszyn	6,790
Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy		40,849

Stan dróg wojewódzkich oraz powiatowych jest oceniany jako średni, wymagający modernizacji.

Drogi gminne.:

Tabela 17. Drogi gminne na terenie gminy Brudzeń Duży

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi (w km) – dotyczy wył. dróg przyjętych uchwałą Rady Gminy	Utwardzone (w km)
290301W	Turza Wielka – Wincentowo - granica gminy (Tłuchowo Rumunki)	2,7	2,7
290302W	Cegielnia – Turza Mała – granica gminy (Kłobukowo - Patrze)	3,2	2,0
290303W	Granica województwa (Popowo) – Turza Wielka	4,3	
290304W	Granica województwa (Czartowo) – Bądkowo Rumunki	2,0	
290305W	Cegielnia – Winnica	2,3	
290306W	Winnica – Zdziembórz, granica gminy (Grodnia)	2,8	
290307W	Sobowo – granica gminy (Ruszkowo)	1,8	
290308W	Granica gminy (Michałkowo) – Sobowo	1,7	
290309W	Sobowo – Bądkowo Jeziorne – droga wojewódzka 559	4,5	
290310W	Bądkowo Kościelne – Brudzeń Duży	2,2	2,2
290311W	Bądkowo Rochny – Janoszyce – Karwosieki Cholewice	5,8	
290312W	Karwosieki Noskowice – granica gminy (Łukoszyn)	2,1	
290313W	Karwosieki Cholewice – granica gminy (Dzięgielewo)	3,8	
290314W	Granica gminy (Zakrzewko) – Karwosieki Nowe	1,4	
290315W	Karwosieki Nowe – droga powiatowa 2903W	1,3	
290316W	Karwosieki Nowe – granica gminy (Włoczewo)	1,2	
290317W	Główina – Sobowo	3,0	3,0
290318W	Granica gminy (Kamienica) – Główina	2,7	2,7
290319W	Sobowo Ostrowce – Więclawice	3,4	
290320W	Więclawice - Rembielin	3,3	
290321W	Więclawice – Myśliborzyce	2,0	
290322W	Rembielin – Gorzechowo – Rokicie	1,3	
290323W	Gorzechowo – Rokicie	2,9	2,9
290324W	Sobowo – Strupczewo – Brudzeń Mały – Parzeń Janówek	6,9	
290325W	Brudzeń Duży – Brudzeń Mały	1,4	
290326W	Brudzeń Mały – Gorzechowo	1,4	
290327W	Gorzechowo – Żerniki	2,4	1,5
290328W	Parzeń Janówek – Robertowo – Żerniki – Siecień	5,1	1,0
290329W	Robertowo – Robertowo Kolonia	0,9	
290330W	Brudzeń Duży – Krzyżanowo	2,7	2,7
290331W	Karwosieki Noskowice – Parzeń	2,6	0,6
290332W	Krzyżanowo – Parzeń (Suchodół)	1,9	
290333W	Sikórz – Suchodół – Włoczewo – droga powiatowa 178	4,3	1,3
290334W	Sikórz Pieńki – droga wojewódzka 540	2,6	
290335W	Uniejewo – Siecień – Cierszewo – droga wojewódzka 562	6,9	1,0
290336W	Siecień – Radołki (droga wojewódzka 555)	3,1	

290337W	Cierszewo – Biskupice (droga wojewódzka 562)	2,5	
290338W	Droga wojewódzka 559 – granica gminy (Kowalewko)	0,2	
290339W	Brudzeń Duży - Gorzechowo	3,5	3,5
290340W	Parzeń - Suchodół	1,75	
Łączna długość dróg w kategorii dróg gminnych		111,85	27,1

Drogi wewnętrzne:

Tabela 18. Drogi wewnętrzne na terenie gminy Brudzeń Duży

Lp.	Nazwa drogi	Długość drogi (w km) – dotyczy wył. dróg przyjętych uchwałą Rady Gminy	Utwardzone (w km)
1	ul. Wspólna Brudzeń Duży	0,5	0,5
2	ul. Krasickiego i ul. Maya Brudzeń Duży	0,7	0,7
3	Sikórz PGR	1,0	1,0
4	Wincentowo – Turza Mała	1,36	1,36
5	Parzeń	0,22	0,22
Łączna długość dróg w kategorii wewnętrznych utwardzonych		2,48	2,48

Gmina jest właścicielem dróg wewnętrznych, w tym dróg o nawierzchni asfaltowej. Infrastruktura drogowa jest czynnikiem, który może wpłynąć na rozwój inwestycyjny gminy i może być czynnikiem determinującym, a na pewno brany pod uwagę przez potencjalnych mieszkańców, którzy zdecydowałiby osiedlić się na terenie gminy. Rola transportu drogowego w dalszym ciągu wzrasta, a tym samym następuje wzrost natężenia ruchu na drogach.

W 2021 roku na terenie gminy wykonano przebudowę drogi gminnej w miejscowości Krzyżanowo. Koszt inwestycji to 242 987,01 zł. Zakres robót obejmował między innymi: uzupełnienie poboczy kruszywem łamanym, przebudowa zjazdów, wymiana istniejących przepustów.

Na terenie Gminy funkcjonuje system chodników o długości około 14 km, które wymagają dalszej rozbudowy. Dzięki rozbudowie i modernizacji drogi wojewódzkiej Nr 559 powstała ścieżka rowerowa o długości około 2,1 km.

Infrastrukturę około drogową uzupełnia system oświetlenia ulicznego, o łącznej ilości punktów świetlnych ponad 550 sztuk. Oświetlenie uliczne zlokalizowano w następujących miejscowościach: Bądkowo Kościelne, Brudzeń Duży, Brudzeń Mały, Cegielnia, Główina, Karwosieki Cholewice, Karwosieki Noskowice, Krzyżanowo, Lasotki, Murzynowo, Rembielin, Sikórz, Suchodół, Strupczewo, Sobowo, Siecień Rumunki, Siecień, Turza Mała, Turza Wielka, Uniejewo, Więclawice, Winnica, Żerniki, Rokicie.

Przeprawy mostowe należące do gminnej infrastruktury drogowej występują w miejscowości Winnica oraz Cierszewo.

Wodociągi i kanalizacja

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z dniem 1 kwietnia 2020 r. przejęło Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. z o.o. z siedzibą w Brudzeniu Dużym przy ul. Dobrzyńskiej 9.

Na terenie gminy Brudzeń Duży zlokalizowane są trzy oczyszczalnie ścieków:

Gminna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Bądkowo Kościelne

- lokalizacja: Bądkowo Kościelne,
- oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższoną redukcją związków biogenych oraz tlenową stabilizacją osadu nadmiernego w komorach tlenowych,
- średnia dobową przepustowość oczyszczalni 150m³/d.

Gminna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Siecień

- lokalizacja: Siecień,
- oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna,
- średnia dobową przepustowość oczyszczalni 80m³/d.

Mechaniczno-Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Rokicie

- lokalizacja: Rokicie,
- właścicielem oczyszczalni jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Rokicie” z/s Rokicie 26, gm. Brudzeń Duży.
- średnia dobową przepustowość oczyszczalni 8,5m³/d.

Istotnym problem w gminie Brudzeń Duży jest słaborozwinięta sieć kanalizacyjna, co zmusza mieszkańców do zabudowy przydomowych oczyszczalni ścieków lub szczelnych zbiorników bezodpływowych i jak powszechnie wiadomo podstawową wadą jest ich nieszczelność i uwalnianie szkodliwych związków do gruntu i wód gruntowych, jak również do powietrza.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn.zm.) właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku m.in. przez:

- przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych;
- gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych;
- pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

W celu ograniczenia zagrożenia dla gruntu i wód gruntowych związanego z nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi na bieżąco wykonywane są kontrole właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej, a mających techniczne i ekonomiczne możliwości podłączenia oraz kontrole opróżniania zbiorników bezodpływowych, jako potwierdzenia zgodnego z przepisami prawa pozbywania się nieczystości ciekłych. W 2021 r. przeprowadzono 35 takich kontroli.

Świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych wymaga od przedsiębiorcy - uzyskania zezwolenia (ustawa z 13.9.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dalej uouci9p) wójta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług, wydawanego na okres nie dłuższy niż 10 lat. Na terenie Gminy Brudzeń Duży zezwolenie Wójta Gminy Brudzeń Duży na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z terenu gminy Brudzeń Duży posiada 6 przedsiębiorców. Informacja o siedzibach i numerach telefonów do ww. przedsiębiorców zamieszczona jest na tablicy ogłoszeń urzędu gminy oraz na stronie internetowej (bip.brudzenduzy.pl), w zakładce: Informacje Wykaz firm uprawnionych do wywozu odpadów.

W wyniku prowadzonej działalności przez przedsiębiorców z terenu gminy Brudzeń Duży zawarto w 2021 r. 55 umów na odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych, odebrano i wywieziono do stacji zlewnej na oczyszczalnię ścieków w Maszewie Dużym 9446,4 m³ ścieków.

Do prowadzonych przez Urząd Gminy Brudzeń Duży ewidencji zgłoszono w 2021 r. eksploatację 7 przydomowych oczyszczalni ścieków przez właścicieli nieruchomości.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyposażenie nieruchomości w przydomową oczyszczalnię ścieków (instalację o przepustowości do 5 m³ ścieków na dobę) wymaga od właściciela zgłoszenia:

- zamiaru budowy w Starostwie Powiatowym w Płocku zgodnie z art. 29 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.);
- eksploatacji instalacji w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.).

5.2. Zagospodarowanie przestrzenne

Realizacja zadań w zakresie gospodarki przestrzennej prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z w/w ustawą dla terenu gminy opracowane jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brudzeń Duży, które zostało uchwalone Uchwałą nr 279/XXXI/02 Rady Gminy w Brudzeniu Dużym z dnia 10 października 2002 r. Ostatnia aktualizacja Studium została uchwalona Uchwałą Nr XLIII/288/14 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 11 września 2014 r.

Studium uwarunkowań stanowi podstawę do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na koniec 2021 r. obowiązują 32 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i objęte jest nimi ok. 20% powierzchni gminy.

W roku 2021 r. zostały uchwalone dwa Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego :

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 98/4 w miejscowości Bądkowo Kościelne przyjęty Uchwałą Nr XXX/216/21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021r. Teren objęty w/w planem przeznaczony jest pod realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części działki Nr ewid. 245/6 w miejscowości Sikórz przyjęty uchwałą Nr XXXII/238/21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia

30 listopada 2021r. Teren objęty w/w planem przeznaczony jest pod realizację zabudowy zagrodowej.

Na koniec 2021 r. w trakcie opracowania były dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Bądkowo Kościelne (teren zabudowy mieszkaniowej) i Siecień (teren usług sportu, rekreacji i wypoczynku).

Tereny objęte ustaleniami planów stanowią własność prywatną i realizacja ustaleń zawartych w planach uzależniona jest od popytu na tereny budowlane oraz planów właścicieli. Duży wpływ na obrót terenami budowlanymi ma infrastruktura techniczna – dostęp do wody, kanalizacji, energii oraz komunikacji lokalnej.

Na podstawie uchwalonych planów inwestorom wydawane są wyrisy i wypisy z planów.

Dla terenów nieobjętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego inwestorom wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W roku 2021 wydano 11 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, 56 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz decyzje zmieniające decyzje ostateczne i przenoszące prawa.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym decyzje mogą być wydane po spełnieniu warunków określonych w ustawie i wymagają uzyskania niezbędnych uzgodnień stosownie do art.53 ust.4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ponadto w ramach realizacji zadań wydawane są:

- opinie dla realizacji robót budowlanych, które wymagają zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej;
- zaświadczenia o zgodności z planem lub decyzją planowanej zmiany użytkowania obiektów budowlanych;
- zaświadczenia o przeznaczeniu terenu;
- opinie do projektów podziału gruntów;
- decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

6.1. Gospodarowanie odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi w 2021 r. na terenie Gminy Brudzeń Duży, jest kontynuacją samodzielnej realizacji zadania polegającego na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych, wynikająca z podjęcia w dniu 4 października 2019 r. przez Zgromadzenie Związku gmin Regionu Płockiego Uchwały Nr 31/VII/2019 w sprawie zmiany Statusu Związku gmin Regionu Płockiego od dnia 1 stycznia 2020 r.

Odbiór odpadów komunalnych realizowany był z nieruchomości zamieszkałych, z nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe a także z nieruchomości niezamieszkałych. W drodze uchwały Nr XXIII/166/20 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie: *dokonania wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik i worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz ustalenia opłaty ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na terenie gminy Brudzeń Duży* (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2020 r. poz. 12354) ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości **29,00 zł** od osoby za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec. Dodatkowo na mocy w/w uchwały właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujący bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach zostali zwolnieni w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wysokość zwolnienia o których mowa wyżej wynosiła **3,00 zł** miesięcznej opłaty od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. Natomiast ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości na której znajduje się domek letniskowy lub inna nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wynosiła **169,00 zł** na rok od jednej nieruchomości. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, stanowiła iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników i/lub worków z odpadami komunalnymi powstającymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za pojemnik i/lub worek o określonej pojemności, tj.:

pojemnik 120l. – **5,89 zł**, pojemnik 240l. – **11,78 zł**, pojemnik 660l. – **32,39 zł**, pojemnik 1100l. – **54,00 zł**, worek 60l. – **8,00 zł**, worek 120l. – **16,00 zł**, worek 240l. – **32,00 zł**.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 888), z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W 2021 r. z terenu gminy Brudzeń Duży odpady komunalne odbierane były przez firmę REMONDIS Sp. z o.o., Oddział w Płocku, ul. Przemysłowa 32, wyłonioną w postępowaniu przetargowym pn.: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Brudzeń Duży”. W ramach zawartej umowy mieszkańcy byli zapewnieni w:

- worki do segregacji odpadów;

- odbiór odpadów zmieszanych i segregowanych;
- odbiór odpadów problemowych w ramach tzw. *mobilnej zbiórki*.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2021 . (wg. złożonych deklaracji) objętych zostało 6 893 mieszkańców. Liczba nieruchomości obsługiwanych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosła 2 258.

Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Brudzeń Duży w 2021 r. wyniosła ogółem **2 071,8650 Mg** (ton), co przedstawia poniżej przedstawiona tabela:

Tabela 19. Rodzaje i ilość odebranych odpadów komunalnych w 2021 r.

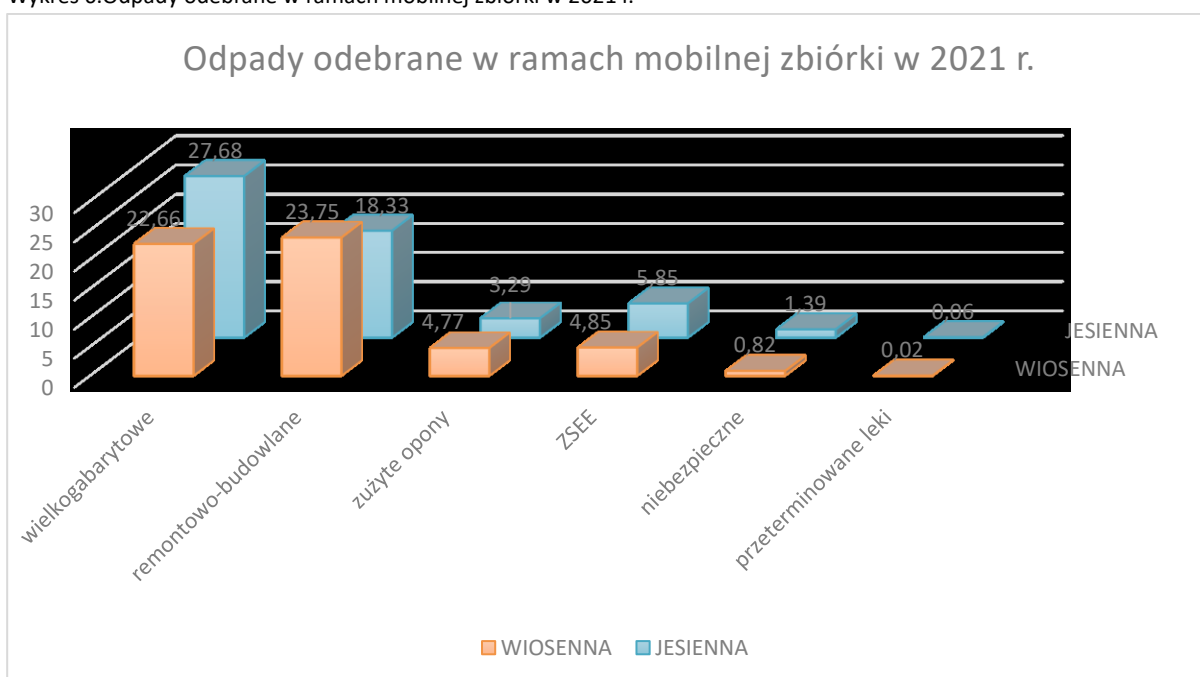
Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	38,4400
2.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	155,1400
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	154,5750
4.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,2000
5.	16 01 03	Zużyte opony	8,0600
6.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	12,5600
7.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	38,8400
8.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,0100
9.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0800
10.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0300
11.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,0000
12.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35.	7,6700
13.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	168,3800
14.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 433,5400
15.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	50,3400
SUMA:			2 071,8650
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych			2 021,4650
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych			50,4000

Dane ujęte w powyższej tabeli pochodzą ze *Sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za 2021 rok*, złożonych za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami (BDO).

W 2021 r. w okresie wiosennym oraz jesiennym na terenie Gminy odbył się odbiór problemowych odpadów komunalnych w ramach tzw. *mobilnej zbiórki*, który był realizowany przez firmę REMONDIS Sp. z o.o. Oddział w Płocku. Odebrano łącznie **113,4700 Mg** (ton), w tym:

- odpadów wielkogabarytowych – 50,3400 Mg;
- odpadów remontowo-budowlanych – 42,0800 Mg;
- zużytych opon – 8,0600 Mg;
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – 10,7000 Mg;
- odpadów niebezpiecznych – 2,2100 Mg;
- przeterminowanych leków – 0,0800 Mg.

Wykres 6. Odpady odebrane w ramach mobilnej zbiórki w 2021 r.

Gmina Brudzeń Duży brała udział w projekcie pn. „Organizacja systemu PSZOK na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa V „Gospodarka przyjazna środowisku”, Działanie 5.2 „Gospodarka odpadami”, Typ projektów – Rozwój infrastruktury selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem budowy i modernizacji Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Wartość projektu dla Gminy Brudzeń Duży ogółem wyniosła 496 556,77 zł. Wysokość dofinansowania to 186 307,60 zł. Celem projektu jest ograniczenie negatywnego wpływu składanych odpadów na środowisko poprzez upowszechnienie i zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów.

W 2021 r. w ramach trybu podstawowego bez negocjacji (art. 275 Pzp), na realizację zadania pn. „Organizacja systemu PSZOK na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego”, zamówienia udzielono firmie BMB Budownictwo Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 34, 09-500 Gostynin, która rozpoczęła prace budowlane. Jako lokalizację Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wskazano

część działki ew. nr 419/2 obok Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Siecień. Zakończenie projektu zostało zaplanowane na styczeń 2022 r.

Na dzień 31.12.2021 r. siedem podmiotów było uprawnionych do odbierania odpadów komunalnych z terenu Gminy wpisanych do prowadzonego przez Wójta Gminy Brudzeń Duży, Rejestru Działalności Regulowanej.

Na podstawie ustawy utrzymania czystości i porządku w gminach, w 2021 r. zostało przeprowadzonych 6 kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości.

6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

Tereny zieleni

Zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę, będącą naszym dziedzictwem i bogactwem narodowym. Ponadto, organy administracji publicznej zobowiązane są do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody.

Na terenie gminy Brudzeń Duży występują następujące formy ochrony przyrody:

- park krajobrazowy - Brudzeński Park Krajobrazowy;
- pomniki przyrody - 22 szt.;
- rezerваты przyrody, Rezerwat „Jary Brudzeńskie”–Rezerwat „Sikórz”;
- obszary chronionego krajobrazu, (Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Przyczecze Skrwy Prawej);
- obszar NATURA 2000 (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Sikórz” SOO, o numerze inwentarzowym PLH140012);
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, (Ujście Skrwy -powierzchnia 96,00 ha oraz Jezioro Józefowskie powierzchnia 24,90 ha);
- użytki ekologiczne - 11szt.

Największą atrakcją turystyczną gminy Brudzeń Duży stanowi Brudzeński Park Krajobrazowy o powierzchni 34,52 km², określany w literaturze „Mazowiecką Szwajcarią”. Mieści się na terenie gmin Brudzeń Duży i Stara Biała utworzony na mocy Uchwały nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 09 czerwca 1988 r. Park obejmuje dolinę dolnej Skrwy Prawej (aż do ujścia) i obejmuje kompleksy leśne Brwilno, Brudzeń oraz lasy Sikorskie. Powierzchnia Parku wynosi 3171 ha, a otuliny 4397 ha. Brudzeński Park Krajobrazowy jest jednym z najmniejszych parków krajobrazowych w województwie mazowieckim i jest w większej części pokryty lasami. W krajobrazie parku dominują lasy grądowe z dużymi obszarami starodrzewu. Obejmuje także przylegające kompleksy leśne w m. Brwilno, Sikórz i Brudzeń oraz fragment polodowcowy Rynny Karwosiecko - Cholewickiej wraz z ciągiem drobnych jezior i torfowisk. W otulinie Parku znalazła się druga długa rynna dopływu Skrwy - Wierzbicy. Administracyjnie Park w całości leży w powiecie płockim, na obszarze Gminy Brudzeń Duży i Stara Biała. Brudzeński Park Krajobrazowy obejmuje dolinę Skrwy Prawej.

Na terenie gminy Brudzeń Duży w granicach Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, znajdują się:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) o numerze inwentarzowym PLH 140012. Jest to obszar bardzo ważny dla zachowania zbiorowiska łągowych (priorytetowy typ siedliska z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej) i grądowych o charakterze naturalnym z licznymi drzewami pomnikowymi oraz stanowiskami roślin chronionych. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie 6 gatunków zwierząt jak wynika z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (Natura 2000 Standardowe Formularze Danych dla Specjalnych Obszarów Ochrony), jak również 363 roślin naczyniowych oraz 34 gatunków mchów;
- Rezerwat krajobrazowy „Sikórz”, który jest najciekawszym rezerwatem pod względem przyrodniczym w Brudzeńskim Parku Krajobrazowym, jak również jednym z najciekawszych obiektów na Mazowszu, zlokalizowanym na krawędzi skarpy Wiślanej przy drodze nr 562 Płock - Dobrzyń n/ Wisłą
- Rezerwat leśny „Brudzeńskie Jary” - obejmuje jeden z piękniejszych fragmentów Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego w kompleksie leśnym Brudzeń.

Gmina jest miejscem bogatym w tereny zieleni. W Brudzeniu Dużym znajduje się park podworski, który służy mieszkańcom, jako tereny wypoczynku z licznymi alejkami spacerowymi, placem zabaw.

W związku z obowiązkiem chronienia przyrody zgodnie z treścią art.83f ustawy o ochronie przyrody możliwe jest usunięcie drzew po dokonaniu zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa z działki stanowiącej własność, bądź współwłasność osoby fizycznej, osób fizycznych, gdy wycinka nie ma związku z działalnością gospodarczą. Obowiązek dokonania zgłoszenia może dotyczyć tylko tych sytuacji, w których brak jest obowiązku uzyskania zezwolenia.

W związku z powyższym w 2021 roku do tut. organu dokonano 81 zgłoszeń na usunięcie 1138 sztuk drzew, na które po przeprowadzeniu oględzin w terenie organ wniósł 1 sprzeciw na usunięcie drzew. Usunięto 14 szt. drzew, jako złom bądź wywrot. W 2021 r. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydano 13 sztuk zezwoleń na usunięcie 113 szt. drzew nakładając obowiązek wykonania nowych nasadzeń w ilości 103 szt. oraz w ramach prowadzonych postępowań odmówiono wydania zezwolenia na usunięcie 50 szt. drzew.

Ochrona klimatu i powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego wyznaczono 4 strefy:

- Aglomerację Warszawską (kod strefy: PL1401),
- Miasto Płock (kod strefy: PL1402),
- Miasto Radom (kod strefy: PL1403),
- strefę mazowiecką (kod strefy: PL1404), do której należy Gmina Brudzeń Duży.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Na terenie Gminy Brudzeń Duży zanieczyszczenia do powietrza wprowadzane są głównie przez kotłownie indywidualne budynków mieszkalnych oraz hodowli zwierząt. Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest również transport. Duży wpływ na jakość powietrza ma emisja liniowa ze środków transportu. Źródła te emitują zanieczyszczenia, w których istotny udział stanowi tlenek węgla, dwutlenek azotu i pył PM10.

Działania gminy w obszarze ochrony klimatu i powietrza objęły szerokie spektrum przedsięwzięć. W 2016 r. przyjęto do realizacji „Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Brudzeń Duży”. Zadania mają na celu poprawę jakości powietrza, redukcję emisji gazów cieplarnianych i ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnych źródeł energii oraz zmniejszenie zużycia energii. Ponadto w 2015 r., podjęto uchwałę w sprawie „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Brudzeń Duży”.

Od 11 listopada 2017 r. obowiązuje uchwała antysmogowa – uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 162/17 z dnia 24 października 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. 27.10.2017 r. poz. 9600), zgodnie, z którą na wymianę pozaklasowych kotłów pozostało czas do końca 2022.

Uchwała antysmogowa jest aktem prawa miejscowego obowiązującym wszystkich mieszkańców województwa, samorządy oraz podmioty działające na jego terenie. Ograniczenia i zakazy w niej wymienione dotyczą wszystkich użytkowników urządzeń o mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych, czyli właścители w szczególności: pieców, kominków, kotłów, w tym kotłów wchodzących w skład zestawów zawierających kotły na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne.

Od dnia wejścia w życie uchwały, czyli od 11 listopada 2017 r. można montować tylko kotły i kominki spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu (wynikającymi z treści rozporządzeń Komisji UE):

Od 1 lipca 2018 r. nie wolno spalać w kotłach, piecach i kominkach:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna).

Spalanie wyżej wymienionych paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także na stan środowiska naturalnego. Wymiana przestarzałych kotłów i stosowanie paliw dobrej jakości wpłynie na znaczną poprawę czystości powietrza, a także zdrowia mieszkańców. Zanieczyszczenie powietrza, głównie drobnymi pyłami, wpływa na przedwczesne zgony, zwiększa możliwość zachorowania na wiele groźnych chorób, tj. nowotwory, a także może prowadzić do bezpłodności czy obumarcia płodu. Leczenie chorób

wywołanych przez smog pociąga za sobą wysokie koszty leczenia, ale także nieobecności chorych w pracy.

Ponadto uchwała wprowadza następujące regulacje:

- od 1 stycznia 2023 r. nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012, czyli tzw. „kopciuchów”;
- od 1 stycznia 2028 r. nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012;
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności;
- posiadacze kominków będą musieli wymienić je do końca 2022 roku na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu, lub wyposażyć je w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

Mając powyższe na uwadze każda mazowiecka gmina zobowiązana została przeprowadzić inwentaryzację kotłów najpóźniej do 31.12.2021r., „Program Ochrony Powietrza”(skrót: POP) przyjęty uchwałą nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 08 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu. Celem jest poprawa jakości powietrza w regionie a główne narzędzia to sukcesywna wymiana lub likwidacja źródeł niskiej emisji tzw. kopciuchów, ich identyfikacja przez inwentaryzację oraz nowe nasadzenia zieleni. Na realizację działań samorządy i mieszkańcy mają maksymalnie 6 lat.

Jak widać POP corocznie zobowiązuje gminy nie tylko do wymiany konkretnej liczby kotłów, a także przeprowadzania kontroli palenisk (10% liczby mieszkań w danej gminie), oraz przeprowadzania akcji edukacyjnych. Kolejny zakaz to stosowanie spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści oraz nakaz informowania mieszkańców na stronach internetowych, poprzez Regionalny System Ostrzegania (RSO), np. aplikacja na telefon, Rządowe centrum Bezpieczeństwa – zarządzanie kryzysowe w danej gminie w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczeń, zwiększania powierzchni zielonych, czyli wykonywania nasadzeń drzew i krzewów.

Nakazy i zakazy wskazane w uchwale antysmogowej posłużyły do sformułowania założenia, że kotły bezklasowe wymienione będą w pierwszej kolejności, a kotły klasy 3 i 4 w dalszych latach obowiązywania programu. Wyznaczone zostały roczne minimalne liczby kotłów do wymiany/likwidacji (równomiernie w każdym roku) w gminach województwa mazowieckiego w podziale na poszczególne lata obowiązywania Programu oraz korespondujące z nimi efekty ekologiczne. Przyjęta szacunkowa liczba kotłów do wymiany w ramach działania WMaOePow wynosi rocznie w naszej gminie po 214 szt. i w kolejnych latach 2021 – 2026.

Szacunkową liczbę kotłów do wymiany wyznaczono przy założeniu, że "uchwała antysmogowa", w zależności od wielkości stężeń substancji w powietrzu występujących na terenie gmin zostanie zrealizowana w 70, 80, 85, 90 i 100%.

Liczba zinwentaryzowanych budynków i lokalów (2043) oraz liczba źródeł ciepła (1909) wynika z faktu, iż na terenie Gminy Brudzeń Duży występuje zabudowa wielorodzinna, posiadająca 1 źródło ogrzewania, dostarczające ciepło dla kilku lokali.

Określono także ilość źródeł ciepła w postaci ogrzewania elektrycznego, sieci ciepłowniczej, pomp ciepła, kolektorów słonecznych i kominków. Szczegółowe informacje przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Liczba i rodzaj źródeł ciepła.

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	Ilość [szt.]
1.	Kotły opalane węglem	1354,00
2.	Kotły opalane drewnem	296,00
3.	Kotły opalane pelletem	50,00
4.	Kotły gazowe	131,00
5.	Kotły olejowe	59,00
6.	Ogrzewanie elektryczne	12,00
8.	Pompa ciepła	5,00
14.	Kominek	2,00
suma:		1909,00

źródło: inwentaryzacja źródeł ciepła, opracowanie własne.

Kolejnym działaniem realizowanym w celu poprawy jakości powietrza na terenie Gminy Brudzeń Duży było działanie wykonywane przez tut. urząd tj.: prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych polegających na dystrybucji ulotek mieszkańcom z informacją dotyczącą zakazu spalania odpadów oraz obowiązków wynikających z Ustawy antyśmogowej Rozpowszechniane były i nadal są warunki korzystania z programu „Czyste Powietrze” umożliwiającego mieszkańcom pozyskanie środków finansowych na termomodernizację budynków mieszkalnych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródeł ciepła na ekologiczne lub instalację odnawialnych źródeł energii.

Należy pamiętać, że przestrzeganie przepisów wprowadzonych niniejszą uchwałą będzie kontrolowane za równo w kwestii posiadanych urządzeń grzewczych jak i stosowanych rodzajów paliw. Użytkownicy instalacji naruszający przepisy uchwały mogą być ukarani grzywną do 5000 zł lub mandatem do 500 zł. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 225 kodeksu karnego, udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu.

Na terenie gminy Brudzeń Duży głównym zagrożeniem pod względem hałasu jest komunikacja drogowa. Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest w sąsiedztwie dróg wojewódzkich oraz dróg dojazdowych do ośrodków wypoczynkowych biegnących przez teren gminy. Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB. W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie nie prowadził pomiarów dotyczących poziomu hałasu na terenie gminy Brudzeń Duży.

Do głównych zagrożeń na terenie gminy Brudzeń Duży należy zły stan wód powierzchniowych w granicach gminy i zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych przez Jednolite Części Wód Powierzchniowych na skutek dalszego zanieczyszczenia tych wód. Wpływ na taką sytuację mają głównie spływy zanieczyszczeń obszarowych, w tym zanieczyszczenia spływające z pól, związane z rolnictwem oraz nieprawidłowa gospodarka ściekowa, w niektórych częściach gminy Brudzeń Duży.

Ochrona przed substancjami niebezpiecznymi

W 2016 r. po sporządzeniu szczegółowej inwentaryzacji w terenie wyrobów zawierających azbest wykonano aktualizację „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Brudzeń Duży na lata 2016 – 2032”. Działając na podstawie uchwały nr XVIII/141/16 Rady Gminy

Brudzeń Duży z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie: przyjęcia "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Brudzeń Duży na lata 2016 - 2032" oraz po ogłoszeniu o naboru wniosków przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie do „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest” w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” tut. urząd wraz ze Związkiem Gmin Regionu Płockiego podjął działania w celu pozyskania środków na jego realizację. Całkowita wartość zadania wyniosła 30 371,33 zł, w tym:

- WFOŚ: 10 456,32 zł (34,43 % dotacja);
- wkład własny Gminy: 19 915,01 zł (65,57%).

Osiągnięty efekt ekologiczny to usunięcie 67,6 Mg (tony) azbestu z 32 budynków. Jednostkowa cena za usługę odbioru i utylizacji azbestu to kwota 449,28 zł/Mg wyrobów azbestowych.

Zakaz stosowania wyrobów zawierających azbest oraz konieczność unieszkodliwienia tych wyrobów powoduje, że co roku powstają tego typu odpady. Tabela poniżej pokazuje ilości wyrobów zawierających azbest, które jeszcze muszą zostać zdemontowane.

Tabela 21. Wykaz wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Brudzeń Duży

Jednostka	Wyroby zinwentaryzowane Mg			Wyroby unieszkodliwione Mg			Wyroby pozostałe do unieszkodliwienia Mg		
	razem	Os. fizyczne	Os. prawne	razem	Os. fizyczne	Os. prawne	razem	Os. fizyczne	Os. prawne
Brudzeń Duży	8 128 188	7 942 658	185 530	847 608	834 228	13 380	7 271 220	7 099 070	172 150

Źródło: serwis www.bazaazbestowa.gov.pl, stan na 31.12.2021 r.

6.3. Edukacja ekologiczna w gminie

Na terenie gminy Brudzeń Duży edukacja ekologiczna prowadzona jest przede wszystkim przez szkoły i przedszkola. Zagadnienia dotyczące ekologii, ochrony środowiska, rozwoju zrównoważonego poruszane są w ramach treści programowych podczas zajęć biologii, plastyki, geografii, fizyki, chemii, zajęć technicznych czy godzin wychowawczych. Elementy edukacji ekologicznej wprowadza się również w edukacji najmłodszych, prowadzonej w oddziałach przedszkolnych gminy Brudzeń Duży.

W 2021r. Związek Gmin Regionu Płockiego wspólnie ze gminą uzyskał dotację w wysokości 11 800,00 zł na zadanie pn. „Działania edukacyjno-informacyjne na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego w ramach konkursu na realizację zadań wynikające z „Programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032” ogłoszonego przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 14 760,00 zł., wkład własny Gminy Brudzeń Duży wyniósł 2 900,00 zł przy uzyskanym dofinansowaniu w wysokości 11 800,00 zł.

W ramach w/w zadania przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną dla mieszkańców regionu Płockiego pt.: „Zapoznanie z problematyką prawidłowego gospodarowania i usuwania wyrobów zawierających azbest”, w tym:.

- wyemitowano dwa nagrania (Radio dla Ciebie i Radio Płock FM) w których wzięł udział Wójt Andrzej Dwojnych i przedstawiciel firmy EkoDialog M. Orzechowski;

- zorganizowano konferencję w trybie on-line pn.: „*Prawidłowe gospodarowanie i usuwanie wyrobów zawierających azbest*” wraz z materiałami szkoleniowymi;
- przeprowadzono trzy spotkania z dziećmi i młodzieżą: „*Azbest –szary, bury i ponury. Zagrożenie czy fikcja?*”;
- zorganizowano spotkanie z mieszkańcami i przedsiębiorcami: „*Azbest-usuwamy zwyciężamy. Postępowanie w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych*”;
- rozdano plakaty, ulotki.

Były prowadzone akcje plakatowe na rzecz zmniejszenia ilości odpadów, ochrony powietrza, które przyczyniają się do zwiększania wrażliwości ekologicznej mieszkańców.

Źródłem informacji m.in. o środowisku naturalnym, obowiązkach mieszkańców dotyczących zagospodarowania odpadami i ściekami czy też o ochronie powietrza, itp. jest strona internetowa urzędu: brudzen.pl, tablica ogłoszeń, a także informowanie poprzez sołtysów.

6.4. Program opieki nad zwierzętami

Zadaniem własnym Gminy jest między innymi zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. Rada Gminy Brudzeń Duży w drodze uchwały Nr XXV/180/21 z dnia 16 marca 2021 r. przyjęła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności na terenie Gminy Brudzeń Duży w 2021 roku. Program stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele, zadania i zasady zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w obszarach ustanowionych ustawą o ochronie zwierząt, jako obowiązkowe, tj.:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- opieka nad wolno żyjącymi kotami;
- sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- zapewnienie miejsca dla zwierząt zaniedbanym przez właściciela we wskazanym gospodarstwie rolnym.

Umowę na utrzymanie miejsc dla bezdomnych zwierząt w schronisku z zapewnieniem ich odławienia, transportu i utrzymania, opieki weterynaryjnej oraz przeprowadzanie obowiązkowych zabiegów kastracji i sterylizacji wraz z weterynaryjną opieką pozabiegową na terenie Gminy Brudzeń Duży realizuje Związek Gmin Regionu Płockiego. W 2021 roku umowę realizowało Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „DANIEL” z siedzibą w Węgrowie.

Dodatkowo Gmina Brudzeń Duży w celu zapewnienia opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewnienie opieki weterynaryjnej podpisała Porozumienie z Przychodnią Weterynaryjną „MENIA” w Brudzeniu Dużym. W ramach podpisanego porozumienia dodatkowo Przychodnia prowadzi opiekę weterynaryjną w przypadku

bezdomych psów i kotów znajdujących się na naszym terenie. Po wykonaniu sterylizacji czy kastracji zwierzęta porzucone trafiły do adopcji. W 2021 roku zapewniono opiekę weterynaryjną bezdomnym zwierzętom na koszt Gminy dla 32 psów i 19 kotów. Koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt w 2021 roku to kwota 69 525,70 zł.

7. TRANSPORT

7.1. Komunikacja miejska

Gmina Brudzeń Duży jako jeden z pierwszych samorządów w powiecie płockim podjęła współpracę z Komunikacją Miejską w zakresie rozwoju transportu lokalnego trzeciej strefy.

W 2021 roku, podobnie jak w latach poprzednich, Gmina Brudzeń Duży powierzyła Miastu Płock realizację zadania w zakresie transportu zbiorowego na terenie gminy. Transport lokalny obsługiwany był poprzez Komunikację Miejską na dwóch liniach 102 i 103, których trasa przebiega po głównych drogach wojewódzkich 559 i 555.

Wysokość stawki za wozokilometr w 2020 r. uległa zmianie w stosunku do 2019 r. i znacząco wzrosła z 4,18 zł (stawka w 2019 r.) do 7,65 zł za wozokilometr w 2020 r. oraz stawki 8,03 zł w okresie kwiecień – sierpień 2020 r. z związku podniesieniem opłaty przez Komunikację Miejską Płock z uwagi na zawieszenie części połączeń w okresie pierwszej fali epidemii koronawirusa oraz znaczącego spadku pasażerów w autobusach. Wysokość stawki za wozokilometr w 2021 r. pozostała na wysokim poziomie 7,65 zł, co zgodnie z szacunkami przekładało się na dotację celową z budżetu gminy w wysokości 677.331,01 zł w 2021 roku. Dlatego też Wójt gminy Brudzeń Duży wspólnie z Radą Gminy podjął decyzję o poszukiwaniu innego, tańszego rozwiązania, które zapewni mieszkańcom gminy transport i jednocześnie obniży koszty dla gminy.

Dzięki skutecznie złożonemu wnioskowi do Mazowieckiego Urzędu Mazowieckiego i otrzymaną dopłatą w ramach Funduszu Rozwoju Przewozu Autobusowych, z dniem 1 czerwca 2021 r. gmina Brudzeń Duży została Organizatorem i uruchomiła transport świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym. Na terenie naszej gminy usługę tę świadczy Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. Gmina na transport publiczny pozyskała w formie dopłaty w 2021 r. z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego kwotę **727 451,40 zł** (maksymalna wnioskowana kwota).

Gmina Brudzeń Duży stworzyła nowe linie autobusowe, które podobnie jak linie w Komunikacji Miejskiej Płock łączą trzy największe miejscowości w gminie tj. Brudzeń Duży, Sikórz i Siecień z miastem Płock oraz dodatkowo włączają do komunikacji miejscowości Rokicie, Gorzechowo, Biskupice. Ponadto zwiększeniu uległa również liczba połączeń. Z komunikacji korzystają głównie osoby aktywne zawodowo, młodzież szkolna, osoby w wieku emerytalnym oraz osoby nieposiadające własnego środka transportu.

W związku pozyskanymi przez Gminę środkami finansowymi oraz w wyniku negocjacji cenowych z przewoźnikiem, ceny biletów dla mieszkańców, w nowej zorganizowanej przez Gminę komunikacji, zostały znacznie obniżone w porównaniu z biletami w Komunikacji Miejskiej Płock. Cena biletu jednorazowego z poziomu 8,6 zł w KM została wynegocjowana do poziomu 4 zł (obniżka o ponad 100 %). Cena biletu miesięcznego z poziomu 184 zł (pn.-pt.) lub 240 zł (pn.-nd.) w KM została ustalona na poziomie 130 zł. W okresie wakacji letnich uczniowie szkół oraz studenci mieli zapewniony przejazd za symboliczną 1 zł. Ponadto wszystkie dotychczasowe ulgi dla pasażerów zostały utrzymane.

Łączna kwota dotacji należnej Komunikacji Miejskiej w Płocku do zapłaty przez Gminę za okres trwania umowy tj. 1.01.2021 – 31.05.2021 r. wyniosła **275.592,50 zł**. Natomiast wkład własny gminy, po otrzymanym dofinansowaniu i podpisaniu umowy z nowym przewoźnikiem, w

okresie 1.06.2021 – 31.12.2021 r. wyniósł **155.226,91 zł**, otrzymana dotacja na ten cel z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego to **435.307,20 zł**.

Fot. 17. Autobusy w gminie Brudzeń Duży.

7.2. Dowożenie dzieci

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego na gminę został nałożony obowiązek bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci spełniających obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego i dzieci pięcioletnich, jeżeli ich droga z domu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przekracza 3 km. W przypadku, gdy sieć publicznych szkół podstawowych jest tak zorganizowana, że droga dzieci klas I - IV przekracza 3 km, dzieci z klas IV - VIII przekracza 4 km obowiązkiem gminy jest również, zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. Jeżeli droga dzieci nie przekracza wymienionych wyżej odległości, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.

Obowiązek gminy w zakresie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci do szkół albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, został spełniony. Zapewniono odpowiednią liczbę autobusów oraz dostateczny poziom bezpieczeństwa zatrudniając po dwóch opiekunów w każdym autobusie. Na terenie szkół zorganizowano opiekę świetlicową dla uczniów oczekujących na transport.

W roku szkolnym 2020/2021 dowożono 270 uczniów. W roku szkolnym 2021/2022 dowożeniem jest objętych 271 uczniów. Ze względu na czasowe ograniczenia funkcjonowania szkół i przedszkoli i zawieszanie zajęć z powodu pandemii, grupy dzieci dowożonych były znacznie mniejsze. Ilość dzieci w poszczególnych miesiącach była uzależniona od organizacji kształcenia w danym okresie. Dowożenie i opiekę w czasie przewozu realizował wynajęty przewoźnik - Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. W okresie styczeń–czerwiec 2021 r. koszt zakupionych biletów miesięcznych wynosił 31 123,00 zł, natomiast w roku szkolnym 2021/2022 za okres od września do grudnia wydatki na bilety wynosiły 11 097,60 zł. Na niską

cenę biletów ma wpływ dotacja rządowa, jaką gmina otrzymała na organizację transportu lokalnego.

Realizując obowiązki określone w ustawie – Prawo oświatowe refundowano dziesięciu rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i uczniów zamieszkałych w znacznej odległości od szkół. Wynajęta firma Ośrodek Szkolenia Kierowców Usługi Transportowe Maciej Jabłoński z Brudzenia Dużego dowoził do szkół specjalnych dwóch uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności. Wydatki na te cele wynosiły 55 881,36 zł.

7.3. Komunikacja wewnętrzna na terenie Gminy

Z dniem 1 lutego 2021 r. został uruchomiony transport w zakresie dowożenia dzieci i młodzieży do szkół. Na terenie naszej gminy usługę świadczy Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. W związku z pozyskanymi przez gminę środkami finansowymi na ten cel z administracji rządowej oraz w wyniku rozmów i negocjacji z Operatorem Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. została podpisana umowa w zakresie publicznego transportu zbiorowego umożliwiającą również korzystanie z tej formy komunikacji przez mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Dzięki czemu nasza gmina zyskała komunikację wewnętrzną.

W 2021 r., podobnie jak w roku ubiegłym, dostępnych było 7 linii autobusowych. Zgodnie z rozkładem jazdy można skorzystać z komunikacji w godzinach porannych i popołudniowych. W ten sposób mieszkańcy takich miejscowości jak: Winnica, Turza Wielka, Turza Mała, Izabelin, Wincentowo, Bądkowo Rochny, Janoszyce, Bądkowo Podlasie, Karwosieki, Suchodół, Główna, Rembielin, Gorzechowo, Rokicie, Myślborzyce, Unijewo, Więclawice mogą korzystać z transportu po terenie naszej gminy i dotrzeć do trzech największych miejscowości gminy tj. Brudzeń Duży, Sikórz i Siecień. Dzięki czemu mogą dojechać do lekarza, apteki, urzędu, szkoły, sklepu lub za pomocą w/w połączeń dotrzeć do przystanków komunikacji miejskiej i dojechać do Płocka. Cena biletu to zaledwie 2 zł. Seniorzy w wieku powyżej 70 lat mają zapewniony transport za darmo. Ponadto uczniowie naszych szkół, którzy na co dzień dojeżdżają do szkoły z PKS Gostynin mogą korzystać z dowolnej linii również za darmo, w ramach już zakupionego biletu miesięcznego.

Gmina na transport publiczny w tym dowożenie dzieci do szkół pozyskała w formie dopłaty w 2021 r. z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego kwotę 521.837,79 zł (maksymalna wnioskowana kwota). W okresie 1.02.2021 – 31.12.2021 r. wkład własny gminy, po otrzymaniu dofinansowania wyniósł 90.485,41 zł, otrzymana dotacja na ten cel z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego to 374.627,91 zł.

8. OŚWIATA

8.1. Oświata w 2021 roku w czasie pandemii

Rok 2021 był kolejnym rokiem, w którym występowały zmiany w organizacji pracy oraz sposobach nauczania. Pandemia zmusiła do nauki w formach zdalnych, szczególnie starsze klasy szkół podstawowych. Organizując naukę szkoły stosowały wytyczne Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Głównego Inspektora Sanitarnego. Nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach ukierunkowanych na efektywne wykorzystywanie dostępnych zasobów cyfrowych i nowych technologii w procesie nauczania. Wychowawcy, pedagodzy, psychologzy starali się systematycznie utrzymywać kontakt z uczniami i rodzicami, reagować na pojawiające się sygnały o potrzebie wsparcia.

Powrót do nauki stacjonarnej przebiegał etapami. Jako pierwsza wróciła grupa uczniów klas I – III, do nauki w formie stacjonarnej uczniowie wszystkich klas wrócili dopiero pod koniec maja. Pomimo napotykaných barier, dzięki wspólnemu wysiłkowi, możliwe było zapewnienie dobrej jakości nauczania. Najważniejszym zadaniem po powrocie do szkół stało się przeprowadzenie egzaminów ósmoklasisty. Zakończenie roku szkolnego 2020/2021 i rozpoczęcie nowego 2021/2022 szkoły mogły świętować tradycyjnie, wspólnie ze środowiskiem. Niestety pod koniec roku, przed świętami Bożego Narodzenia ponownie szkoły przeszły na nauczanie zdalne, ze względu na nasilające się zachorowania z powodu kolejnej fali COVID19.

Większość mieszkańców posyła dzieci do szkoły, dlatego jest szczególnie zainteresowana organizacją pracy, poziomem nauki, wyposażeniem bazy szkolnej i zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Rolą samorządu jest zapewnienie szkołom w ramach dostępnych środków budżetowych i z zachowaniem zasady równości, dobrych warunków pracy i zaspokojenie najważniejszych potrzeb w zakresie kształcenia. Niżej przedstawione dane przedstawiają sieć szkół, bazę szkolną, stan organizacji pracy szkół, wypełnianie obowiązku gminy w zakresie pomocy socjalnej dla uczniów oraz obowiązku dowożenia. Na podstawie podanych źródeł finansowania oświaty i strukturą tych wydatków, można zapoznać się z wysokością wydatków przeznaczonych na bieżące utrzymanie szkół.

8.2. Sieć szkolno-przedszkolna w 2021 roku w gminie Brudzeń Duży

W 2021 roku gmina była organem prowadzącym dla trzech szkół podstawowych i dwóch przedszkoli.

Plan sieci szkół i przedszkoli

- Szkoła Podstawowa im. Pawła Włodkowica w Brudzeniu Dużym wchodząca w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego o strukturze organizacyjnej klas I-VIII.
- Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu wchodząca w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego o strukturze organizacyjnej klas I – VIII.
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Siecieniu o strukturze organizacyjnej klas I – VIII z oddziałami przedszkolnymi.

- Przedszkole Samorządowe im. Pawła Włodkowica w Brudzeniu Dużym wchodzące w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego.
- Przedszkole Samorządowe w Sikorzu wchodzące w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego.

8.3. Baza oświatowa

Gmina zapewnia bazę do działalności oświatowej. Szkoły podstawowe i przedszkola prowadzone przez gminę mieszczą się w 4 budynkach będących własnością gminy. Budynki są w dobrym stanie technicznym, spełniające wysokie standardy dydaktyczne.

W Zespole Szkolno–Przedszkolnym w Brudzeniu Dużym jest 15 sal lekcyjnych, 3 pracownie, 2 pomieszczenia biblioteczne, 2 pomieszczenia świetlicowe, 3 pomieszczenia do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, 5 pomieszczeń przeznaczonych na kuchnię i stołówkę, 4 gabinety (dla psychologa, pedagoga, logopedy, pomocy medycznej, 48 komputerów z dostępem do internetu wykorzystywanych do celów dydaktycznych, boisko uniwersalne, 2 place zabaw.

W Zespole Szkolno–Przedszkolnym w Sikorzu jest 7 sal lekcyjnych, 1 pracownia, 1 biblioteka, 2 sale świetlicowe, sala gimnastyczna, 5 pomieszczeń przeznaczonych na kuchnię i stołówkę, 5 pomieszczeń wielofunkcyjnych, 24 komputery z dostępem do internetu wykorzystywane do celów dydaktycznych, 3 urządzenia sportowe, 2 place zabaw.

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Siecieniu posiada 17 sal lekcyjnych i dwie pracownie, 1 bibliotekę, 1 salę gimnastyczną, 6 pomieszczeń kuchennych, 2 pomieszczenia wielofunkcyjne, 2 gabinety (psychologa i logopedy), 31 komputerów wykorzystywanych do celów dydaktycznych z dostępem do internetu, 9 urządzeń wykorzystywanych do celów sportowych, plac zabaw.

Do znaczących zakupów wzbogacających wyposażenie szkół w 2021 roku należy zaliczyć zakup nowoczesnych pomocy naukowych o wartości 210 400,00 zł służących rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci, zakup sprzętu, narzędzi, elektronarzędzi, w ramach realizacji rządowego programu Laboratoria przyszłości.

8.4. Realizowane zadania oświatowe

Tabela 22. Przedszkola na terenie Gminy Brudzeń Duży

Wyszczególnienie	Wychowankowie		Oddziały	
	2020/2021	2021/2022	2020/2021	2021/2022
Przedszkole Samorządowe w Brudzeniu Dużym	98	100	4	4
Przedszkole Samorządowe w Sikorzu	73	74	3	3
Oddziały przedszkolne w Szkole Podstaw. w Siecieniu	82	92	4	4
Razem	253	266	11	11

Gmina zapewnia możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 3-5 lat oraz warunki do spełniania obowiązku przedszkolnego przez dzieci, które kończą 6 lat, w przedszkolach i w oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej. W roku szkolnym 2020/2021 dla 11 dzieci, w roku szkolnym 2021/2022 dla 8 dzieci w wieku przedszkolnym, które posiadają opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w zakresie wczesnego wspomaganie, zorganizowano zajęcia specjalistyczne dostosowane do ich potrzeb. Wczesne wspomaganie rozwoju jest organizowane dla dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole. Ponadto za 42 dzieci, które mieszkają na naszym terenie a uczęszczają do przedszkoli położonych na terenie innych gmin przekazaliśmy dotację w wysokości 312 684,41 zł.

Tabela 23. Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Brudzeń Duży

Wyszczególnienie	Uczniowie		Oddziały	
	2020/2021	2021/2022	2020/2021	2021/2022
Szkoła Podstawowa w Brudzeniu Dużym	258	266	14	16
Szkoła Podstawowa w Siecieniu	233	168	12	12
Szkoła Podstawowa w Sikorzu	166	230	8	8
Razem	657	664	34	36

Tabela 24. Uczniowie korzystający z zajęć specjalistycznych i innych

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów	
	2020/2021	2021/2022
Rok szkolny		
Rewalidacyjne dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego	31	32
Rewalidacyjno-wychowawcze w domu ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	2	2
Korekcyjno-kompensacyjne grupowe	35	105
Korekcyjno-kompensacyjne indywidualne		8
Dydaktyczno-wyrównawcze	189	161
Logopedyczne grupowe	182	118
Logopedyczne indywidualne		91
Terapeutyczne	7	4
Rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	36	135
Zajęcia wspomagające	-	220
Rozwijające umiejętności uczenia się	7	-
Inne	37	40
Terapia SI		15
Wsparcie psychologiczne indywidualne		10

Zajęcia z psychologiem		53
Terapia pedagogiczna		35
Gimnastyka korekcyjna		32
Wczesne wspomaganie		8
Nauczanie indywidualne w domu	2	2

Tabela 25. Uczniowie korzystający z zajęć pozalekcyjnych

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów		Liczba kół zainteresowań	
	2020/2021	2021/2022	2020/2021	2021/2022
Informatyczne	-	15	-	1
Przedmiotowe	53	65	5	4
Artystyczne	60	170	3	5
Sportowe	59	76	2	5
Inne	24	28	1	1
Turystyczno- krajoznawcze	-	-	-	-
Szachowe	-	14	-	1
Ogółem	196	368	11	17

Gmina zapewniła możliwość realizacji obowiązku szkolnego. Stworzono warunki do nauczania dostosowanego do potrzeb i umiejętności uczniów, również tych wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy. W roku szkolnym 2020/2021 zorganizowano naukę dla 33 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w roku szkolnym 2021/2022 - 32 uczniów. Zorganizowano indywidualne nauczanie dla uczniów, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogli uczęszczać do szkoły. Zorganizowana w szkołach pomoc psychologiczno – pedagogiczna polegała na rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych i zaspakajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.

1) Realizacja programu dożywiania dzieci w szkołach

Zadanie gminy w zakresie dożywiania dzieci jest wypełnione poprzez przygotowywanie posiłków we własnym zakresie w funkcjonujących stołówkach szkolnych. W szkołach i przedszkolach zapewnia się posiłek złożony z dwóch dań gorących, ponadto w przedszkolach podaje się dzieciom śniadania i podwieczorki. Szkoły przygotowują i wydają posiłki dla dzieci, których rodzice wniosą opłatę oraz dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wspieranych przez pomoc społeczną.

Tabela 26. Liczba wydanych posiłków – średnia miesięczna w 2021 roku

Brudzeń Duży - - Stołówka Szkoły Podst. i Przedszkola	Siecień - Stołówka Szkoły Podst. i Oddziałów przedszkolnych	Sikórz - Stołówka Szkoły Podst. i Przedszkola
średnia miesięczna liczba wydanych posiłków	średnia miesięczna liczba wydanych posiłków	średnia miesięczna liczba wydanych posiłków
4451	4125	3954

2) Dowożenie dzieci do szkół

Obowiązek gminy w zakresie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci do szkół albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice został spełniony.

W roku szkolnym 2020/2021 dowożono 270 uczniów, w roku szkolnym 2021/2022 dowożeniem jest objętych 271 uczniów.

Dowożenie i opiekę w czasie przewozu realizowali wynajęci przewoźnicy, tj. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. Ponadto zorganizowano dowożenie dla 2 niepełnosprawnych uczniów, których dowoził wynajęty przewoźnik tj. Ośrodek Szkolenia Kierowców Usługi Transportowe Maciej Jabłoński. Dodatkowo refundowano wydatki rodzicom związane z dowożenia 10 uczniów. Wydatki na te cele wynosiły 55 881,36 zł

3) Pomoc socjalna dla uczniów i stypendia za wyniki w nauce

W 2021 roku prawo uczniów do pomocy materialnej w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej, a także wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych zrealizowano w formie stypendiów i zasiłków socjalnych oraz stypendiów za wyniki w nauce.

W roku szkolnym 2020/2021 - pomoc socjalną otrzymało 55 uczniów, z czego stypendium socjalne otrzymało 52 uczniów , 3 osoby otrzymały zasiłki szkolne. Natomiast w roku szkolnym 2021/2022 przyznano 44 stypendia socjalne i 2 zasiłki szkolne. Stypendia socjalne udzielane były w zależności od potrzeb, w szczególności na: zakup książek, lektur, podręczników, zakup pomocy naukowych, zakup sprzętu sportowego, zakup sprzętu mającego wpływ na realizację procesu edukacyjnego (sprzęt multimedialny), zwrot kosztów przejazdu.

Wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych zrealizowano przyznając 317 stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe .

4) Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym i każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę podstawową. Egzamin nie ma progu zdawalności, co oznacza, że nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać. Egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Uczniowie przystąpili do egzaminu z trzech przedmiotów: język polski, matematyka, język obcy. Dyrektorzy szkół wdrożyli bardzo szczegółowe procedury, aby zdający egzamin uczniowie mieli zapewnione maksimum bezpieczeństwa. Wyniki egzaminu na koniec roku szkolnego 2020/2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Egzamin ósmoklasisty - średnie wyniki procentowe dla szkół.

L.p.	Nazwa szkoły	Średnie wyniki procentowe dla szkół 2021 r.		
		Język polski	Matematyka	Język angielski
1.	Szkoła Podstawowa w Brudzeniu Dużym	64	52	59
2.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Siecieniu	57	48	51
3.	Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu	76	62	71
4.	Średnie wyniki procentowe dla gminy	65	54	59
5.	Średnie wyniki procentowe dla powiatu płockiego	59	44	58
6.	Średnie wyniki procentowe dla województwa mazowieckiego	64	52	71
7.	Średnie wyniki dla województwa mazowieckiego na wsi	60	46	61
8.	Średnie wyniki krajowe	60	47	66
9.	Średnie wyniki krajowe na wsi	58	44	59

Wynik procentowy określa odsetek punktów, które zdający zdobył za zadania z danego zakresu. Wysokie wyniki egzaminu ósmoklasisty to efekt starań uczniów, rodziców i nauczycieli oraz dowód, że wieloletnie starania i współpraca przynoszą dobre efekty. Nie bez znaczenia są także, wieloletnie wysokie nakłady na oświatę samorządu gminnego.

8.5. Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje

Oświata zajmuje dominujące miejsce w budżecie gminy, więc z natury rzeczy koncentruje uwagę. Zgodnie z założeniami rządowymi, budżet państwa nie gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środków na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych samorządów. Subwencja oświatowa stanowi jedno ze źródeł finansowania tych zadań, obok innych dochodów. Gmina Brudzeń Duży przeznaczna na finansowanie zadań oświatowych istotną część swojego budżetu. Wydatki na oświatę od wielu lat stanowią duży udział w ogólnych wydatkach budżetu gminy. W roku 2021 wydano na ten cel ponad 4,5 mln zł, co stanowi 33,83% wszystkich wydatków bieżących na oświatę. Środki rządowe pokryły tylko 64,27% wszystkich wydatków bieżących.

Tabela 28. Źródła środków finansowych na oświatę

L.p.	Wyszczególnienie	2021 rok	
		Kwota zł	Procent całości
1.	Subwencja oświatowa	7 926 594,00	59,35
2.	Celowe dotacje na programy bieżące	615 454,24	4,61
3.	Wpłaty rodziców (dożywianie/wychowanie przedszkolne)	294 576,44	2,21
4.	Pozostałe dochody budżetu gminy	4 517 704,52	33,83
	Razem	13 354 329,20	100

Wykres 7. Źródła finansowania oświaty w %

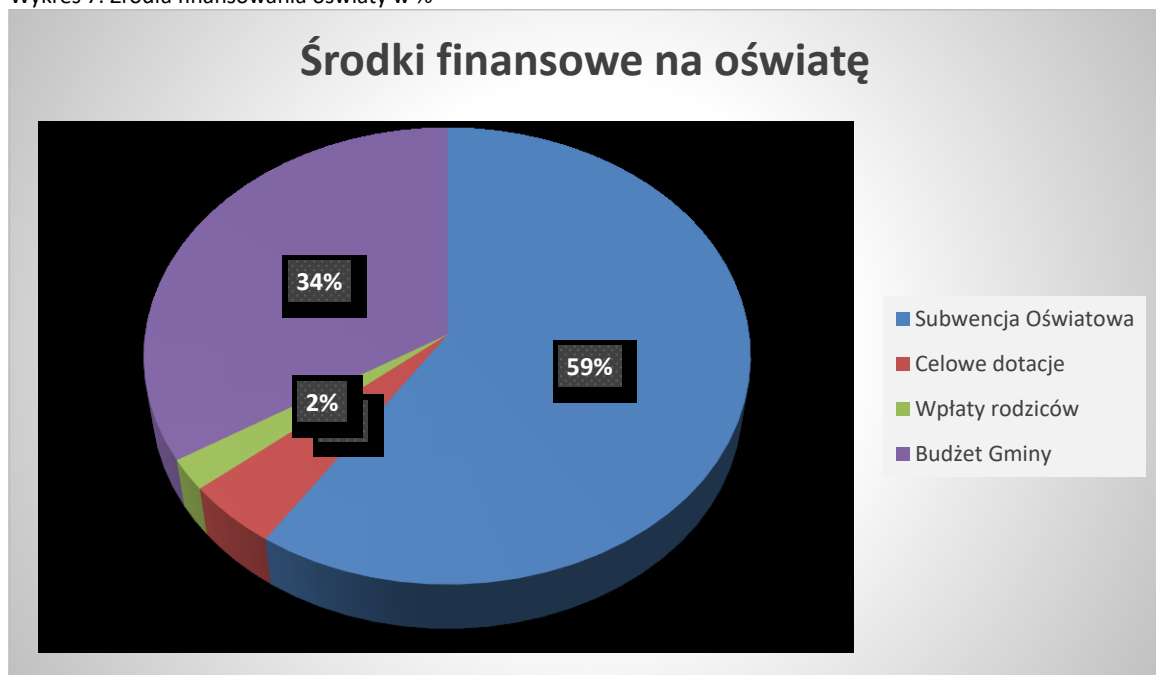

Tabela 29. Wydatki bieżące gminy na zadania z zakresu oświaty oraz edukacyjnej opieki wychowawczej

L.p.	Wyszczególnienie	2021 rok	
		Kwota zł	Procent całości
1.	Szkoły podstawowe	9 995 031,89	74,84
2.	Stołówki szkolne	766 706,29	5,74
3.	Świetlice szkolne	393 424,66	2,95
4.	Pomoc materialna dla uczniów	64 225,96	0,48
5.	Przedszkola ogólnodostępne	1 147 147,57	8,59
6.	Oddziały przedszkolne Siecień	456 926,05	3,42
7.	Dowożenie uczniów do szkół	98 101,96	0,73
8.	Dotacje dla innych gmin na: -wychowanie przedszkolne dzieci zamieszkałych na terenie naszej gminy; - ZNP i KZP	324 360,06	2,43
9.	Fundusz zdrowotny dla nauczycieli	17 330,00	0,13
10.	Podręczniki	90 660,70	0,68
11.	Komisje egzaminacyjne	414,06	0,01
	Razem	13 354 329,20	100

Tabela 30. Struktura całkowitych wydatków oświatowych dla szkół i przedszkoli

L.p.	Wyszczególnienie	2021 rok	
		Kwota w zł.	Procent całości
1.	Wydatki bieżące ogółem	13 354 329,20	100,00
2.	Wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi	10 359 962,70	77,58
3.	Wydatki rzeczowe	2 994 366,50	22,42

Tabela 31. Naliczona subwencja i dotacje plus wpłaty rodziców (na dożywianie i przedszkole) a plan finansowy szkół prowadzonych przez gminę

L.p.	Wyszczególnienie szkół	Subwencja i dotacje 2021 (w zł)	Wydatki 2021 (w zł)	Różnica (w zł)
1.	Szkoła Podst. w Brudzeniu Dużym	3 319 097,10	4 631 251,08	1 312 153,98
2.	Przedszkole w Brudzeniu Dużym	108 946,00	785 786,85	676 840,85
3.	Szkoła Podstawowa w Sikorzu	2 173 245,74	2 678 854,79	505 609,05
4.	Przedszkole w Sikorzu	85 874,00	361 360,72	275 486,72
5.	Szkoła Podstawowa w Siecieniu	2 704 606,60	3 634 656,97	930 050,37
6.	Oddziały przedszkolne w Siecieniu	97 123,00	456 926,05	359 803,05
	Razem	8 488 892,44	12 548 836,46	4 059 944,02

Z wyżej wymienionych zestawień finansowych wynika, że subwencja oświatowa otrzymywana przez samorząd pokrywa tylko część wydatków. Na realizację zadań oświatowych przeznaczają się środki pochodzące z innych źródeł niż subwencja oświatowa i dotacje rządowe, co dla samorządu jest poważnym wysiłkiem budżetowym.

Największy wpływ na poziom wydatków ma w szczególności:

- bogata oferta edukacyjna (pomoc psychologiczno–pedagogiczna, wychowanie przedszkolne);
- realizacja zadań uzupełniających podstawową działalność szkół (dożywianie, dowożenie);
- utrzymanie dwóch obiektów szkolnych w Brudzeniu Dużym (kosztowna organizacja pracy).

Środki do dyspozycji dyrektorów szkół na realizację zadań bieżących tzw. część stała budżetu, naliczone były w oparciu o faktycznie poniesione wydatki w roku poprzedzającym z uwzględnieniem zmian. Szkoły planując budżet biorą pod uwagę w szczególności arkusz organizacyjny jednostki oraz potrzeby w zakresie kosztów eksploatacyjnych. Podejmując w tym zakresie decyzje, uwzględnia się indywidualną specyfikę poszczególnych jednostek. Wysokość środków przekazanych szkołom musi umożliwiać pełną realizację zadań wynikających z zatwierdzonego arkusza organizacyjnego oraz utrzymanie budynku szkoły. Należy podkreślić, że koszty kształcenia w przeliczeniu na jednego ucznia, są różne w jednostkach tego samego typu. Zależy to w szczególności od liczby uczniów, liczebności oddziałów, jak również wielkości obiektu.

Rolą samorządu jest zapewnienie szkołom, w ramach dostępnych środków budżetowych i z zachowaniem zasady równości, dobrych warunków pracy i zaspokojenie ich najważniejszych potrzeb dotyczących dobrego kształcenia uczniów.

9. WAŻNE WYDARZENIA I PROMOCJA GMINY

9.1. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy

Gmina Brudzeń Duży dysponuje następującymi materiałami promocyjnymi:

- Filmy promocyjne – dwie impresje filmowe: pierwsza realizowana latem, w dynamiczny sposób pokazująca potencjał gminny; druga zimowa pokazująca głównie zabytki sakralne.
- Ulotka promocyjna gminy z podstawowymi informacjami turystycznymi: mapa, atrakcje turystyczne, imprezy, ważne telefony i adresy.
- Ulotka promocyjna przygotowana przez gminę wydana przez Lokalną Grupę Działania Aktywni Razem – charakter podobny do ulotki gminy. Szablon wykonania ulotki wspólny dla wszystkich gmin działających w ramach LGD Aktywnych Razem.
- Ulotka dotycząca Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie – informacja o zbiorach muzeum i o jego twórcy. Zbiory były gromadzone przez etnologa Jacka Olędzkiego, który pracował w Murzynowie.
- Ulotka poświęcona Lechowi Wałęsie – honorowemu obywatelowi gminy, który dzieciństwo spędził na terenie gminy.
- Ulotka z okazji setnej rocznicy wojny polsko-bolszewickiej - obrazująca jej przebieg, w tym także na naszych ziemiach i udział w niej mieszkańców naszej gminy.
- Teczka promocyjna - teczka do dokumentów ze zdjęciami pokazującymi potencjał promocyjny gminy i podstawowymi danymi teleadresowymi.
- Mapa Gminy Brudzeń Duży - mapa z zaznaczonymi wszystkimi ważnymi informacjami turystycznymi wraz z tekstami promocyjnymi, telefonami i adresami przydatnymi dla turystów. Mapa wydana we współpracy z LGD Aktywni Razem. Szablon wykonania ulotki wspólny dla wszystkich gmin działających w ramach LGD Aktywnych Razem.
- Mapa Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego - przygotowana przez Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych w Otwocku – nowa edycja przygotowana w 2021 r.
- Kalendarze ścienne i listkowe z wykorzystanymi zdjęciami z Gminnego Konkursu Fotograficznego.

Strona internetowa oraz facebook Gminy:

- Na stronie publikowane są wszystkie najważniejsze informacje dotyczące gminy. Poza dokumentami i informacjami dla mieszkańców, umieszczonych jest dużo zdjęć, filmów dokumentujących wydarzenia na terenie gminy.
- Na facebooku, który jest coraz częściej wybierany przez mieszkańców, jako forma komunikacji i informacji z gminą, również na bieżąco zamieszczane są wszystkie ważne informacje i komunikaty z życia Gminy

Logo Gminy:

- W 2021 roku zostało opracowane nowe logo gminy Brudzeń Duży wykonane przez firmę Agpress.

Współpraca z lokalnymi mediami

➤ Informacje na temat gminy umieszczane są w mediach lokalnych. Gmina szczególnie blisko współpracuje z Katolickim Radiem Diecezji Płockiej, Tygodnikiem Płockim, miesięcznikiem InfoPłockTV i lokalnym dodatkiem Gazety Wyborczej. Krótkie filmy dotyczące gminy publikowane są także w serwisie YouTube.

Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie

Ważnym elementem promocji gminy jest założone w 1978 roku Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego, działające we współpracy Gminy z Wydziałem Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Twórcą Muzeum był znany badacz-etnolog Jacek Olędzki, który zebrał eksponaty od okolicznych mieszkańców. Muzeum mieści się w chacie z początku XX wieku, w której prezentowane są obiekty prezentujące dwa podstawowe wątki ekspozycji: tożsamość mieszkańców i „ludzie Wisły”. Muzeum można oglądać po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym.

Imprezy cykliczne, które odbywają się na terenie gminy Brudzeń Duży:

W związku z panującą w kraju pandemią COVID-19 od marca 2020 r. oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, część imprez cyklicznych została w roku 2021 odwołana.

➤ **Festiwal Ginących Zawodów** - odbyło się dziesięć edycji imprezy odbywającej się na początku lipca w Brudzeniu Dużym. Festiwal jest największą plenerową imprezą organizowaną na terenie gminy. Jej celem jest pokazanie zawodów rzemieślniczych stopniowo znikających z naszej rzeczywistości. W formie zabawy przygotowane są bezpłatne warsztaty pokazujące specyfikę pracy np. kowala, hafciarki, garncarza, malarza, wikliniarza, sieciarza itp. Duża część warsztatów jest organizowana głównie dla dzieci, aktywnie wykonujących najprostsze elementy pracy rzemieślniczej pod okiem fachowca. Podczas imprezy odbywają się prezentacje kulinarne, gdzie uczestnicy mogą degustować potrawy np. kuchni tatarskiej, żydowskiej, włoskiej. W każdej edycji imprezy jest wiele atrakcji plenerowych: plac zabaw dla dzieci, strzelnica, mobilne planetarium, bieg z przeszkodami, miasteczko rowerowe dla dzieci, pokazy podnoszące bezpieczeństwo prowadzenia samochodu.

Na scenie swój program prezentują szkoły z terenu gminy, koło emerytów, orkiestra dęta z Sobowa. Po występach lokalnych koncerty dają wykonawcy zaproszeni na imprezę. Na festiwalu w minionych latach występowali między innymi Karol Okrasa, Cezary Pazura, Jerzy Kryszak, Andrzej Rosiewicz.

Wyjątkowo rozbudowaną formę miał ostatni X Festiwal Ginących Zawodów w 2021 r. – pierwsza duża impreza plenerowa zorganizowana po zniesieniu części obostrzeń dotyczących pandemii. Towarzyszyło mu wydarzenie „100-etka Lema!” Festyn Naukowo-Literacki „Kultura pod niebem gwiazd” zorganizowany przez Fundację Mocni Mocą Nadziei. Podczas Festiwalu widzowie mogli podziwiać pokazy nie tylko rzemieślników, ale również z zakresu chemii, fizyki, robotyki. Festiwal Kolorów dla dzieci i młodzieży. Prezentacje kulinarne kół gospodyń wiejskich z terenu gminy. Strefę Bezpieczeństwa dotycząca bezpiecznej jazdy samochodem i rowerem. Pokaz

laserowy, pokaz samochodów i maszyn rolniczych z lat 60 i 70. Występy między innymi Haliny Frąckowiak, grupy Eratox i zespołu folk-rockowego Słowiany.

Fot. 18. Festiwal ginących zawodów w 2021r.

Fot. 19. Festiwal ginących zawodów w 2021r.

➤ **Amatorski Wyścig Rowerowy** - odbyło się już dwanaście edycji tej imprezy, która ma miejsce zawsze 1 lub 3 maja. W kilku grupach wiekowych i na różnych dystansach zawodnicy rywalizują na drogach wokół Brudzenia Dużego. W zmaganiach sportowych biorą udział mieszkańcy gminy ale również goście z okolicznych gmin jak również kolarze z klubów sportowych, m. in. z Płocka i Włocławka. Niestety z uwagi na stan epidemii COVID-19 wyścig nie odbył się w 2021 r.

Fot. 20. Wyścig rowerowy w 2019 r.

➤ **Turniej Szachowy z okazji Święta Niepodległości 11 listopada w Brudzeniu Dużym** - odbyło się dziewięć edycji tej imprezy. Amatorskie zawody o skali lokalnej z dużym udziałem młodzieży. Atrakcją turnieju jest gra symultaniczna z arcymistrzem szachowym Mirosławem Grabarczykiem. Niestety z uwagi na stan epidemii COVID-19 turniej nie odbył się w 2021 r.

Fot. 21. Turniej szachowy w 2019 r.

➤ **Dożynki Gminne** - odbywają się zwykle w ostatnią niedzielę sierpnia, rotacyjnie w różnych miejscowościach na terenie gminy. Impreza plenerowa z koncertami na scenie i atrakcjami dla dzieci. Kulminacyjnym punktem jest obrzęd dożynkowy z podziwianiem wieńców dożynkowych przygotowanych przez mieszkańców wsi z terenu naszej gminy.

W 2021 roku Dożynki Gminne odbyły się w Sobowie. Obrzęd dożynkowy został przygotowany przez Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Boczki Chełmońskie” z Kocierzewa Południowego. Zespół działa już 47 lat i pochodzi z miejscowości, w której urodził się malarz Józef Chełmoński. W programie artystycznym wystąpiła orkiestra z Sobowa i Koło Emerytów i Rencistów „Sami Swoi”. Później publika bawiła się przy występach artystów disco-polo Arka Kopaczewskiego, zespołów Eratox i Medium.

Podczas dożynek dużo atrakcji kulinarnych przygotowały panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Sobowa, Główny i Brudzenia Małego. Te pierwsze realizowały projekt „Bendzwały i sójki na talerzu – Smaki Mazowsza, o których nie można zapomnieć...” a drugie Święto Pieczonego Ziemniaka w Gminie Brudzeń Duży.

Fot. 22. Dożynki Gminne w Sobowie 2021 r.

- **Gminny Dzień Sportu** - odbyło się siedem edycji imprezy organizowanej dla szkół z terenu gminy. Młodzież rywalizuje w różnych dyscyplinach sportu: biegi, skok w dal, siatkówka, piłka nożna itp. Impreza organizowana wspólnie z LKS Wisła Główna - Sobowo.

Fot.23 Dzień sportu w Brudzeniu Dużym w 2021 r.

- **Konkurs Fotograficzny**: odbyło się siedem edycji imprezy. W konkursie bierze udział młodzież z terenu gminy. Prace w konkursie są dodatkowo wykorzystywane w materiałach promocyjnych gminy. Na ich podstawie powstało ostatnich siedem kalendarzy planszowych gminy.

Fot. 24. Zwycięskie fotografie z konkursu fotograficznego w 2021 r.

Fot. 25. Wyróżnione fotografie z konkursu fotograficznego w 2021 r.

- **Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze** - impreza z wieloletnią tradycją sprawdzająca gotowość gminnych OSP. Niestety z uwagi na stan epidemii COVID-19 zawody nie odbyły się w 2021 r.
- **Koncerty Noworoczne Orkiestry Dętej z Sobowa** - koncert organizowany jest w styczniu, w różnych kościołach położonych na terenie gminy. Niestety z uwagi na stan epidemii COVID-19 koncert nie odbył się w 2021 r.

➤ **11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości**

Corocznie odbywa się uroczysta msza z udziałem orkiestry z Sobowa. W miejscach pamięci władze gminne i radni składają kwiaty. W ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości odbywa się turniej szachowy w Brudzeniu Dużym.

Fot.26 - 11 listopada Święto Niepodległości w 2021 r.

➤ **6 grudnia – Mikołajki**

Od 2017 roku Wójt Gminy, w ramach wizyty Świętego Mikołaja, spotyka się z dziećmi z przedszkoli z terenu naszej gminy. Dzieci dostają zestawy słodczy i pamiątkowe zdjęcia mikołajkowe. W 2021 r. z uwagi na pandemię wizyta Świętego Mikołaja odbyła się w reżimie sanitarnym z zachowaniem dystansu społecznego.

Fot. 27 Św. Mikołaj odwiedza dzieci w przedszkolu w 2021 r.

- Gmina stara się upamiętniać ważne wydarzenia z historii naszego kraju: np. rocznicę wybuchu drugiej wojny światowej, odzyskanie niepodległości czy powstanie styczniowe.
- Gmina wspomagała też organizacyjnie, logistycznie i sprzętowo małe imprezy lokalne organizowane we wsiach przez koła gospodyń wiejskich.
- Gmina współpracuje z podmiotem prywatnym - Osadą Młynarza w Radotkach, która organizuje szereg biegów terenowych. Najbardziej znane z nich to cykl biegów przeszkodowych pod nazwą Adrenaline Rush gromadzących w sumie rocznie kilka tysięcy uczestników. Osada

Młynarza co roku organizuje też „Tropem Wilczym Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych” wspierany finansowo przez gminę.

Inne imprezy związane z ważnymi wydarzeniami lokalnymi w 2021 r.:

➤ Odnowienie miejsca pamięci na cmentarzu w Bądkowie Kościelnym

W 2021 roku odnowiono, według nowego projektu, zbiorową mogiłę pomordowanych przez hitlerowców mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Miejsce pamięci odrestaurowano ze środków pozyskanych z: Lokalnej Grupy Działania, powiatu płockiego i samorządu gminy.

Fot.28 Odnowiona mogiła na cmentarzu w Bądkowie Kościelnym w 2021 r.

➤ Plac zabaw w Brudzeniu Dużym

21 czerwca otwarto przy Szkole Podstawowej w Brudzeniu Dużym „Zielone miejsce rekreacyjne w miejscowości Brudzeń Duży”. Projekt o wartości 150 000 zł został opracowany i przeprowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Jedna Droga”. Środki pozyskano z grantu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”. Projekt został w 1/3 dofinansowany z budżetu gminy Brudzeń Duży.

Fot. 29 Otwarcie placu zabaw przy szkole w Brudzeniu Dużym w 2021 r.

➤ Festyn „Brudzeń Duży Ku Wolności”

11 lipca 2021 r. w Brudzeniu Dużym odbył się, przełożony w zeszłym roku ze względu na pandemię, festyn „Brudzeń Duży Ku Wolności” nawiązujący do setnej rocznicy odzyskania niepodległości.

W jego ramach mogliśmy słuchać pieśni patriotycznych w wykonaniu Koła Emerytów w Brudzeniu Dużym „Sami Swoi”, Orkiestry Dętej w Sobowie i specjalnych programów przygotowanych przez szkoły w Siecieniu i Brudzeniu Dużym.

Kulminacyjnym momentem imprezy było widowisko historyczne „Mury runą” przygotowane przez aktorów z Teatru Dramatycznego w Płocku, z udziałem naszych emerytów.

Dodatkowo w ramach imprezy było wiele atrakcji, w tym wspólne gotowanie w ramach „Biało-czerwonej kuchni”, biegi dla dzieci przygotowane przez Osadę Młynarza, wystawa „Wojsko polskie na przełomie dwóch wojen” i różne warsztaty o tematyce patriotycznej.

Na to wydarzenie środki zewnętrzne z Lokalnej Grupy Działania AKTYWNI RAZEM, w kwocie 25 000 zł z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, pozyskała Gminna Biblioteka Publiczna w Brudzeniu Dużym.

Fot.30 „Brudzeń Duży Ku Wolności” w spektaklu aktorów teatralnych z Płocka.

➤ **Wizyta Studyjna Adama Struzika Marszałka Województwa Mazowieckiego**

12 lipca 2021 r. gminę z wizytą studyjną odwiedził Adam Struzik Marszałek Województwa Mazowieckiego.

Pierwszym punktem wizyty było symboliczne przecięcie wstęgi w nowej świetlicy wiejskiej i strażnicy OSP w Siecieniu. Potem w Sikorzu, Marszałek odsłonił nazwy dwóch rond na drodze wojewódzkiej 559, a następnie odwiedził strażaków w siedzibie OSP. W następnym punkcie wizyty, złożono kwiaty w Bądkowie Kościelnym na zbiorowej mogile pomordowanych przez hitlerowców mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Ostatnim punktem wizyty było spotkanie ze strażakami OSP w Bądkowie Kościelnym. Każdej z odwiedzonych jednostek OSP Marszałek ofiarował sprzęt przeciwpożarowy.

Fot.31 Wizyta studyjna Adama Struzika Marszałka Województwa Mazowieckiego

➤ **Obchody 100-lecia istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Żernikach**

Uroczystości odbyły się w Żernikach 14 sierpnia 2021 roku. Imprezę rozpoczęła uroczystą polową mszą świętą przed siedzibą jednostki. Podczas uroczystości Ochotniczej Straży Pożarnej w Żernikach nadano sztandar a najbardziej zasłużeni druhowie otrzymali odznaczenia.

Fot.32 Zdjęcia z obchodów 100-lecia OPS Żerniki

9.2 Sport w gminie

Gmina Brudzeń Duży przeznaczyła na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2021 roku kwotę 65.000,00 złotych.

W wyniku ogłoszonego konkursu do Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym wpłynęły oferty złożone przez:

1. LKS Wisła Główina – Sobowo

Tytuł zadania publicznego: „Prowadzenie szkoleń i treningów dla dzieci i młodzieży, udział w turniejach i rozgrywkach ligowych różnego szczebla” (rozgrywki piłki nożnej).

2. Uczniowski Klub Sportowy „Sikorzanka”

Tytuł zadania publicznego: „Wyżej – mocniej - dalej” (treningi piłki siatkowej, organizacja gminnych turniejów, udział w rozgrywkach).

Komisja konkursowa po przeanalizowaniu ofert podjęła decyzję o przyznaniu dotacji:

- LKS „Wisła Główina–Sobowo” w kwocie 60.000,00 zł.

- Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Sikorzanka” w kwocie 5.000,00 zł.

Ludowy Klub Sportowy Wisła Główina – Sobowo. Klub piłkarski działający od 2005 roku. W sezonie 2021/22 grający w klasie B Płockiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W klubie działa również sekcja młodzieżowa występująca w lidze U10 Płockiego Związku Piłki Nożnej i grupa Żak występująca w Orlen Liga. W klubie na koniec 2021 roku zgłoszonych do rozgrywek było ponad 60 zawodników. Klub aktywnie włącza się w każdą imprezę sportową organizowaną na terenie gminy. Jest głównym organizatorem Gminnego Dnia Sportu dla młodzieży ze szkół działających na terenie gmin. Odbyło się siedem edycji imprezy, w której młodzież rywalizuje w różnych dyscyplinach sportu: biegi, skok w dal, siatkówka, przeciąganie liny, piłka nożna.

Fot. 33. Klub sportowy Wisła Główina - Sobowo

9.3 Gminna Biblioteka Publiczna

Biblioteka Publiczna w Brudzeniu Dużym jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora. Nadzór nad organizacją i funkcjonowaniem sprawuje wójt gminy, a nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki sprawuje Książnica Płocka oraz Wojewódzka Biblioteka w Warszawie. Na czele Gminnej Biblioteki Publicznej w Brudzeniu Dużym stoi Dyrektor, który kieruje jej działalnością i reprezentuje bibliotekę na zewnątrz. Działalność biblioteki głównej wspierają dwie Filie biblioteczne mieszczące się w szkołach w Siecieniu i Sikorzu.

Księgozbiór

Biblioteka gromadzi księgozbiór odpowiadający potrzebom naszych użytkowników, czytelników. Są to pozycje obejmujące:

- ✓ literaturę naukową i popularnonaukową,
- ✓ literaturę piękną dla dorosłych, dzieła klasyki polskiej i światowej,
- ✓ literaturę dla dzieci i młodzieży,
- ✓ lektury szkolne,
- ✓ literaturę regionalną.

Biblioteka gromadzi nowości książkowe, które są dostępne na rynku wydawniczym. Przy wyborze pozycji książkowych bierze pod uwagę sugestie czytelników, ich gusta i preferencje.

Każdego roku biblioteka składa wniosek i korzysta z dofinansowania MK i DN, NPRCz 2.0 – Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych*. Kierunek interwencji 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych* deklarując w nim wysokość własnego wkładu finansowego. Księgozbiór jest na bieżąco opracowywany, uaktualniany pod względem formalnym i rzeczowym.

Tabela 32. Ilość książek zakupionych ze środków samorządowych i dotacji

Biblioteka	Zakup ze środków MK i DN		Zakup ze środków samorządowych		Dary	
	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
GBP w Brudzeniu	220	4873,60	393	7969,11	35	511,00
Filia w Siecieniu	93	2500,00	266	6055,44	4	66,00
Filia w Sikorzu	97	2318,40	202	4404,68	4	66,00
Ogółem:	410	9692,00	861	18429,23	43	643

Ilość książek wraz z darami stanowi 1255 wol. o łącznej wartości 27 913,50 zł.

Tabela 33. Stan księgozbioru na koniec 2021 r.

Biblioteka	Stan księgozbioru na koniec 2021 r.
GBP w Brudzeniu	10 942
Filia w Siecieniu	8 985
Filia w Sikorzu	7 872
Ogółem:	27 799

Czytelnictwo

Biblioteki udostępniają swoje zbiory biblioteczne w dwóch formach: prezencyjnie (na miejscu) oraz na zewnątrz. Swobodny dostęp do półek pozwala na wstępne zapoznanie się z literaturą i dokonanie właściwego wyboru. Pandemia – COVID 19 miała duży wpływ na stan czytelnictwa tj. na ilość czytelników zapisanych w ciągu roku, wypożyczenia na zewnątrz, ilość wypożyczeń na miejscu została ograniczona do minimum ze względu na restrykcje - wytyczne BN, ograniczona działalność kulturalno –oświatową bibliotek.

Tabela 34. Stan czytelników na koniec 2021 r.

Biblioteka	Stan czytelników na 31.12.2021r.
GBP w Brudzeniu	372
Filia w Siecieniu	192
Filia w Sikorzu	283
Ogółem:	847

Z podsumowania wynika, że czytelnicy placówek bibliotecznych stanowią 9,58 % mieszkańców gminy.

Tabela 35. Struktura czytelników wg. wieku

Biblioteka	Struktura czyt. wg wieku							
	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	pow. 60
	lat	lat	lat	lat	lat	lat	lat	lat
GBP w Brudzeniu	17	113	38	31	10	69	51	43
Filia w Siecieniu	12	84	7	10	6	43	24	6
Filia w Sikorzu	21	129	38	9	8	40	26	12
Ogółem:	50	326	83	50	24	152	101	61

Jak wynika ze struktury, spośród wszystkich użytkowników biblioteki, najliczniejszą grupę czytelniczą stanowiły dzieci od 6 do 12 lat, ucząca się młodzież od 13 do 15 lat oraz osoby dorosłe w wieku od 25 do 44 lat.

Tabela 36. Struktura czytelników wg. zajęcia

Biblioteka	Struktura czyt. wg. zajęcia		
	Uczący się	Pracujący	Pozostali
GBP w Brudzeniu	161	94	117
Filia w Siecieniu	84	56	52
Filia w Sikorzu	163	41	79
Ogółem:	408	191	248

Czytelnicy poszukiwali książek polecanych przez media, portale społecznościowe, audycje, czasopisma, dlatego konieczne było ich ciągłe uzupełnianie. Odpowiedni dobór księgozbioru ma wpływ na częstotliwość wypożyczeń i ilość odwiedzin.

W 2021 r. ogółem udostępniono 24 173 woluminy, a na miejscu 211. Statystyczny czytelnik wypożyczył 28 pozycji książkowych w ciągu roku. Na zewnątrz odnotowano wypożyczonych 15 czasopism – głównie wypożyczano Tygodnik Płocki oraz Mazowiecką Szwajcarię.

Wypożyczalnia

GBP wraz z filiami bibliotecznymi pracują w systemie bibliotecznym MAK+ rekomendowanym przez Instytut Książki. Do obsługi czytelników i prac bibliotecznych wykorzystujemy w pełni zautomatyzowane moduły: katalog, magazyn, wypożyczalnia, raporty, czytelnia, skontrum. Nowości książkowe są opracowywane i katalogowane na bieżąco. Czytelnicy

za pośrednictwem Internetu mają dostęp do konta bibliotecznego i mogą sprawdzać i kontrolować wypożyczenia we wszystkich bibliotekach korzystających z systemu MAK+, przeszukiwać katalog, dokonywać rezerwacji określonych pozycji książkowych. Wykorzystywany program biblioteczny jest programem płatnym – umowa z Instytutem Książki.

Dużym udogodnieniem jest strona Internetowa, na której oprócz bieżącej działalności biblioteki można monitorować napływ nowości książkowych do bibliotek oraz portal społecznościowy Facebook, który jest najszybszym i najbardziej skutecznym sposobem dotarcia do czytelnika.

Aplikowanie do konkursów grantowych i programów dotacyjnych

- „Sieć na kulturę w podregionie plockim” nr POPC.03.02.00-00-0343/19, którego realizatorem jest Filia biblioteczna w Siecieniu. Realizacja poprzez szkolenia dla bibliotekarzy rozpoczęła się już 2021 roku, natomiast realizacja w postaci zajęć dla dzieci i młodzieży nastąpi już na początku przyszłego roku. Po realizacji projektu Filia biblioteczna w Siecieniu otrzyma 6 laptopów.
- „Powtórka z rozrywki” w ramach programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, zwaną dalej ARFP, za pośrednictwem Fundacji „Fundusz Lokalny Ziemi Plockiej – Młodzi Razem”. Kwota dofinansowania 4 000,00 zł.
- Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych*. Kierunek Interwencji 1.1. *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych* - dofinansowanie zadania w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Kwota otrzymanej dotacji to 9 692,00 zł. Realizacja czerwiec – listopad 2021 r.
- „Brudzeń Duży ku wolności 2020” – LGD Gąbin –uzyskane dofinansowanie 25 000,00zł w 2020 r. Całość zadania 40 475,00 zł. Z powodu pandemii COVID-19 zadanie to zostało przełożone do realizacji na rok 2021.
- Projekt „ Poprawa wizerunku oraz zagospodarowanie terenu wokół Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie” – LGD Gąbin, kwota dofinansowania 57 267,00 zł.

Działalność Kulturowo - oświatowa

Biblioteka główna wraz z Filiami bibliotecznymi w Siecieniu i Sikorzu oprócz statutowych założeń prowadzi również szeroką działalność kulturalno – oświatową promującą czytelnictwo w środowisku lokalnym. Formy popularyzacji czytelnictwa są zróżnicowane i dostosowane do odbiorców, m.in. imprezy artystyczno-literackie, wystawy tematyczne, spotkania autorskie, konkursy plastyczne, warsztaty tematyczne, prezentacje multimedialne, lekcje biblioteczne.

Od 2017 r. biblioteka ściśle współpracuje i koordynuje działania Filii Płockiego Powiatowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku na terenie Gminy Brudzeń Duży. Działalność oparta jest na ciągłej współpracy z przedszkolami, szkołami i organizacjami nieformalnymi działającymi na naszym terenie. Włączaniu się w Ogólnopolskie Akcje, tj. Tydzień Czytania dzieciom, Cała Polska czyta dzieciom, Mała książka - wielki człowiek” Biblioteka uczestniczymy w gminnych imprezach masowych m.in.: *Festiwal Ginących Zawodów, dożynki gminne*.

W roku 2021 nie wszystkie zaplanowane działania mogły się odbyć z powodu pandemii COVID-19.

W 2021 roku został oddany do użytkowania budynek wielofunkcyjny w Siecieniu, w którym mieści się świetlica wiejska, OSP oraz Gminna Biblioteka Publiczna Filia w Siecieniu. Tym samym Biblioteka zyskała nową, funkcjonalną i bardzo dobrze wyposażoną siedzibę, z której mogą korzystać czytelnicy i w której mogą odbywać się dodatkowe zajęcia dla uczniów.

Fot. 34 Gminna Biblioteka Publiczna filia Siecień

Kalendarz wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez GBP w Brudzeniu Dużym oraz Filie biblioteczne Siecieniu i Sikorzu w 2021 r.

Styczeń

- Wystawka z okazji rocznicy urodzin Jacka Londona, pisarza amerykańskiego, autora takich powieści jak: Zew krwi, Biały kieł, Martin Eden, Wilk morski i wielu innych. Jego książki, dawniej cieszyły się ogromną popularnością wśród czytelników.

Luty

- Konkurs na wiersz o tematyce MIŁOSNEJ skierowany do wszystkich mieszkańców gminy Brudzeń Duży.
- Wystawka literacka z okazji Dnia Zakochanych

- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego - konkurs ortograficzny dla klas II i III z szkoły podstawowej w Sikorzu.

Marzec

- Spotkanie on-line z Agnieszką Lingas-Łoniewską zorganizowane z okazji DNIA KOBIET dla miłośniczek literatury z gatunku romansu – literatury kobiecej.
- Konkurs recytatorski o tematyce wiosennej z okazji Światowego Dnia Poezji skierowany do mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Działanie on-line.
- Wystawa zorganizowana z okazji Światowego Dnia Poezji mająca na celu zachęcenie czytelników do wypożyczania i czytania poezji.

Kwiecień

- List do Matki – konkurs on-line skierowany do mieszkańców gminy Brudzeń Duży
- Gazetka ścienna z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich.

Maj

- Zajęcia z kijkami na świeżym powietrzu zorganizowane dla słuchaczy PPUTW – sekcja Brudzeń Duży.
- „Czytelnik miesiąca” – konkurs zorganizowany dla uczniów klas I-III z terenu gminy Brudzeń Duży.
- Inauguracja XX Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom pod hasłem „Lubimy czytać polskich autorów”. Popularyzacja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, wspieranie i kształtowanie właściwego rozwoju emocjonalnego spotkania czytelnicze dla uczniów ze szkoły podstawowej w Brudzeniu Dużym.
- Spotkanie integracyjne z okazji Dnia Bibliotekarza w Starostwie Powiatowym w Płocku zorganizowane dla bibliotekarzy z powiatu.

Czerwiec

- Spotkania z bajką oraz zajęcia plastyczne zorganizowane dla grup przedszkolnych z Siecienia

Lipiec

- Brudzeń Duży ku Wolności” – festyn w klimacie patriotycznym, skierowany do mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Występy dzieci z lokalnych szkół, z Koła Emerytów, Orkiestry Dętej z Sobowa, widowisko „Mury runą” - inscenizacja w wykonaniu mieszkańców gminy oraz aktorów z Teatru Dramatycznego w Płocku. Zadanie dofinansowane przez Lokalną Grupę Działania AKTYWNI RAZEM o wartości 25 000 zł.

Sierpień

- Spotkania warsztatowe „WŁĄCZ DZIEDZICTWO” w ramach projektu – Teren. Rewizyty zorganizowane w świetlicy wiejskiej w Siecieniu i w GBP w Brudzeniu

Dużym. Spotkanie przeznaczone dla ogółu społeczeństwa – tajniki pracy etnograficznej i reportażowej. Pokaz filmu „Budowa łodzi”, zrealizowanego w Murzynowie w 1982 roku.

Wrzesień

- Spotkanie autorskie z Moniką Sawicką – pisarką powieści obyczajowych dla dorosłych zorganizowane w ramach realizacji projektu „Powtórka z rozrywki” – dofinansowanie ze środków Programu „Działaj Lokalnie” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodka Fundacji „FLZP- Młodzi razem” i Powiatu płockiego. Kwota projektu 4000,00zł.
- Warsztaty ekologiczne i robienie naturalnych kosmetyków i środków czystości przygotowane przez Katarzynę Struzik - mgr inż. Ochrony Środowiska przeznaczone dla słuchaczy PPUTW sekcja Brudzeń Duży. Spotkanie odbyło się w ramach współpracy z Witaminą Ducha w Brudzeniu Dużym.
- Spotkanie z podróżnikiem Romualdem Buryem przeznaczone dla słuchaczy PPUTW – sekcja Brudzeń Duży. Spotkanie odbyło się w ramach współpracy z Witaminą Ducha z Brudzeniu Dużym.
- Spotkanie autorskie z płockim autorem kryminałów Jackiem Ostrowskim. Spotkanie przeznaczone dla słuchaczy PPUTW – sekcja Brudzeń Duży i dorosłych mieszkańców gminy Brudzeń Duży zorganizowane w ramach realizacji projektu „Powtórka z rozrywki.
- Ogłoszenie gminnego konkursu fotograficznego „JESIENNY KRAJOBRAZ GMINY BRUDZEŃ DUŻY W OBIEKTYWIE” skierowanego do uczniów kl. IV -VIII ze szkół podstawowych zlokalizowanych w Siecieniu, Sikorzu i Brudzeniu Dużym.
- Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską- zorganizowane dla uczniów klas III i IV ze szkoły podstawowej w Sikorzu w ramach współpracy Filii bibliotecznej Sikórz, szkoły podstawowej Sikórz i DKK w Sikorzu.

Październik

- Międzynarodowy Dzień Seniora - wyjazd do Teatru Dramatycznego w Płocku. Uczestnikami wyjazdu byli starsi mieszkańcy gminy Brudzeń Duży.
- „Zrozumieć niepełnosprawność 2021 – program szkoleniowy, w którym uczestniczyli słuchacze PPUTW- sekcja Brudzeń Duży. Spotkanie miało miejsce w Witaminie Ducha w ramach współpracy z Centrum Integracji Społecznej „Witamina Ducha”.
- Wycieczka i lekcja biblioteczna grup przedszkolnych z Siecienia do budynku świetlicy wiejskiej w Siecieniu – w którym mieści się Fila biblioteczna.
- Lekcja biblioteczna o jesieni na podstawie wierszy Małgorzaty Strzałkowskiej: „Zielony, żółty, rudy, brązowy!” „Drzewa” oraz „Zapach jesieni”.. Rozmowom towarzyszyły quizy, zagadki, zabawy ruchowe. W zajęciach wzięli udział przedszkolaki – grupa Smerfów z Brudzenia Dużego.

- Spotkanie z psychologiem Katarzyną Podolewską. Uczestnikami spotkania byli słuchacze PPUTW, członkowie Koła Emerytów, okoliczni mieszkańcy gminy. Spotkanie odbyło się w ramach projektu „Powtórka z rozrywki”.
- Wyjazd do Teatru Dramatycznego w Płocku zorganizowany dla mieszkańców gminy Brudzeń Duży w ramach realizacji projektu „Powtórka z rozrywki”.
- Uczestnictwo w spotkaniu zorganizowanym z okazji DNIA SENIORA przez Koło Emerytów i rencistów w remizie OSP w Bądkowie Kościelnym.

Listopad

- Dwa spotkania autorskie z Justyną Bednarek - autorką książek dla dzieci z klas I, II i III zorganizowane dla uczniów ze szkół z Brudzenia Dużego oraz Sikorza.
- Historia Mazowsza – Brudzenia Dużego, opowieść o przeszłości gminy od czasów najdawniejszych do współczesnych przedstawiona przez Marcina Jędrzejaka nauczyciela historii, autora wielu monografii naukowych dotyczących przeszłości Mazowsza. Spotkania skierowane do uczniów klas VIII ze szkoły w Brudzeniu Dużym i słuchaczy PPUTW - sekcja Brudzeń Duży.
- „Miś w literaturze” – konkurs plastyczny zorganizowany przez Filię biblioteczną w Siecieniu dla klas I -III ze szkoły podstawowej w Siecieniu.
- Uczestnictwo w Obchodach Narodowego Święta Niepodległości - Marsz dla Niepodległej zorganizowany przez Szkołę Podstawową w Sikorzu.
- Wyszogród miasto z bogatą historią od czasów średniowiecza po współczesne. – wykład Andrzeja Barcińskiego - historyka, prezesa STO w Małej Wsi przeznaczony dla słuchaczy PPUTW – sekcja Brudzeń Duży.
- Uczestnictwo w inauguracji roku akademickiego 2021/2022 PPUTW Teatrze Dramatycznym w Płocku.
- Konkurs plastyczny „Mój Przyjaciel Miś” ogłoszony przez filie biblioteczną w Sikorzu i skierowany do uczniów klas I -III ze szkoły podstawowej w Sikorzu.

Grudzień

- Konkurs plastyczny ogłoszony przez GBP w Brudzeniu Dużym pn. „PORTRET ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA” przeznaczony do uczniów klas I- III z szkoły Brudzeń Duży.
- Wykład prawnika - Jakuba Barcińskiego na temat „ Społecznych i prawnych skutków pandemii SARS-COV-2" przeznaczony dla słuchaczy PPUTW - sekcja Brudzeń Duży.
- Uczestnictwo w wigilijnym spotkaniu zorganizowanym przez seniorów z Koła Emerytów z Brudzenia Dużego, któremu towarzyszyło wspólne kolędowanie oraz świąteczne życzenia.

10. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

10.1. Przysługujące gminie prawa własności

• powierzchnia gruntów	-	166,65 ha
• wartość gruntów	-	1 364 026,37 zł
• wartość budynków i budowli	-	51 693 695,97 zł
w tym: dotyczące innych niż własność praw majątkowych w tym w szczególności:		
użytkowanie wieczyste :		
- powierzchnia gruntów	-	4,19 ha
- wartość gruntów	-	29 115,00 zł

10.2. Zmiany w stanie mienia komunalnego w 2021 roku

Przyrost mienia:

- **Grunty** - w wyniku podziału na wniosek właściciela przeznaczone pod poszerzenie dróg gminnych z mocy prawa stały się własnością gminy, położone w obrębach: Brudzeń Duży, Brudzeń Mały, Bądkowo Kościelne, Siecień, Żerniki, Sikórz. Wykupiono na rzecz gminy pod poszerzenie pasa drogi gminnej w obrębie Krzyżanowo i Janoszyce. Zbyto w formie przetargu 1 działkę budowlaną w obrębie Turza Mała, zbyto w drodze bezprzetargowej cztery lokale na rzecz najemców położone w miejscowości Brudzeń Duży, jeden lokal w Sobowie oraz jeden lokal w Sikorzu. Potwierdzono z mocy prawa własność nieruchomości na rzecz Gminy Decyzją Wojewody Mazowieckiego dla jednej działki położonej w obrębie geodezyjnym Karwosieki Noskowice. Decyzją Wojewody Mazowieckiego przekazano nieodpłatnie grunt na rzecz rozbudowy drogi wojewódzkiej. Nabyto w drodze darowizny grunt stanowiący drogę wewnętrzną w obrębie geodezyjnym Sikórz.
- **Wartość budowli** - Wykonano przebudowę drogi gminnej w miejscowości Krzyżanowo, modernizację strażnicy w Turzy Małej i oddano do użytku budynek wielofunkcyjny, świetlicę wiejską w Siecieniu.

- powierzchnia gruntów	-	2,26 ha
- wartość gruntów	-	172 796,00 zł
- wartość budowli	-	1 861 489,51 zł
Wykreślono ze stanu mienia:		
- powierzchnia gruntów	-	0,44 ha
- wartość gruntów	-	24 932,26 zł
- wartość naniesień	-	81 509,77 zł

10.3. Wysokość dochodów oraz wartość własności nieruchomości

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz sprzedaży ratalnej z lat ubiegłych

Ogółem:	-	61 812,60 zł
- sprzedaż gruntów	-	0,44 ha
- wartość gruntów	-	28 574,40 zł
- wartość budynków i budowli	-	33 238,20 zł

Dane o dochodach uzyskane z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie wieczystego nieruchomości i innych niż własność praw majątkowych uzyskanych w 2021 roku:

- użytkowanie wieczyste	-	3 489,23 zł
- najem i dzierżawa	-	58 727,43 zł
- opłata adiacencka	-	89 365,20 zł
- opłata przekształceniowa	-	2 682,76 zł

Wartość nieruchomości stanowiących własność gminy i będących w użytkowaniu gminy ogółem na dzień 31 grudnia 2021 roku:

- powierzchnia gruntów	-	168,18 ha
- wartość gruntów	-	1 511 890,11 zł
- wartość budynków i budowli	-	53 473 675,71 zł

10.4. Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy

Gmina Brudzeń Duży na dzień 31 grudnia 2021r. posiadała 24 mieszkania w tym 1 mieszkanie niezasiedlone, w 5 budynkach komunalnych stanowiących w 100% własność Gminy Brudzeń Duży. W okresie objętym sprawozdaniem dokonano sprzedaży 6 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 208,22 m² na wniosek głównego najemcy.

Tabela 37. Wielkość oraz stan mieszkaniowego zasobu Gminy Brudzeń Duży w 2021r.

Lp.	Lokalizacja	Liczba lokali	Opis budynku	Stan budynku	Powierzchnia użytkowa w m ² -ogółem
1.	Główina 64	8 lokali (w tym 1 lokal niezamieszkały)	Budynek mieszkalny wielorodzinny murowany, kryty blachą, parterowy z poddaszem mieszkalnym, wyposażony w instalację elektryczną i wodną.	stan techniczny dostateczny	290,74 m ²
2.	Parzeń 3	3 lokale	Budynek murowany, kryty eternitem, wyposażony w instalację elektryczną.	stan techniczny średni	67,00 m ²

3.	Sikórz 74	3 lokale	Budynek mieszkalny parterowy wyposażony w instalację elektryczną	stan techniczny dopuszczający	86,20 ²
4.	Strupczewo Duże 8	7 lokali	Budynek mieszkalny parterowy z poddaszem mieszkalnym, murowany kryty eternitem, wyposażony w instalację elektryczną i wodę.	stan techniczny dostateczny	277,53 m ²
5.	Siecień 134	3 lokale	Budynek Gminny - Ośrodek Zdrowia. Wyposażony w instalację elektryczną i wodną, stan techniczny	stan techniczny zadowalający	169,48 m ²

Priorytetem dla Gminy jest utrzymanie w należyтым i nie pogarszającym się stanie technicznym obiektów istniejącego zasobu mieszkaniowego zapewniając poprawę bezpieczeństwa ich mieszkańców, zabezpieczanie budynków przed degradacją oraz poprawa ich estetyki.

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego uzależniony jest od wieku budynków, przeprowadzonych w przeszłości remontów oraz stanu ich utrzymania. Każdy z budynków wymaga bieżących napraw i remontów w związku z ich eksploatacją i wykorzystaniem. Potrzeby remontowe budynków i lokali wynikają także z konieczności utrzymania stanu technicznego budynków na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo, ochronę zdrowia, życia ludzi i mienia w okresie jego użytkowania. Potrzeby w zakresie remontów budynków i lokali mieszkalnych określone są w oparciu o wyniki corocznych i pięcioletnich przeglądów technicznych wykonywanych zgodnie z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane, ekspertyz i nakazów instytucji zewnętrznych oraz wyników systematycznej kontroli budynków

11. POMOC SPOŁECZNA

11.1. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, które mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości.

W Gminie Brudzeń Duży liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Płocku na koniec 2021 r. uległa zmniejszeniu w porównaniu do roku 2020 o 16 osób i wynosiła 309 osób, co stanowi 3,81 % ogółu mieszkańców gminy, w tym: 203 kobiety. Stopa bezrobocia w powiecie płockim stanowi 10,5%, w gminie Brudzeń Duży – około 3,81%, w województwie mazowieckim: 4,6% w Polsce: 5,4%.

System pomocy społecznej objął wsparciem 175 rodzin liczących 431 osób w rodzinach. Do Ośrodka wpłynęło 330 wniosków o pomoc, pracownicy socjalni sporządzili 382 wywiady środowiskowe, wydanych zostało 471 decyzji administracyjnych w tym 2 decyzje w całości odmowne.

Tabela 38. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych - ogółem	257	175	431
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	149	366

Jednym z warunków uzyskania świadczeń z pomocy społecznej jest wystąpienie co najmniej jednej z przyczyn określonej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, które przedstawia tabela. 2.

Tabela 39. Przestanki uzasadniające przyznanie pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	
ubóstwo	115	272	
sieroctwo	0	0	
bezdolność	1	1	
bezrobocie	70	196	
długotrwała lub ciężka choroba	92	205	
niepełnosprawność	61	116	
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	22	66	
w tym:	rodziny niepełne	20	52
	rodziny wielodzietne	2	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	134	
w tym: wielodzietność	23	122	
alkoholizm	6	12	
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	3	
narkomania	1	3	

sytuacja kryzysowa	0	0
przemoc w rodzinie	0	0
zdarzenia losowe	4	9

Analiza danych pozwala stwierdzić, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest ubóstwo związane z problemem długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz bezrobocia. Problem długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności jest skutkiem starzenia się społeczeństwa oraz zagrożeń cywilizacyjnych. Zachorowanie członka rodziny wpływa często na obniżenie się statusu rodziny w związku z utratą bądź rezygnacją z zatrudnienia. Problem bezrobocia występuje na czwartym miejscu, jest najłatwiejszy do zdiagnozowania, z nim utożsamiają się klienci, potwierdzają go także dokumenty z urzędu pracy. Problem bezrobocia rzadko występuje w odosobnieniu. Brak pracy powoduje stałe obniżanie się standardu życia środowisk rodzinnych i w rezultacie nie rzadko pojawiają się takie problemy jak: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienia.

Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest plan finansowy opracowany na każdy rok budżetowy.

Budżet GOPS w 2021 r. wynosił: 13 621 386,11 zł i został wykonany w wysokości: 13 544 549,36 zł to jest w 99,44%. Na budżet składały się środki finansowe pochodzące z budżetu gminy - zadania własne, z budżetu Wojewody - dotacja zadań własnych z budżetu państwa, z budżetu Wojewody – zadania zlecone z budżetu państwa

1. Zadania zlecone gminie

• Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę. Bezpośrednim organizatorem zadania w gminie może być ośrodek pomocy społecznej lub zadanie to może zostać zlecone podmiotom zewnętrznym.

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi może być przyznana osobom, które wymagają wsparcia innych osób, a rodzina nie może go zapewnić. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są w miejscu zamieszkania osoby chorej, na podstawie pisemnej decyzji administracyjnej, poprzedzonej złożeniem kompletnego wniosku i przeprowadzeniem przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu m.in. pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedę, terapeutę zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- **osób dorosłych**, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
  - chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne)
  - upośledzonych umysłowo,
  - osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- **w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi**, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

W 2021 r. świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 1 dziecka w okresie od 01.01.2021 r. do 31.08.2021 r. Koszt świadczonych usług specjalistycznych w 2021 r. wynosił **9 600,00 zł.**

Świadczenia wychowawcze program „rodzina 500+”

W 2021 roku w ramach programu wydatkowana została kwota ogółem: 9 095 300,00 zł, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych: 9 018 055,68 zł dla 1449 dzieci z 972 rodzin. Programem 500+ w gminie objęte zostały wszystkie dzieci do 18 roku życia. Kwotę: 77 244,32 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych tj. wynagrodzenie dla pracownika, szkolenie, koszty związane z przygotowaniem stanowiska pracy.

- **Świadczenia rodzinne**

W 2021 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało 371 rodzin. Wypłacono 9211 świadczeń rodzinnych na kwotę: 2 262 003,43 zł, zasiłek rodzinny otrzymało – 199 rodzin, zasiłek pielęgnacyjny - 167 osób, świadczenie pielęgnacyjne – 36 rodzin, specjalny zasiłek opiekuńczy – 8 rodzin, zasiłek dla opiekunów – 2 osoby, świadczenie rodzicielskie – 46 osób. W sprawie świadczeń rodzinnych wydanych zostało łącznie 410 decyzji administracyjnych. Ponadto świadczeniobiorcy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych zwrócili kwotę: 2 033,00 zł.

- **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego**

W 2021 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano decyzją dla dzieci z 21 rodzin na kwotę: 147 672,71 zł. Wypłacono 352 świadczenia w tym: dla osób w wieku 0-17 lat – 248 świadczeń, dla osób w wieku 18-24 lata – 104 świadczeń. Wydano 59 decyzji administracyjnych.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne**

W 2021 roku opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne na ogólną kwotę 10 092,96 zł.

- **Karta dużej rodziny**

W 2021 roku o wydanie Karty Dużej rodziny wpłynęło 17 wniosków, karty w formie tradycyjnej wydano dla 45 osób w tym: 19 rodziców i 26 dzieci oraz 41 kart w formie elektronicznej. Koszt programu wyniósł – 182,11 zł.

- **Program dobry start (wyprawka 300 +)**

Program „Dobry start” finansowany jest ze środków budżetu państwa. W 2020 roku w ramach programu wydatkowana została kwota ogółem: 337 900,00 zł, z tego na wypłatę świadczeń: 327 000,00 zł dla 1090 dzieci z 737 rodzin. Kwotę: 10 900,00 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą świadczeń tj. wynagrodzenie dla pracownika, szkolenie, koszty związane z przygotowaniem stanowiska pracy.

2. Zadania własne gminy

- **Placówki opiekuńczo-wychowawcze**

W 2021 r. za pobyt 4 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej Ośrodek wydatkował kwotę – 109 329,78 zł.

- **Domy pomocy społecznej**

W 2021 roku ze środków własnych gminy za pobyt 8 osób w Domach Pomocy Społecznej wydatkowano: 232 249,53 zł, w tym: za 3 osoby w DPS Zakrzewo, 1 osoba DPS Wyszogród, 4 osoby DPS Brwilno.

- **Rodziny zastępcze**

W 2021 r. za pobyt 5 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej Ośrodek wydatkował kwotę - 34 401,18 zł.

- **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie**

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 roku ze środków własnych gminy wydatkowano ogółem: 3 696,53 zł, z czego 1 100,00 zł przeznaczono na szkolenia dla pracowników oraz 2 596,53 zł na zakup oprogramowania.

- **Wspieranie rodziny**

W ramach realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 821 z późn.zm.), która zobowiązała gminy do organizacji pieczy zastępczej i wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w 2021 roku w wydatkowano ogółem 71 547,64 zł. w tym: ze środków własnych gminy: 70 473,85 zł i z dotacji wojewody: 1 073,79 zł. Wydatkowane środki przeznaczono na wynagrodzenie dla asystenta rodziny, który pracował z 12 rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne**

W 2021 roku opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej na ogólną kwotę 18 322,37 zł.

- **Zasiłki i pomoc w naturze**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym w 2021 roku na wypłatę świadczeń w formie zasiłków z pomocy społecznej wydatkował kwotę: 118 336,97 zł, w tym, z budżetu wojewody : 34 160,97 zł, z budżetu gminy 84 176,00 zł.

- **Zasiłek okresowy**

Na zasiłki okresowe Ośrodek wydatkował kwotę 34 160,97 zł, z tego ze środków własnych gminy w kwocie 0,00 zł oraz środki z budżetu wojewody w kwocie 34 160,97 zł. Zasiłki okresowe przyznano dla 28 rodzin liczących 60 osób, wypłacono 98 świadczeń z tytułu: bezrobocia – dla 27 rodzin, długotrwałej choroby – dla 1 rodziny.

- **Zasiłek celowy**

Pomoc w formie zasiłków celowych przyznano dla 129 rodzin liczących 339 osób. Ogólna kwota jaką wydatkowano na zasiłki celowe wynosiła – 84 176,00 zł, w tym wypłacono specjalne zasiłki celowe, przyznane rodzinom przekraczającym kryterium dochodowe uprawniające do pomocy, lecz znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Pomoc została przyznana dla 26 rodzin na kwotę 12 250,00 zł. Zasiłki celowe przyznawano na zakup opału na okres zimowy, zakup leków i odzieży, zakup żywności, na opłaty za energię elektryczną.

- **Dodatki mieszkaniowe**

W 2021 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę: 1 528,50 zł przyznane dla 1 rodziny w ilości 6 świadczeń. Przyjęto 1 wniosek i wydano 1 decyzję.

- **Zasiłek stały**

W 2021 r. zasiłek stały był w dotowany ze środków wojewody. Pomoc w tej formie przyznano dla 35 osób w tym: dla 29 osób samotnie gospodarujących i dla 6 osób pozostających w rodzinie. Wypłaconych zostało 341 świadczeń na kwotę: 182 797,00 zł.

- **Usługi opiekuńcze**

Usługi opiekuńcze świadczone były w 13 środowiskach, w tym, dla 13 osób samotnych. Na wynagrodzenia dla opiekunek świadczących usługi opiekuńcze wydatkowano ogółem: 127 582,85 zł, w tym: 18 899,15 zł – składki ZUS.

3. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” ma na celu wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego

pozbawionym, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

Ogółem na program w 2021 roku wydatkowano kwotę: 123 573,20 zł w tym: z dotacji wojewody: 88 080 zł, udział środków własnych gminy wynosił: 35 493,20 zł. co stanowi 20 % ogółu wydatków na dożywianie. Programem dożywiania objęto 183 osób.

Dożywianie w formie posiłku prowadzone było w 5 placówkach szkolnych na terenie gminy, w tym: w 3 szkołach i 2 przedszkolach, oraz w szkołach podstawowych, szkołach ponadgimnazjalnych i szkołach ponadpodstawowych poza terenem gminy, do których uczęszczali uczniowie naszej gminy. Pomocą w postaci posiłku w szkole objęto 88 uczniów. Na zakup posiłków w szkołach wydatkowano kwotę – 27 249,00 zł, w tym ze środków własnych gminy – 7 997,00 zł, z dotacji wojewody – 19 252,00 zł. Przeciętny koszt jednego posiłku wyniósł: 4,37 zł.

Ponadto w ramach programu decyzją przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na zakup produktów żywnościowych dla 88 rodzin. Wydatkowano ogółem kwotę 93 560,00 zł, w tym: 67 170,00 zł – ze środków własnych gminy i 26 390,00 zł – ze środków wojewody. Koszt jednego świadczenia wynosił: 206,53 zł.

11.2. Gminne programy wspierania rodziny

1. Program wspierania rodziny w 2021 roku

Tabela 40. Działania w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

Lp.	Cele	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności na rzecz rodzin wychowujących dzieci	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	GOPS, GKRPA, szkoły, Urząd Gminy, ZI	<ul style="list-style-type: none"> Rozpowszechnianie w środowisku lokalnym tj. w szkołach na terenie gminy materiałów profilaktycznych i informacyjnych. Placówki oświatowe z terenu gminy Brudzeń Duży prowadzą z uczniami zajęcia profilaktyczne z zakresu sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, przejawami przemocy i innymi sytuacjami nieakceptowanymi społecznie w formie pogadanek, warsztatów, konkursów. Realizowano programy i zajęcia profilaktyczne: „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” w szkole oraz „Nikotynizm”, „Alkoholizm”, „Narkomania”. Prowadzono zajęcia dot. problematyki cyberprzemocy, radzenia sobie z agresją, przemocą i zagrożeniami Internetu.

		Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie marginalizowanej lub zagrożonej kryzysem	GOPS, szkoły,	<ul style="list-style-type: none"> • 11 rodzin z dziećmi objętych jest stałym monitoringiem przez pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych.
2.	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych	Praca z rodziną: konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (socjalne, psychologiczne, prawne, zawodowe)	GOPS, GKRPA, PUP, szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownicy socjalni udzieliли wsparcia w formie pracy socjalnej dla 149 rodzin. • W Punkcie Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy pracowali specjaliści świadcząc pomoc osobom i rodzinom z terenu gminy. Psycholog przyjął 18 osób i przeprowadził 25 konsultacji, w tym: 5 konsultacja z dzieckiem do 18 roku życia. Terapeuta ds. uzależnień prowadził konsultacje w sposób zdalny w zależności od potrzeb udzielił 39 porad, 4 osoby zostały skierowane do OIK w Płocku
		Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS	<ul style="list-style-type: none"> • 12 rodzin objętych było wsparciem asystenta rodziny, • 22 rodziny objęto pomocą ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze.
		Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: udzielanie pomocy w formie zasiłków, pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach, pomoc w formie stypendiów i wyprawek szkolnych, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	GOPS, BOSS, szkoły, organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> • W 2021 r. wsparciem z pomocy społecznej objętych zostało 175 rodzin: zasiłek stały otrzymało 35 osób; zasiłek okresowy – 28 rodzin; zasiłek celowy- 129 rodzin; usługi opiekuńcze - 13 osób; specjalistyczne usługi opiekuńcze- 1os.; dożywianiem w szkole objętych zostało 88 uczniów; z puli dyrektora korzystało 7 uczniów; pomocą w formie zasiłku celowego na zakup żywności objęto 183 osoby; w ramach aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych skierowano 8 osób do prac społecznie-użytecznych. • Ze środków BOSS wypłacono: stypendia socjalne dla 50 uczniów; stypendia za wyniki w nauce otrzymało 149 uczniów, za osiągnięcia sportowe otrzymało 16 uczniów, zasiłki szkolne 5 uczniów.

	Przyznawanie i wypłacanie świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o funduszu alimentacyjnym, ustawy o dodatkach mieszkaniowych	GOPS	<ul style="list-style-type: none"> • Ze świadczeń rodzinnych korzystało 371 rodzin w tym: zasiłek rodzinny wypłacono dla – 199 rodzin; zasiłek pielęgnacyjny otrzymało – 167 osób; świadczenie pielęgnacyjne – 36 rodzin; specjalny zasiłek opiekuńczy – 8 rodzin; zasiłek dla opiekunów – 2 osoby; świadczenie rodzicielskie – 46 osób; jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 35 rodzin. • 21 rodzin otrzymało świadczenie z funduszu alimentacyjnego. • Dla 45 osób wydano Kartę Dużej Rodziny, w tym: dla 19 rodziców i 26 dzieci. • 1 rodzina otrzymała wsparcie finansowe w formie dodatków mieszkaniowych. • Pomoc w formie świadczenia wychowawczego z Programu Rodzina 500+ przyznano dla 1449 dzieci.
	Podejmowanie działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	GKRPA, Urząd Gminy, GOPS, szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Paczki bożonarodzeniowe dla dzieci z terenu gminy 280 szt. • GKRPA przeprowadziła w szkołach z terenu gminy konkurs o tematyce profilaktycznej pn. „Liderzy zdrowia”.
	Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi	GOPS, GKRPA, ZI	<ul style="list-style-type: none"> • Odbyły się 2 spotkania w ramach: „Grupa wsparcia dla nieaktywnych kobiet” – uczestniczyły 3 osoby. • Rodziny mające problemy wychowawcze są kierowane do specjalistów na terenie powiatu plockiego (11 osób).
	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	GOPS, ZI, GKRPA, PCPR,	<ul style="list-style-type: none"> • Założono 14 NK - „A” wszczynających procedurę w 14 rodzinach; wypełniono 12 NK - „C” i 10 NK - „D”. • Skierowano 3 wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny.

		Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	GKRPA, Policja, GOPS, szkoły, Urząd gminy	<ul style="list-style-type: none"> Szkoły: spotkania młodzieży z policjantami- edukacja prawna, ustawa o nieletnich, konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy i zachowań niebezpiecznych; Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w eliminowaniu napięć na tle problemów szkolnych i rodzinnych. Rozmowy interwencyjne i wspierające w sytuacjach trudnych; Zajęcia warsztatowe- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży.
3.	Zapewnienie opieki, wychowania oraz wsparcia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej i w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Urząd Gminy, GOPS, PCPR	<ul style="list-style-type: none"> 4 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 5 dzieci przebywało w rodzinie zastępczej.
		Pomoc usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w podjęciu zatrudnienia, uzyskaniu mieszkania, integracji ze środowiskiem	Urząd Gminy, PCPR, PUP, GOPS	<ul style="list-style-type: none"> PCPR udzielił pomocy na usamodzielnienie dla 4 osób; pomoc na kontynuowanie nauki otrzymało 4 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, 1 wychowanek instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pomoc rzeczową otrzymał 1 wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego. Na terenie gminy funkcjonowały 3 rodziny zastępcze.
4.	Poprawa jakości współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi	Stała współpraca organizacji pozarządowych, szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, PCPR, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego,	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> W 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 spotkania, Grupy Robocze odbyły 46 spotkania, W ramach współpracy ze szkołami przeprowadzono rozmowy z psychologami i pedagogami, które dotyczyły wymiany informacji, wskazanie potrzeby udzielenia rodzinom pomocy lub podjęcie interwencji. Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny pozostają w stałym kontakcie z psychologami i pedagogami szkolnymi (bieżące rozwiązywanie problemów, wzajemna pomoc dotycząca kryzysowych sytuacji itp.)
		Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny, rodzin wspierających i innych specjalistów)		<ul style="list-style-type: none"> W 2021 roku z uwagi na epidemię COVID-19 głównie odbywały się szkolenia on-line. Asystent rodziny uczestniczył w 3 szkoleniach, pracownicy socjalni w 4 szkoleniach, członkowie GZI w 1 szkoleniu.

2. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 roku

Tabela 41. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021

Lp.	Cele	Zadania	Realizacja działań
Koordynacja lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
1.	Zacieśnienie systemu wzajemnej współpracy poszczególnych instytucji z terenu gminy w zakresie przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> • cykliczne spotkania zespołu interdyscyplinarnego oraz jego grup roboczych, • Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, • opracowywanie programów, działań w tym edukacyjnych, akcji informacyjnych w zależności od potrzeb występujących w środowisku lokalnym, 	<ul style="list-style-type: none"> • Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego tj. 24.03.2021 r., 09.06.2021 r., 2-8.09.2021 r., 15.12.2021 r.. • GKRPA przeprowadziła w szkołach z terenu gminy konkurs o tematyce profilaktycznej pn. „Liderzy zdrowia”.
2.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, • monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą , • opracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach, • inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, • prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • powoływanie grup roboczych (interwencyjnych) w celu rozwiązywania indywidualnych przypadków przemocy, 	<ul style="list-style-type: none"> • praca specjalistów: psycholog, prawnik, terapeuta 1- 2 razy w miesiącu (25 os.); • praca członków ZI i Grup roboczych w indywidualnych przypadkach, (odbyło się 45 spotkań GR); • tworzenie planów pomocy w indywidualnych przypadkach; • W 14 rodzinach w związku z przemocą wszczęto 14 procedur "Niebieskie karty"; • udzielanie pomocy w ramach prowadzonej procedury "Niebieskie Karty" osobom dotkniętym przemocą w rodzinie przez specjalistów w grupach roboczych- utworzono 13 grup roboczych;
3.	Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy lokalnej kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie- współpraca między służbami, szkolenia, kursy, konferencje tematyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział pedagogów w szkoleniach m.in. „Przeciwdziałanie zjawiskom agresji i przemocy, dyskryminacji i wykluczenia w szkole”, „Przeciwdziałanie dopalaczom i innym środkom psychotropowym”, • podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez udział w szkoleniach i seminariach.
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
4.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • praca socjalna z osobami doznającymi przemocy, • kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy, działającego w ramach Punktu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Brudzeniu Dużym, • współpraca z instytucjami z terenu powiatu plockiego prowadzącymi 	<ul style="list-style-type: none"> • ciągła praca socjalna pracowników socjalnych w środowisku – rozmowy wspierające z rodzinami, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych itp. (179 rodzin); • w ramach procedury "Niebieskie karty" praca z indywidualnym przypadkiem (16 rodzin); • założono 14 NK „A”, 12 NK „C” i 10 NK „D”;

	<p>hostele, domy samotnej matki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, • prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy przy współpracy innych instytucji, • udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych, • nawiązanie współpracy z podmiotami podejmującymi działania w zakresie przemocy domowej, • rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, • dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie oraz umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy. 	<p>- 17 osób skierowano na działania terapeutyczne do specjalistów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • W Punkcie Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy pracowali specjaliści świadcząc pomoc osobom i rodzinom z terenu gminy. Psycholog przyjął 18 osób i przeprowadził 25 konsultacji, w tym: 5 konsultacja z dziećmi i młodzieżą do 18 roku życia. Z uwagi na COVID -19 terapeuta ds. uzależnień pracował z osobami zdalnie-udzielił 39 porad. • na bieżąco udzielano informacji w zakresie przemocy w rodzinie osobom zgłaszającym się do ośrodka pomocy; • zamieszczenie na stronie internetowej GOPS: www.brudzenduzy.naszops.pl informacji o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o instytucjach świadczących pomoc dla mieszkańców gminy;
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej		
5.	<p>Edukacja środowiska lokalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy (rozwijanie samoświadomości, asertywności, zaradności emocjonalno-społecznej wśród osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą), • przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, • zamieszczanie w gablocie informacyjnej w GOPS Brudzeń Duży informacji o lokalnym systemie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą
		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie informacji na bieżąco podczas cyklicznych spotkań z pedagogami szkolnymi (spotkania odbywały się w sposób zdalny) • rozpowszechniono w szkołach materiałów profilaktycznych (ulotki, plakaty, broszury) „Reaguj na przemoc”, „Stop dopalaczom”, „nie biorę, nie palę, nie piję”, pracownicy socjalni przekazywali informacje w rozmowie z rodzinami; • systematyczne zamieszczanie w gablocie informacyjnej w GOPS Brudzeń Duży informacji o lokalnym systemie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

<p>6.</p>	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca ze szkołami, świetlicami środowiskowymi, • edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, przejawami przemocy, sytuacjami nieakceptowanymi społecznie. 	<p>Zajęcia i działania profilaktyczne: <u>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brudzeniu Dużym:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • „Dzień bezpiecznego Internetu”- działania na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci do zasobów internetowych, zapoznanie rodziców z problematyką bezpieczeństwa online-zapobieganie przemocy słownej).- 268 os. • Realizacja projektu „Dzień dobrego słowa” dotyczący hejtu i przemocy słownej”-268 os. • Profilaktyczny spektakl teatralny „W leśnym sądzie niejedyn bohater dziś zasiądzie”-kl. I-III-128 os. • Akcja „Pomyśl zanim wrzucisz”-działania profilaktyczne związane z używaniem Internetu-268 os. • Projekt „Zacznij dobrze dzień” -budowanie pozytywnych relacji osobistych, przeciwdziałanie przemocy-268 os. • Program profilaktyki uzależnień „Bieg po zdrowie”- 117 os. • Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie”- 63 os. • „Nie pal przy mnie proszę”- program edukacji antynikotynowej dla uczniów i rodziców-63 os. • „Słowa mają moc”-zajęcia warsztatowe dot. hejtu i przemocy słownej wśród dzieci i młodzieży-22 os. • Ogólnopolski program społeczny „Bądź kumplem- nie dokuczaj”-zapobieganie przemocy-Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.- 128 os. • Projekt Szkoła Myślenia Pozytywnego-komunikacja bez przemocy i mediacje w szkole dbającej o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży-268 os. • „Żyj pełnią życia bez uzależnień”-profilaktyka uzależnień. Warsztaty prowadzone przez MWOMP.-117 os. • „Debata”-profilaktyka wczesnej inicjacji alkoholowej. Warsztaty prowadzone przez fundację Na Temat-Pracownia Profilaktyki i terapii Uzależnień oraz przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Płocku- 117 os. • Warsztaty profilaktyki uzależnień „Smak Życia- czyli debata o dopalaczach. Fundacja
-----------	---	--	--

			<p>Na Temat- Pracownia Profilaktyki- 14 os.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badania ankietowe oraz lekcje profilaktyczne nt.: „Ja i używki”. Konkurs plastyczny- 63 os. • „Światowy Dzień Życzliwości”-zajęcia profilaktyczno-wychowawcze-komunikacja bez przemocy-268 os. • Światowy Dzień Tolerancji-zajęcia wychowawczo -profilaktyczne- komunikacja bez przemocy- 268 os. • „Prawa Moje Twoje Nasze”- zajęcia wychowawczo-profilaktyczne- 268 os. • Ogólnopolski program społeczny „Bądź kumplem nie dokuczaj”-zapobieganie przemocy.-259 os. • „Światowy Dzień Życzliwości-akcja wychowawcza-przeciwdziałanie przemocy- 259 os. • „Światowy Dzień tolerancji”-akcja wychowawcza-przeciwdziałanie przemocy- 259 os. • „Prawa i obowiązki dziecka”-zajęcia wychowawczo-profilaktyczne- 259 os. • Lekcje profilaktyczne na temat radzenia sobie z agresją i przemocą.-259 os. <p>W ramach działalności świetlicy szkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sposoby rozwiązywania konfliktów bez przemocy. Opanowanie i przewycięzanie złości i agresji poprzez ćwiczenia „ Kartka Złości”-40 os. • „Bądź życzliwy”-zapobieganie przemocy słownej-40 os. • Zasady Fair-play- czym są i dlaczego należy ich przestrzegać- 40 os. • Co to znaczy być kulturalnym? Zajęcia edukacyjne- 40 os. <p>Dodatkowo szkoła realizowała spotkania edukacyjne i doradcze dla rodziców dotyczące zapobiegania agresji, radzenia sobie z emocjami, przestrzegania przed używkami i uzależnieniami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sikorzu:</u> • Spotkania z Policją dotyczące przeciwdziałania agresji, przemocy w tym cyberprzemocy oraz dopalaczy-5 kl. • Realizacja programów profilaktycznych dotyczących dbania o zdrowie, prawidłowe odżywianie. • Organizacja festynu rodzinnego „Aktywniej po zdrowie”- propagowanie zdrowego stylu życia, alternatywnych form zachowania
--	--	--	--

			<p>wobec przemocy i agresji, uczenie tolerancji-cała szkoła.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja czasu wolnego dla uczniów propagujące zachowania bez przemocy i agresji (zajęcia taneczne, piłka siatkowa i nożna itp.). • Warsztaty „Zamiast hejtu” zapoznanie uczniów z pojęciami „hejtowanie”, „mowa nienawiści”-prezentacja sposobów reagowania-ofiary oraz świadka, kształtowanie oraz promowanie postaw empatycznych- 5 kl. • Zachęcanie dzieci do alternatywnego spędzania czasu bez komputera-propagowanie codziennego czytania książek-2kl. • Program „ Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej”-dotyczący radzenia sobie ze stresem i przemocą- 4kl. • W ramach świetlicy szkolnej i środowiskowej odbywały się cykliczne spotkania i zajęcia dotyczące radzenia sobie z agresją poprzez rozwijanie własnych zainteresowań.-123 os. <p><u>Szkoła Podstawowa w Siecieniu.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazywam swoje emocje”-prelekcje przedstawiające różne metody walki ze stresem. Kształtowanie umiejętności nazywania własnych emocji oraz sposobów ich kontrolowania-kl. I-III. • „Jestem bezpieczny w sieci”-projekcja filmu edukacyjnego o cyberbezpieczeństwie-kl.I-III • Profilaktyka uzależnień-tworzenie prac plastycznych w formie plakatów przedstawiających skutki uzależnień od tytoniu, alkoholu i narkotyków-kl. I-III. • Projekt „Komputer-pomoc czy zagrożenie?”-rozmowy nauczające, wskazywanie „za” i „przeciw”-filmy edukacyjne o cyberprzemocy- kl.VI. • Jak bezpiecznie poruszać się w Internecie? Bezpiecznie i kulturalnie w sieci. Czy pamiętam zasady bezpiecznego i kulturalnego korzystania z Internetu? Kl. V, VIIa. • Jestem przyjacielem, jak rozmawiać z kolegami? Zgadnij, kto to powiedział?-zajęcia integracyjne. Zdrowotne, społeczne i moralne następstwa uzależnień różnego typu. Rdzenie sobie z własną i cudzą agresją- kl. VIIa.
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie rady pedagogicznej i rodziców z zakresu niebezpieczeństwa używania narkotyków i dopalaczy. • Pedagogizacja dotycząca cyberbezpieczeństwa-filmy edukacyjne dla rodziców. • Ciągła praca z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
--	--	--	--

11.3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

1) Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Brudzeń Duży za rok 2021.

Problemy wynikające z picia alkoholu oraz stosowania środków uzależnionych stanowią obecnie jedną z ważnych kwestii społecznych. Zjawiska te mają, bowiem istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia Polaków, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy a także relacje interpersonalne w środowisku społecznym.

Picie alkoholu i zażywanie środków odurzających w dalszym ciągu postrzegane są, jako swoisty sposób na życie, odtrutka na nudę, sposób na rozwiązanie problemów.

Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany w oparciu o rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ustawę

z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.

Uchwałą Rady Gminy w Brudzeniu Dużym Nr XXIV/173/20 z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie ustalenia na terenie Gminy Brudzeń Duży maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przyjęto limit łączny 150 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% i powyżej 18% zawartości alkoholu, a w 2021 r. wykorzystano – 56:

- 45 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (bary, restauracje).

Realizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Odbiorcami programu są: dzieci i młodzież szkolna, osoby nadużywające alkoholu i ich rodziny, społeczność lokalna tut. gminy.

- Cele ogólne:
  - zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy,
  - zapobieganie uzależnień, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
  - zapobieganie spożywania alkoholu, szczególnie przez dzieci i młodzież,
  - zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów,
  - zwiększenie form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w oparciu o programy profilaktyczne.
- Cele szczegółowe:
  - zwiększenie bezpieczeństwa środowiska rodzinnego,
  - propagowanie w społeczności lokalnej abstynencji i trzeźwości.

Zadania Programu stanowią integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brudzeń Duży na lata 2017-2027.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, a także realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, należy do zadań własnych gminy (art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

W szczególności zadania te obejmują:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń spełniających kryteria merytoryczne i finansowe oraz zapewniających tym samym profesjonalny poziom realizacji programu i mających w statucie zapis dotyczący działalności na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zamierzone efekty programu - Ograniczenie dostępności alkoholu

Zakłada się, że realizacja programu doprowadzi do:

- lepszego zrozumienia środowiska lokalnego i dynamiki zjawiska uzależnienia,
- zapobiegania i reagowania na wszelkie formy uzależnień,
- stworzenia systemu pomocy i zapobiegania wszelkiej formie uzależnień,
- współpraca różnych systemów wsparcia (psychologicznego, socjalnego i prawnego) i instytucji pomocowych.

2) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Brudzeń Duży na rok 2021.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest sporządzony na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Głównym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów.

- Cele szczegółowe programu:
  - Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych;
  - Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych;
  - Pogłębienie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii;
  - Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych;
  - Zwiększenie liczby i zróżnicowania dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii;
  - Opracowanie standardów postępowania leczniczego, rehabilitacyjnego i programów ograniczania szkód zdrowotnych;
  - Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych poprzez rozwój specjalistycznych placówek i programów;
  - Wprowadzenie systemu szkoleń dla personelu prowadzącego leczenie, rehabilitację i programy ograniczania szkód zdrowotnych;
  - Ograniczenie dostępności narkotyków dla indywidualnych użytkowników;
  - Poprawa współdziałania odpowiednich służb;
  - Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o narkotykach i narkomanii;
  - Ocena i interpretacja trendów epidemiologicznych (rozmiary zjawiska, wzory używania, zachowania ryzykowne) oraz identyfikacja nowych zjawisk na scenie środków odurzających i związanych z tym nowych zagrożeń.

- Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:
  - Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
  - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
  - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
  - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
  - Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

11.4. Ochrona zdrowia

ZDROWIE - Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. jest podmiotem leczniczym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. nr 1 12 poz. 654 z późn.zm.) Został utworzony przez Gminę Brudzeń Duży z przekształcenia SP ZOZ w Brudzeniu Dużym w Spółkę z 100% udziałem Gminy. Prezesem Zarządu Spółki ZDROWIE jest Pani Bożena Wrześniewska.

Miejscem udzielania świadczeń zdrowotnych jest siedziba Spółki:

ul. Jana Pawła II 2, 09-414 Brudzeń Duży;

Filia Sikórz: Sikórz 84, 09-413 Sikórz;

Filia Siecień: Siecień 134, 09-413 Sikórz.

Świadczenia zdrowotne są realizowane w ramach wizyt ambulatoryjnych oraz domowych na usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, leczenia stomatologicznego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i pielęgniarskiej opieki długoterminowej w godzinach pracy poszczególnych komórek organizacyjnych.

Celem Spółki jest udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz promocja zdrowia.

Zadaniem Spółki są działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Promocja zdrowia jako działania umożliwiające poszczególnym osobom i społeczności zwiększanie kontroli nad czynnikami warunkującymi stan zdrowia i przez to jego poprawę, promowanie zdrowego stylu życia oraz środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu.

Spółka świadczy ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w następujących zakresach:

- podstawowa opieka zdrowotna
  - świadczenia lekarza poz;
  - świadczenia pielęgniarki poz;
  - świadczenia położnej poz;

- świadczenia pielęgniarki medycyny szkolnej;
- program profilaktyki chorób układu krążenia;
- transport sanitarny w poz;
  - leczenie stomatologiczne
- świadczenia ogólnie stomatologiczne;
- świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18 r. ż.;
- świadczenia w zakresie ortodoncji;
  - pielęgniarska opieka długoterminowa domowa,
  - profilaktyczne programy zdrowotne,
- profilaktyka chorób odżywczych;
  - ambulatoryjna opieka specjalistyczna,
- świadczenia otolaryngologii;
- świadczenia neurologii;
- świadczenia reumatologii;
- świadczenia chirurgii dziecięcej.

Liczba pacjentów korzystających z usług zakładu w roku 2021 wyniosła 4 926, a liczba udzielonych świadczeń 28 779.

W tym w ramach:

- POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) liczba pacjentów wynosiła 4 112, a liczba udzielanych świadczeń 26 189;
- AOS (ambulatoryjnej opieki specjalistycznej) liczba pacjentów wynosiła 814, a liczba udzielanych świadczeń 2 590;
- Stomatologii liczba pacjentów 1102, liczba udzielanych świadczeń 10 730.

W 2021 r. udzielono 26 189 porad, które dotyczyły najczęściej przeziębień, zakażeń górnych dróg oddechowych i samoistnego ciśnienia tętniczego, w tym 2 386 teleporad, które w dobie pandemii usprawniały pracę i minimalizowany ryzyko zakażenia m. in. COVID-19.

Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych z środków publicznych ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów nieodpłatnie.

Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej świadczy usługi dla 5195 pacjentów, w tym 140 podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Brwilnie. Opiekę lekarską zapewniają: lekarze rodzinni, pediatrzy, lekarze chorób wewnętrznych, chirurg dziecięcy, kardiolog, urolog, lekarz medycyny ogólnej.

Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej wykonywane są w godzinach:

Brudzeń Duży: pon.-pn 8:00- 18:00;

Sikórz: pon.-pn 8:00- 12:00;

Siecień: pon.-pn 8:00- 12:00.

Opieka przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania sprawowana jest w szkołach:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brudzeniu Dużym, 09-414 Brudzeń Duży, ul. Płocka 12;

- Szkoła Podstawowa w Siecieniu, Siecień 84, 09-411 Biała;
- Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu Sikórz 85, 09-411 Biała;
- Szkoła Podstawowa w Maszewie Dużym, ul. Szkolna 14, 09-400 Maszewo Duże.

Opiekę stomatologiczną na terenie gminy w strukturze Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki zdrowotnej zapewniało dwóch lekarzy w:

- Poradnia stomatologicznym w Przychodni w Brudzeniu Dużym:
  - świadczenia ogólnostomatologiczne;
  - świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18 r.ż.;
  - świadczenia ogólnostomatologiczne udzielane uczniom do 18 roku życia;
- Poradnia stomatologiczna w Siecieniu działająca od grudnia 2020 r.
  - świadczenia ogólnostomatologiczne;
  - świadczenia ogólnostomatologiczne udzielane uczniom do 18 roku życia.

Również w Przychodni Brudzeniu Dużym działała Poradnia ortodontyczna dla dzieci i młodzieży.

W Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia umowy funkcjonują następujące poradnie specjalistyczne:

Poradnia Otolaryngologiczna;

Poradnia Neurologiczna.

Rejestracja pacjentów do ww. poradni oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej odbywa się codziennie w godzinach od 7.00 do 18.00 osobiście, telefonicznie lub przez osoby trzecie.

Zdrowie - Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej realizował programy profilaktyczne i zdrowotne finansowane w ramach kontraktu z NFZ:

- Profilaktyka chorób układu krążenia,
- Szczepienia ochronne.

11.5. Działania profilaktyczne gminy w czasie pandemii.

Urząd Gminy w Brudzeniu Dużym w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze RP stanu zagrożenia epidemicznego koronawirusem SARS-CoV-2 począwszy od dnia 17 marca 2020 roku do odwołania wprowadził ograniczenia w dostępie do Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym oraz do jednostek podległych (GOPS, BOSS). Rok 2021 był również czasem, kiedy obowiązywał stan epidemii COVID-19 i obostrzenia zostały utrzymane.

Z uwagi na trwający stan epidemii i rosnącą liczbę zachorowań na terenie całego kraju oraz mając na względzie troskę o zdrowie obsługiwanych mieszkańców i pracowników Urzędu Gminy jak również dbając o ciągłą obsługę Interesantów przy możliwie pełnej obsadzie urzędniczej, wprowadził następujące ograniczenia w obsłudze Interesantów Urzędu Gminy Brudzeń Duży:

- Interesanci byli obsługiwani wyłącznie w wydzielonej strefie obsługi tj. w biurze podawczym budynku Urzędu Gminy;
- Interesanci Urzędu Stanu Cywilnego byli obsługiwani wyłącznie w wydzielonej strefie obsługi tj. w biurze podawczym budynku Urzędu Gminy;
- Interesanci obsługiwani byli pojedynczo;

- Oprócz obowiązku zakrywania nosa i ust był także obowiązek korzystania ze środków dezynfekujących, które znajdowały się przy wejściu do biura podawczego;
- Obowiązywał zakaz swobodnego wstępu Interessantów do pozostałych pomieszczeń Urzędu;
- Kasa Urzędu Gminy Brudzeń Duży była czynna przy zachowaniu obowiązującego reżimu sanitarnego, w biurze podawczym, niemniej jednak, zalecane było dokonywanie płatności w formie bezgotówkowej – przelewem bankowym albo przekazem pocztowym na właściwy rachunek bankowy Urzędu Gminy.

Z początkiem 2021 r. na terenie naszej gminy zostały zorganizowane dwa punkty szczepień przeciw COVID-19, które znajdują się w:

- Przychodni ZDROWIE - Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o., ul. Jana Pawła II 2, 09-414 Brudzeń Duży oraz
- Przychodni Rodzinnej Beata Obernikowicz, ul. Miła 8, 09-414 Brudzeń Duży.

Na szczepienie zapisać się można było:

- dzwoniąc bezpośrednio do Przychodni Zdrowie w Brudzeniu Dużym oraz Przychodni w Sikorzu i Siecieniu;
- dzwoniąc bezpośrednio do Przychodni Rodzinnej Beata Obernikowicz w Brudzeniu Dużym;
- telefonicznie poprzez Infolinię Narodowego Programu Szczepień - 989 lub 22 888 41 11;
- za pośrednictwem Internetowego Konta Pacjenta;
- wysyłając SMS na numer 664 908 556 lub 880 333 333 o treści: SzczepimySie.

10 maja ruszyła rejestracja na szczepienie przeciw Covid-19 dla wszystkich chętnych.

Dla osób posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym o kodzie R lub N lub odpowiednio I grupę z w/w schorzeniami oraz osób mających obiektywne i niemożliwe do przezwyciężenia we własnym zakresie trudności w samodzielnym dotarciu do najbliższego punktu szczepień możliwe było zorganizowanie transportu (dowozu) do punktów szczepień przeciw COVID-19. W tym celu podczas telefonicznego zapisu w Przychodni na szczepienie można było zgłosić również potrzebę zorganizowania transportu, który organizowany był we współpracy Urzędu Gminy z Przychodnią oraz Ochotniczą Strażą Pożarną.

W roku 2021 w Zdrowie-Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej w punkcie szczepień zostało podanych 7039 dawek szczepionek przeciw COVID-19 pacjentom z Gminy Brudzeń Duży i okolic.

Została utworzona Gminna Infolinia ds. Realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 dostępna jest pod nr tel. 24 360 47 20 lub nr tel. 661 554 020 w godzinach pracy Urzędu Gminy Brudzeń Duży.

W związku ze wzrostem zakażeń COVID-19 oraz zaostrzeniem zasad bezpieczeństwa na terenie całego kraju, Urząd Gminy przy współpracy i pomocy Państwa Sołtysów oraz Ochotniczych Stacji Pożarnych z terenu naszej gminy prowadził dystrybucję jednorazowych maseczek ochronnych wśród mieszkańców naszej gminy. Maseczki można było pobrać również w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży.

W związku z akcją szczepień przeciw COVID-19 Wojewoda Mazowiecki ogłosił konkurs ROSNACA ODPORNOŚĆ. Gminy, które osiągną najwyższy wzrost poziomu zaszczepienia swoich mieszkańców przeciw COVID-19 mogły liczyć na nagrody pieniężne. Konkurs został rozstrzygnięty

w oparciu o wzrost poziomu wyszczenia wyrażony w punktach procentowych mieszkańców pełnym cyklem szczepień, liczonym od 1 sierpnia do 31 października br.

Przewidziano trzy kategorie konkursowe: powiaty składające się z trzech gmin, w której nie więcej niż jeden laureat otrzyma nagrodę w wysokości 1.000.000 zł, powiaty składające się z czterech gmin, w której nie więcej niż dwóch laureatów otrzyma nagrody w wysokości kolejno 1.000.000 zł i 500.000 zł, powiaty składające się z co najmniej pięciu gmin, w której nie więcej niż trzech laureatów otrzyma nagrody w wysokości kolejno 1.000.000 zł, 500.000 zł i 250.000 zł. Gmina Brudzeń Duży w związku z tym, że zajęła III miejsce w powiecie otrzymała nagrodę w kwocie 250 000,00 zł.

Rysunek 5 #Szczepimy się

12. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO BRUDZEŃ DUŻY SP. Z O.O.

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brudzeń Duży od 1 kwietnia 2020 r. wykonuje Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. z o.o.

Uchwałą nr 7/2021 z dnia 9 listopada 2021 r. Rady Nadzorczej Spółki Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. w sprawie powołania Prezesa Spółki stanowisko to z dniem 10 listopada 2021 r. objęła Pani Anna Borkowska.

Realizacja powyższych zadań przez Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne realizowane jest na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Brudzeń Duży.

Działalność Spółki prowadzona jest zgodnie z ustawą Kodeksu Spółek Handlowych, ustawą Prawo Wodne, ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, Prawo ochrony środowiska a także innymi aktami prawnymi m.in. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie określania taryf, wzoru wniosków o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Podstawową działalnością Spółki są usługi wodociągowe i kanalizacyjne, które Spółka realizuje zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków na terenie gminy Brudzeń Duży.

Celem działania Spółki jest:

- zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny;
- zapewnienie należytej jakości dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków określonych w obowiązujących przepisach i pozwoleniach oraz odpowiedni sposób monitorowania jakości, zadowalający odbiorców usług;
- rozwój przedsiębiorstwa poprzez ustalenie i realizację polityki inwestycyjnej ustalonej w wieloletnich planach rozwoju i modernizacji;
- racjonalne gospodarowanie powierzonymi zasobami wodnymi;
- ochrona środowiska, szczególnie w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej;
- osiągnięcie niezbędnych przychodów zabezpieczonych na pokrycie wydatków na eksploatację, utrzymanie i rozwój systemów wodociągowo-kanalizacyjnych;
- ochrona interesów odbiorców usług, m.in. poprzez odpowiednią systematykę kosztów, politykę taryfową;
- rozwój usług dodatkowych mających na celu wykorzystania potencjału technicznego i intelektualnego Spółki, których celem jest osiągnięcie odpowiednich zysków i zmniejszanie kosztów działalności podstawowej.

Woda mieszkańcom Gminy i przedsiębiorcom jest dostarczana, po jej uzdatnieniu i uzyskaniu wymaganych parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych z trzech stacji uzdatniania wody, będących własnością Gminy Brudzeń Duży.

- Ujęcie wód podziemnych na **Stacji Uzdatniania Wody w Brudzeniu Dużym** jest usytuowane na działce w centrum Brudzenia, w pobliżu Urzędu Gminy i drogi Płock-Dobrzyń. Pobór wód odbywa się ze studni głębinowych Nr 3 i 4 A z utworów czwartorzędowych. Roczna produkcja wody roku 2021 wyniosła **105 529 m³**.

Na Stacji Uzdatniania Wody w Brudzeniu Dużym w sierpniu 2021r w studni nr 3 została wymieniona pompa. Koszt wymiany wyniósł 10 119,21 zł brutto. W roku 2021 r. na stacji trwały prace modernizacyjne, których inwestorem była Gmina Brudzeń Duży.

- Ujęcie wód podziemnych na **Stacji Uzdatniania Wody w m. Karwosieki Cholewice**, usytuowane na działkach nr 873/3 i 92/2. Pobór wód odbywa się z wykorzystaniem czterech studni głębinowych, oznaczonych numerami 1,2,3,4. Roczna produkcja wody w roku 2021 wyniosła – **159 865 m³**. Najwyższe dobowe pobory wody na tej stacji kształtują się na poziomie 350m³, najniższe na poziomie 230 m³. Natomiast pozwolenie jest wydane na średniodobowy pobór wody wynoszący 665m³.

Na Stacji Karwosieki Cholewice w 2021 roku odnotowano 8 awarii, w związku z powyższym wymienione zostały trzy pompy głębinowe. Łączny koszt wymiany wyniósł 29 144,85 zł brutto.

- Ujęcie wód podziemnych na **Stacji Uzdatniania Wody w Siecieniu** jest usytuowane na działce nr 216/11. Pobór wód odbywa się z wykorzystaniem dwóch studni głębinowych o numerach 2 i 3. Najwyższe średniodobowe pobory wody na tej stacji kształtują się na poziomie ok. 700 m³ najniższe na poziomie ok. 350 m³. Pozwolenie wodnoprawne opiewa na pobór wód wynoszący 808 m³. Roczna produkcja wody w roku 2021 wyniosła – **187 267 m³** i jest najwyższa na terenie gminy Brudzeń Duży. Na Stacji Uzdatniania Wody w Siecieniu w 2021 r. odnotowano 4 awarie. Została wymieniona jedna pompa w studni nr 3, której koszt zakupu wyniósł 12 110,58 zł brutto.

Na terenie gminy Brudzeń Duży zlokalizowane są trzy oczyszczalnie ścieków.

- **Oczyszczalnia Ścieków w Bądkowie Kościelnym**- odprowadzanie ścieków odbywa się z oczyszczalni ścieków typu BIO C150, zlokalizowanej na działce nr 152/1, do wód rzeki Skrwy Prawej w km 27+610 jej biegu. Dopuszczalna ilość ścieków oczyszczonych w oczyszczalni wg pozwolenia wodnoprawnego to $Q^{sr.dob}=150,0$ m³/d. Na oczyszczalni ścieków w roku 2021r odnotowano 2 awarie. W związku ze złym stanem technicznym urządzeń odpowiedzialnych za poprawne procesy technologiczne dokonano zakupu i wymiany mieszadeł oraz dyfuzorów . Koszt zakupu wyniósł 6 285,30 zł brutto.
- **Oczyszczalnia Ścieków w Siecieniu** – odprowadzanie ścieków odbywa się z oczyszczalni ścieków mechaniczno-biologicznej zlokalizowanej na działce nr 166/168, 166/170, 419/1. Dopuszczalna ilość ścieków oczyszczonych w oczyszczalni wg pozwolenia wodnoprawnego to $Q^{sr.dob}= 80,0$ m³/d.

W roku 2021 na oczyszczalni odnotowano jedną awarię. Na Oczyszczalni i przepompowni PS 1 wykonano remont, który polegał na wymianie dwóch pomp.

Koszt remontu wyniósł ok. 25 000,00 zł.

- oraz Mechaniczno-Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Rokicie, właścicielem oczyszczalni jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Rokicie” z/s Rokicie 26, gm. Brudzeń Duży.

Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w roku 2021 wydało 67 warunków technicznych na wykonanie przyłączy. Zrealizowanych zostało 27 przyłączy wodociągowych na terenie Gminy Brudzeń Duży o łącznej długości 1119,80 m .

Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w roku 2021 pobierało opłaty za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na podstawie zatwierdzonej taryfy przez organ regulacyjny decyzją nr WA.RZT.70.500.6.2020 z dnia 02 czerwca 2020 roku Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. Z uwagi, że poprzednie stawki taryfowe zostały zatwierdzone na okres 18 miesięcy i miały obowiązywać do dnia 14 grudnia 2021r. Spółka w miesiącu sierpniu 2021r wystąpiła z wnioskiem o zatwierdzenie nowej taryfy z podwyższonymi stawkami dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na kolejny okres trzech lat. Przedłużenie procedury zatwierdzenia nowych stawek spowodowało, że przez cały 2021 rok opłaty pobierane były na starych zasadach.

Tabela 42.Wysokość cen i stawek opłat za wodę i ścieki (obowiązywała do 31.12.2021 r.)

Wyszczególnienie	Jedn. miary	Wielkość cen i stawek opłat / opłaty abonamentowej
Woda		
Gospodarstwa domowe cele socjalno-bytowe	zł/m ³	3,22 zł/6,95 zł
Cele produkcyjne	zł/m ³	3,45 zł/6,95 zł
Cele socjalno-bytowe (ryczałtowcy)	zł/m ³	3,22 zł/5,67 zł
Cele ppoż wnikające z art. 22	zł/m ³	3,45 zł/1,82 zł
Ścieki		
Ścieki bytowe (odprowadzane do oczyszczalni w Siecieniu)	zł/m ³	6,45 zł/3,54 zł
Ścieki komunalne (odprowadzane do oczyszczalni w Siecieniu)	zł/m ³	6,61 zł/3,54 zł
Ścieki bytowe (odprowadzane do oczyszczalni w Bądkowie Kościelnym)	zł/m ³	6,54 zł/3,54 zł
Ścieki komunalne (odprowadzane do oczyszczalni w Bądkowie Kościelnym)	zł/m ³	6,61 zł/3,54 zł

Spółka na bieżąco usprawnia funkcjonowanie infrastruktury wodociągowej w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody pitnej. W roku 2021r wystąpiła 1 awaria na sieci wodociągowej i 6 awarii na przyłączach, które natychmiast przez pracowników Spółki były usuwane.

Spółka w 2021 r. zakończyła prace związane z inwentaryzacją hydrantów, polegające na określeniu stanu technicznego i umiejscowienia. Zinwentaryzowane hydranty zostały oznakowane. Ze zgromadzonej dokumentacji inwentaryzacyjnej wynika, że na koniec roku 2021 na terenie gminy Brudzeń Duży zlokalizowanych jest 630 hydrantów, z tego 432 są sprawne, 198 jest niesprawnych. Wymieniono 17 niesprawnych hydrantów głównie w miejscowości Żerniki. W kolejnych latach systematycznej wymianie będą podlegały pozostałe niesprawne hydranty, w pierwszej kolejności z terenu funkcjonowaniu SUW Siecień.

Kolejnymi działaniami Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego była wymiana wodomierzy u odbiorców wody, jednak sytuacja epidemiologiczna w kraju wywołana wirusem SARS-CoV-2 spowodowała, że z zaplanowanej do wymiany liczby 400 wodomierzy, wymienionych w roku 2021 zostało 164. Wymiana wodomierzy w roku 2022 i w latach następnych będzie kontynuowana, aby Spółka mogła przystąpić do wdrożenia systemu odczytu radiowego.

Sporządziła:

Maria Agnieszka Maraszek Zastępca Wójta Gminy Brudzeń Duży we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Brudzeń Duży oraz kierownikami jednostek organizacyjnych gminy.

Zatwierdził:

Andrzej Dwojnych Wójt Gminy Brudzeń Duży